Zilhicce 1434

tevhid

"Tağut'a kulluk etmekten kaçınıp, Allah'a yönelenlere müjde vardır..." (39/Zümer, 17)

Aylık İslamî Eğitim Dergisi | KASIM 2013 | YIL: 2 | SAYI: 22 | FİYATI: 5 ₺

وَإِنَّ أَوْهَنَ الْبُيُوتِ لَبَيْتُ الْعَنكَبُوتِ

"Yuvaların en çürüğü şüphesiz örümcek yuvasıdır."
(29/Ankebut, 41)

FURKAN

Korunakların En Zayıfı: Maslahat

ZİLHİCCE 1434
KASIM '13 SAYI: 22

بسم الله الرحمن الرحيم

Allah'a hamd, Rasûlü'ne salat ve selam olsun…

Maslahat, İslam'ın koymuş olduğu kavramlardan birisidir. Allah *subhanehu ve teâlâ* koyduğu tüm hükümlerde kulları için maslahatlar kılmış veya onlardan bazı zararları def etmiştir.

"Şüphesiz Allah adaleti, iyiliği, yakın akrabaya vermeyi emreder. Kötülük, fuhşiyat ve haddi aşmayı yasaklar." [1]

Şeriatın tüm emirleri ve yasakları insanların dünya ve ahiret maslahatı içindir. Kısaca şeriatın varlığı insan için maslahattır. Fakat günümüzdeki insî şeytanların tahripkar saldırıları için kullandıkları silahın içindeki mermilerden bir tanesi de maslahat kavramı olmuştur. Aslında şeriatın insanlar için rahmet olan ne kadar kavram varsa içini boşaltıp, kendi zehirli balları ile dolduran bu zihniyetin portresini bu ayki sayımızda detayları ile okuyacaksınız.

Ayrıca Ebu Hanzala Hocamız'ın İhtilaf Fıkhı'na dair yazmış olduğu kıymetli mülahazalarını da bu sayıda bulacaksınız. Allah *subhanehu ve teâlâ* bu bilgilerden bizleri faydalandırıp amel etmemizi sağlaması duası ile.

'Âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamdolsun' duamız ile…

Editör

1. 16/Nahl, 90

İÇİNDEKİLER

tevhid

Aylık Dergi
Zihicce 1434
KAsım 2013
Sayı: 22
Fiyatı: 5₺

Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü:
Emre UYAR
Yayın Türü:
Yaygın Süreli

Reklam ve Abonelik:
info@tevhiddergisi.com
www.tevhiddergisi.com
Adres: Kirazlı Mh. 1 Sk. No:21A
34210 Bağcılar/İSTANBUL
Abonelik için: 0 534 086 95 76

Yazışma Adresi: Emre UYAR
Güneşli Merkez Postane P.K. 51
Bağcılar/İstanbul
Basım: Step Matbaacılık
Göztepe Mah. Bosna Cad. No:11
Mahmutbey-Bağcılar/İstanbul
Tel : 0 (212) 446 88 46
Dergi İçerisinde Yer Alan Yazılardan İlgili Yazar Mesûldür.
Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

Satış Noktaları

Bursa: İkra Kitapevi, İlahiyat Fak. Karşısı Fethiye Mh. Kırlangıç Sk. No:17 Nilüfer/Bursa 0 (532) 138 02 42
Diyarbakır: Tevhid Kitapevi, Kaynartepe Mh. Gürsel Cd. No:190/A Bağlar/Diyarbakır 0 (541) 857 34 20

EBU HANZALA

İhtilaf Fıkhı:

-7- Fıkhî İhtilaflara Dair Bazı Mülahazalar

Bazıları ihtilaflı meselelere içtihadî meseleleri karıştırmıştır. İhtilafın varlığını içtihadın varlığı olarak algılamışlardır. Buna bağlı olarak da İslam'ın içtihada tanıdığı genişliği, ihtilafa yaymışlardır.

Allah'ın Adıyla!

Kullarına ihtilaflarda yol gösteren, onları vahiyle aydınlatan yüce Allah'a *subhanehu ve teâlâ* hamd olsun. İhtilafın her çeşidini fiilleriyle ümmete gösteren ve sünnetiyle onları aydınlık bir yol üzere terk eden Nebiye salat ve selam olsun.

Son yazımızda fıkhî ihtilafın nedenlerini tafsilatlı izah etmeye çalıştık. Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* yardımıyla bu konuyu sonlandırdık. Menhecî ihtilaflar kısmına geçmeden bazı açıklamaların konuyu tamamlayacağını düşünerekten, bu yazımızı konuyla alakalı müteferrik meselelere ayırdım.

1. İhtilaf başlı başına hüccet değildir

Bazıları herhangi bir konuda ihtilaf bulunmasını, o konuda serbestlik olarak algılarlar. Bu yanlış bir bakış açısıdır. Çünkü bir şeyin yapılıp yapılamayacağını şer'i deliller belirler. İhtilaf ise şer'i delil değildir. İhtilafta mutlaka bir tercih yapılmalı ve o tercih doğrultusunda hareket edilmelidir. Aksi halde bu ibahiyyeciliğe/her şeyi mubah görmeye götürür.

Allah *subhanehu ve teâlâ* kitabında:

"Ey iman edenler! Allah'a itaat edin, Peygambere ve sizden olan yöneticilere itaat edin. ***Bir konuda anlaşmazlığa düşerseniz, Allah'a ve***

ahiret gününe iman ediyorsanız onu Allah'a ve Peygambere götürün. *Bu daha hayırlı ve sonuç bakımından da daha güzeldir."* [1]

Bu ayet, ihtilaf vukuunda Müslümanlara yol göstermiştir. İhtilaf edilen konu her iki tarafın haklılığı ve amel serbestisi anlamına gelmez. O konuyu Allah'a ve Rasûlü'ne götürmeleri şarttır. Bu aynı zamanda onların iddia olan imanlarının da ispat alanlarından biridir. Maalesef vahyin ihtilaflar hususundaki bu rehberliği kaybolmuş, insanlar ihtilafları Kitaba ve Sünnete götürmeyi terk etmiştir. *'Alimler ihtilaf etmiştir'* sözü *'iki görüşle de amel edilebilir'* olarak algılanmaya başlamıştır.

İbni Abdilberr *rahimehullah*: *'İhtilaf sözü, muteber hiçbir fukahanın yanında hüccet değildir. Ancak basireti olmayan veya sözüne itibar edilmeyenler ihtilafı hüccet kabul etmişlerdir.'* [2]

İmam Şatıbi *rahimehullah*: *'(…) Bu durum iyice kötüleşti ve konu hakkında ihtilafın olması şer'i delillerden sayıldı. Zaman ilerledikçe bir şeyin yapılması, onun ihtilaf edilmesine bağlandı. Bazen biri birşeyi men ettiğinde ona karşı çıkıldı! 'Bunu niye men ediyorsun bu ihtilaf edilen meselelerdendir' dendi. Bu şeriata karşı işlenen hatalardandır. Çünkü üzerine itimad edilmemesi gerekene itimad etmiş, hüccet olmayan şeyi hüccet saymıştır.'*

Hattabi *rahimehullah* Bita[3] hakkında şöyle dedi: *'Bazıları dediler ki: 'İnsanlar üzümden yapılan içkinin haramlığında ittifak edip, bazı içeceklerde ihtilaf edince, ittifak ettiklerini haram sayıp ihtilaf ettiklerinin mubah olduğuna kanaat ettik.' Bu söz çirkin bir hatadır. Çünkü Allah anlaşmazlığa düşenleri Allah'a ve Rasûlü'ne yönlendirmiştir. Şayet bu adamın anlayışı doğru olmuş olsa, faizin bazı kısımlarını ve muta nikahını da mubah saymamız gerekirdi. Çünkü ümmet bunlarda da ihtilaf etmiştir.* ***Oysa ihtilaf hüccet değildir.*** *Hüccet ihtilaf edilen konuda sünnetin beyanıdır.'* [4]

İbni Teymiyye *rahimehullah*: *'(…)Bununla beraber hükümlerin ihtilafın varlığıyla illetlenmesi batıldır. Çünkü ihtilaf Şâri'nin kendisine hükümleri bağladığı asıllardan değildir.'* [5]

Allah, imama rahmet etsin. Demek istediği; fıkhî bir meselede hüküm verirken, konu hakkında ihtilafın varlığını esas kılmak ve bir şeyin yapılacağına illet olarak ihtilafın varlığını göstermek doğru değildir. Çünkü Allah *subhanehu ve teâlâ* hükümlerini delillere bağlamıştır. Konu hakkında ihtilaf olması delil değildir ki hüküm ona bağlı olsun!

Asrımızda İslam şeriatını iptal edip, hevalarını din kılmak isteyen yol kesiciler alimlerin ihtilafını delil olarak kullanıyorlar. Muteber sebeplerden kaynaklı ortaya çıkan ihtilafı serbestlik olarak yansıtırlar. Alimlerimiz şer'i naslara dayanarak muteber ihtilafla muameleyi anlatmışlardır. Ancak ihtilafı delil kabul edip, insanlara keyfe göre tercih serbestliği tanımamışlardır.

Asrımızda İslam şeriatını iptal edip, hevalarını din kılmak isteyen yol kesiciler alimlerin ihtilafını delil olarak kullanıyorlar. Muteber sebeplerden kaynaklı ortaya çıkan ihtilafı serbestlik olarak yansıtırlar.

2. 'İhtilaf edilen meselelerde inkar yoktur' sözünün çarptırılması

Kimileri bu sözü *'İçtihadî meselelerde inkar yoktur'* olarak ifade etmektedir. Bu kaide yerinde kullanıldığında hak olmakla beraber, yanlış kullanıldığında batıl bir sonuca götürmektedir.

Alimlerin bu sözü belli kayıtlarla kayıtlanmıştır. İhtilaf edilen konu, açık bir nassa veya icmaya muhalefet etmediği müddetçe inkar söz konusu değildir. Ancak ortaya çıkan ihtilaf dinde zaruri bilinmesi gereken bir meseleye veya açık nassa ya da icmaya muhalefetse bunu inkar etmek farz olur. Hususen bu konuyu bir önceki başlığa bağlarsak meramımız daha iyi anlaşılır.

1. 4/Nisa, 59
2. Cami Beyan İlm ve Fadlihi, 2/922.
3. baldan elde edilen bira
4. Muvafakat, 5/92-94.
5. Fetava Kubra, 2/295.

Bazı insanlar önce herhangi bir meseledeki ihtilafı zikrederler. Adeta Allah'ın kitabından, Rasûlü'nün sünnetinden veya ümmetin icmasından bir şeyler nakletmiş edasındadırlar. Oysa ihtilafın şer'i bir delil olmadığını bilmezler. Daha sonra alimlerin *'İhtilaflı meselelerde inkar yoktur'* kaidesini zikrederler. Batılın üzerine bina ettikleri ikinci bir batılla neticeye ulaşırlar.

En çok karşılaştığımız durumlardan biri faiz meselesidir. Bankacılık devlet ekonomilerinin bir parçası olunca, saltanat alimleri kredilerin faizliği konusunda farklı görüş ortaya attılar. Birileri önce bu belamların aykırı görüşlerini ihtilaf olarak ümmete sundu. Akabinde bu konunun ihtilaflı olduğunu ve buna bağlı olarak da faizi mubah kabul edenlerin ve onunla amel edenlerin inkar edilemeyeceğini savundular. Arap şairinin dediği gibi,

'Sa'd develeri gütmeye koyuldu

Ancak develer bu şekilde güdülmez ey Sa'd!'

Türkiye'de de 'ihtilaf alimlerinin' bu işi beceremedikleri en nihayet anlaşıldı. Düne kadar fetvalarıyla konu hakkında ihtilaf olduğunu söyleyen bu sözde alimler, bugün Rabia meydanında, Tahrir meydanında öldürülenlerin ateşin köpeği hariciler olduğuna, onları öldürenlerin ise Ali *radıyallahu anh* misali cennetlik olduğuna dair fetva veriyorlar. Aynı kesimler düne kadar fetvalarıyla Allah'ın helalini haram, haramlarını helal saydıkları alimlere lanet okuyor, onları belam diye isimlendiriyorlar. Biz beklerdik ki *'Mısır'da öldürülenler konusu ihtilaflıdır. Çünkü bu konuda ihtilaf eden alimler var'* desinler. Ancak heyhat ki heyhat! Hevanın sürüklediği insanlardan adalet beklemek... Kalplerini arz ettikleri fitneler onları hevalarının kulu yapmıştır. İstedikleri meselede delil gördüklerini, bir başka meselede lanetlik görüyorlar! Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem* onlardan bahsediyor adeta:

"Fitne insanların kalbine hasır misali çizgi çizgi konur. Hangi kalbe, bundan içirilirse onda siyah bir nokta hasıl olur, Hangi kalp de bunu reddederse onda da beyaz bir iz hasıl olur. Böylece kalpler iki gruba ayrılır. Bir grubun kalbi düz (ve parlak) bir taş gibi beyazdır. Bunlara arz ve semavat bâki kaldıkça fitne ona zarar vermez. Diğer grubun kalbi siyahtır, bulanıktır, ters dönmüştür, tıpkı (ateşte) kararmış tencere gibidir. Ne iyiyi iyi, ne kötüyü kötü kabul eder (hiçbir değer tanımaz). Heva ve nefsinden kendisine ne telkin edilirse onu bilir." [6]

İslam alimleri bu konu hakkında doyurucu açıklamalar yapmışlardır.

İmam Nevevi *rahimehullah* Müslim şerhinde: *'Bir kadı açık nassa, icmaya veya celiy (açık) kıyasa muhalefet etmedikçe verdiği hükme itiraz edene karışamaz.'* [7]

İbni Teymiyye *rahimehullah*: *'Söyledikleri bu söz doğru değildir. Çünkü inkar, ya verilen hükme veya onunla amele yöneliktir. Birincisine gelince; şayet verilen hüküm sünnete ya da geçmişte var olan icmaya muhalifse ittifakla ona inkar edilir. Şayet sünnete ya da icmaya muhalif değilse o zaman isabet eden tektir diyen selefin cumhuruna göre, sözün zayıflığı beyan edilir.*

İkincisine gelince (amel); şayet sünnete ve icmaya muhalifse bu görüşle amel edene, münkere inkarın derecelerine göre inkar edilir. Ancak o

6. Müslim
7. 2/24

konu hakkında nas yok ve içtihadın caiz olduğu alanlardansa ister müçtehid, ister mukallid olsun onunla amel edene inkar edilmez. Bu konudaki hata şu yanlış anlayıştan kaynaklanmaktadır; Bu sözün sahibi ihtilaflı meseleleri içtihadî meseleler olarak zannediyor. Oysa selefin üzerinde olduğu hak; konu hakkında nas yoksa o mesele içtihadîdir ve onunla amel edene inkar edilmez.' [8]

Bu çok değerli tespitlerden şunu anlıyoruz,

a. İhtilaflı meselelerde inkar yoktur sözü mutlak değildir.

b. Bazıları ihtilaflı meselelere içtihadî meseleleri karıştırmıştır. İhtilafın varlığını içtihadın varlığı olarak algılamışlardır. Buna bağlı olarak da İslam'ın içtihada tanıdığı genişliği, ihtilafa yaymışlardır.

c. İçtihadî genişlik; hakkında nas olmayan konularda alimlerin kendi çabaları ve umumi delillerle neticeye ulaşmasıdır. Ancak konu hakkında nas olmasına rağmen bir ihtilaf söz konusu olmuşsa, bu nassa muhalefet olduğundan itibar edilmez.

İmam Şevkani *rahimehullah*: *'Maalesef bu söz (ihtilaflı meselelerde inkar yoktur) iyiliği emretmek, kötülüğü nehyetmek farizasını ortadan kaldıran en büyük vesilelerden biri olmuştur. Kitap ve Sünnetle bir şey sabit olduktan sonra, birileri bu falanca alimin görüşüdür derse önce o alime, sonra da onun nassa muhalif görüşüyle amel edene inkar şeriatın gereklerindendir…'* [9]

3. 'Bir hakim içtihad ettiğinde isabet ederse iki ecir alır. İsabet etmezse bir ecir alır.' hadisinde ifrad ve tefrit

a. İçtihad kapısı Allah Rasûlü tarafından açılmasına rağmen bir zümre bu kapıyı kapatmıştır. Bu, ümmet için ciddi sıkıntılara neden olmuştur. Belli asırlarda donmuş olan İslam fıkhı çağın sorunlarına çözüm üretemeyince, insanlar İslam dışı kaynaklara yöneldiler. Bu da beraberinde İslam fıkhıyla uyuşmayan neticeler getirdi. Oysa İslam şeriatı evrenseldi. Allah ve Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem* belirleyici naslar koymuş, bu nasları değişen şartlar ve zeminde tatbik etmeyi müçtehidlere havale etmişti. Birileri içtihadı, ümmette sayılı insanlara hasretmekle, önce Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* fazlını daralttılar, sonra ümmeti bu nimetten mahrum bıraktılar. Oysa içtihad, ayette belirtilen *"İşte o Allah'ın fazlıdır. Onu dilediğine verir."* [10] hükmünün kapsamındadır.

Belli asırlarda donmuş olan İslam fıkhı çağın sorunlarına çözüm üretemeyince, insanlar İslam dışı kaynaklara yöneldiler. Bu da beraberinde İslam fıkhıyla uyuşmayan neticeler getirdi. Oysa İslam şeriatı evrenseldi.

Kimisi daha farklı bir yol izledi. İçtihad kapısı açıktır ancak ondan geçecek alim yoktur dedi. Öyle afakî şartlar zikrettiler ki; sahabenin çoğu o şartlara göre müçtehid olmadığı gibi, içtihadı hasrettikleri çoğu imamda dahi bu şartlar mevcut değildi. [11]

Kimileri de içtihad şartlarının âfakiliğini fark edince: *'Bu şartlar dinin her alanında konuşma yetkisine sahip olan mutlak müçtehidler için geçerlidir. Ancak belirli sahalarda konuşacak veya bir mezhebin usulüyle hareket edecek mukayyed müçtehid için şartlar hafifletilmelidir.'* [12] dediler.

Ancak netice değişmedi. İçtihad şartları kolaylaşmasına rağmen bu ve benzeri fikirler nefislerde olan himmeti öldürdü. Eski dönem imamları bir mesele için aylarca yol gitmek, bir babın hadislerini anlamak için yıllara yayılan ilmi rıhleler yapmak zorundaydılar. Günümüzde ise ilim tedvin edildi. Her dalın maddeleri bir araya toplandı. Ancak içtihad hususunda oluşan yan-

8. *Beyan Ed-Delil ala Butlan Tahlil, 210-211.*
9. *Seylu'l Cerrar*
10. *62/Cuma, 4*
11. *İçtihad kapısının kapandığını söylemek; aslında alışılmış mezhep tassubunun devamı için verilen çabadır. Atalarından buldukları yola tabi olmaktan memnun olan, kendi çıkarlarının zedelenmesinden korkan, mezhep imamlarıyla ne akidevi ne de ameli bir bağı olmayanların etrafında döndükleri bir meseledir. Bunun istisnaları elbette vardır. Özellikle İslam aleminin işgali, hilafetin ilgası ve dinin, diyanet kurumları aracılığıyla devletin hizmetine girmesinden korkan bazı alim ve düşünürler içtihad kapısının kapatılmasını savunmuşlardır. Bunlar endişelerinde haklıdırlar. İslam'ın devlet kontrolü olmadığında birileri dinin usullerine aykırı sapkınlıkları içtihad diye insanlara sunabilirler. İçtihad için, islamın kontrol mekanizması olan devleti gerekli görmüşlerdir.*
12. *Usulcülerden ilk bu yola başvuran İmam Gazali'dir.*

lış tasavvur insanları bu yüksek mertebeden alıkoydu. Şüphesiz selef dönemi müçtehidlerinin yeri bu ümmette ayrıdır. Onlar zaman ve mekan olarak Allah Rasûlü'nün *sallallahu aleyhi ve sellem* övgüsüne mazhar oldular. Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* onların amellerine kıldığı bereket onların Allah yanındaki değerlerini göstermesi açısından da kâfidir. Bunları ikrar etmekle beraber içtihadı onlara has kılmak ve Allah'ın şeriatla kendine kul kıldığı sair ümmeti bundan mahrum bırakmak da kabul edilebilecek bir şey değildir.

b. Bir başka yanlış tasavvur; ümmetin müçtehid dediği insanlara her meselede uymanın serbest oluşudur. Müçtehid olarak bilinen bir imamın her konudaki görüşüne uyulabilir. Gerekçe olarak da hadis öne sürülmüştür.

"Bir hakim içtihad ettiğinde isabet ederse iki ecir alır. İçtihad eder sonra hata ederse bir ecir alır." [13]

Bu hadisi adeta şöyle anladılar: Her halükarda müçtehid ecir alıyor. Öyleyse ona uyan insan da ecir alır. Oysa hadis dikkatle fehmedildiğinde; müçtehidlerin de hata edebileceği anlaşılır. İslam hatanın hiçbir çeşidine uymaya müsaade etmez. Müçtehidin ecir alması ise Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* ona olan merhametindendir. Din için yaptığı hizmet ve ortaya koyduğu çabanın ecridir bu. Yoksa hata yaptığı için ecir almamıştır.

İbni Abdilberr *rahimehullah*: *'Sahabe ve müçtehidlerin ihtilafında her görüşe uyulur düşüncesi Kasım bin Muhammed mezhebidir. Şafii, Malik ve onların yolunu izleyenler -ki bu aynı zamanda Leys bin Sad Evzai ve Ebu Sevr görüşüdür de- ihtilafta doğru ve yanlışın olduğuna inanırlar. Alimlerin ihtilafında vacip olanın kitap, sünnet, icma ve usule uygun kıyasın talep edilmesidir.'*

İmam Malik'e *rahimehullah* sahabenin ihtilafı soruldu, *'İçinde doğru ve yanlış vardır kontrol et'* dedi.

İbnu'l Kasım dedi ki: *'Ben Malik ve Leys'in şöyle dediğini duydum: 'İnsanların zannettiği gibi sahabe ihtilafında tercih genişliği yoktur. Doğru olanlar ve hatalı olanlar vardır.' '*

13. Buhari, Müslim

Leys bin Sad: *'Bir ihtilaf bize geldiğinde en ihtiyatlı olanı alırız.'* demiştir.

Müzeni, İmam Şafi'den sahabe ihtilafı hakkında şunu aktarır: *'Onların ihtilafında kitaba, sünnete veya icmaya uyanı ya da kıyasa uygun olanı alırım. Şüphesiz Allah Rasulü'nün ashabı ihtilaf etti. Şayet onların ihtilafında genişlik olsa, doğru ve yanlış olmasa, birbirlerine itiraz etmez, aralarında içtihadları eleştirmezlerdi.'* [14]

4. Meşru ihtilaflar ayrılık ve düşmanlığa sebebiyet vermemelidir.

Meşru ihtilaftan kastettiğimiz Kitaba, Sünnete ve sarih icmaya muhalif olmayan ihtilaflardır. Delillerin çakıştığı ve müçtehidin tercih yapmak zorunda kaldığı ya da konu hakkında delil olmamasından dolayı herkesin öncelik verdiği umumi delillerle bir neticeye ulaşması sonucunda ortaya çıkan ihtilaf, meşru/saiğ ihtilaftır. Rahmet olarak algılanması gereken ihtilaf budur. [15]

Şeyhu'l İslam İbni Teymiyye konu hakkında şöyle der: *'Ahkamda vuku bulan ihtilaf sayılamayacak kadar çoktur. Şayet Müslümanlar her ihtilaf ettiğinde ayrılığa düşüp birbirlerine sırt çevirselerdi, aralarında koruma ve kardeşlik kalmazdı.'* [16]

14. Cami Beyan İlmi ve Fadlihi, 2/898-912, arasından özetle.

15. Bu konuda Allah Rasûlü'ne nispet edilen 'Ümmetimin ihtilafı rahmettir' sözü vardır. Bu söz senet itibariyle sahih değildir. Senedi ve kaynağı belli olmayan rivayetlerdendir. Ayrıca Allah ve Rasûlü ihtilafı yermiştir. Övülen ise ittifaktır. Bu söz tek bir manada sahih olabilir onun dışında kastedilen manalar batıldır. Hakkında kesin nas olmayan konularda alimlerin ihtilafı ümmet için rahmettir.

16. Mecmu Fetava, 24/173.

Başka bir yerde: *'Sahabe ve tabiinden alimler bir konuda tartıştıklarında Allah'ın emrine ittiba ederlerdi. "Bir şeyde ayrılığa düşerseniz şayet Allah'a ve ahiret gününe inanıyorsanız onu Allah'a ve Rasûlü'ne dönderin." Herhangi bir meselede kardeşçe ve nasihatleşerek tartışırlardı. Ancak açık kitaba, sünnete veya ümmetin selefinin icma ettiğine muhalefet eden ise, bidat ehline yapılan muameleyle muamele görür.'* [17]

5. Meşru bir ihtilaf sebebi zail olduğunda, meşru olmaktan çıkar

Önceki yazımızda alimlerin ihtilaf nedenlerine değindik. Bu sebeplerden biri vuku bulduğunda ihtilaf meşru olur. Ancak bu sebepler ortadan kalktığında ihtilaf meşruiyetini kaybeder.

Örneğin, bir alime nassın ulaşmamasını meşru ihtilaf sebeplerinden saydık. Ancak sonradan gelenlere o nas ulaştığı takdirde, ihtilaf meşru olmaktan çıkar.

Buna müzik meselesini örnek verebiliriz. İslam tarihinde alimler müzik aletlerinin haram olduğu konusunda ittifak etmişlerdir. Bu konuda birçok delil zikretmekle beraber, dayanak olarak İmam Buhari'nin rivayet ettiği bir hadisi esas almışlardır.

"Yemin ederim ki, ümmetimden bir topluluk gelecek; zinayı, içkiyi, ipek elbiseyi ve çalgı aletlerini helal sayacaktır." [18]

Bu hadis açıkça müzik aletlerinin haram olduğunu belirtmiştir. Birilerinin İslam nezdinde haram olan aletleri helal sayacağına vurgu yapmıştır. İbni Hazm *rahimehullah* bu hadisin zayıf olduğunu iddia ederek müziğin ekstra bir haram olmadığı sürece, mubah olduğunu savunmuştur.

Ancak ümmetin ittifakıyla sabittir ki; İmam Buhari, İbni Hazm'dan hadis konusunda daha ehliyetlidir. Ve İbni Hazm hadisçilerden değil, daha ziyade fukaha tabakasındandır. Ayrıca o, Endülüs'te yaşamıştır. Rivayet ilimlerinin merkezinden çok uzakta kalmıştır. Birçok hadis kitabından ve ricalinden haberdar değildir.

Kendi çabasıyla ulaştığı netice, bu hadisin senedinde kopukluk olduğu ve buna bağlı olarak müziğin ekstra haram bir durum olmadığı sürece [19] mubahlığına hüküm etmiştir.

İbni Hazm *rahimehullah* kendi çabasıyla ulaştığı bu neticede haklı olabilir. Ancak saydığımız sebeplerden ve sonradan gelenlerin yanında bu hadis sahih olduğundan dolayı sonradan gelenler için aynısını söylemek mümkün değildir.

Daha ilginç olanı; hiçbir konuda İbni Hazm'ı tanımayanların müzik konusunda *'İmam İbni Hazm'* diyerek söz etmeleridir. Bu insanların ihtilafı meşru ihtilaf kapsamında değildir. Hevaya tabi olmalarının neticesi olan, bir ihtilaftır.

Örneğin, İmam Şafii *rahimehullah* bir çok konuda *'Şayet bu konuda hadis sahih olsaydı fetva şöyle olurdu'* demiştir. Kendi bir görüş ortaya koymuş, ancak görüşüne zıt bir hadisin olduğunu fakat hadisin kendi yanında sahih olmadığı için hadise göre hüküm beyan etmediğini zikretmiştir.

Şeyh Sad bin Abdulkadir Salim *'En-Nazar fima Alaka eş-Şafi Elkavle ala Sıhhatı'l Haber'* adlı risalesini yazmıştır. *'Şafi'nin, görüşü haberin sıhhatine havale ettiği meselelere bakış'* diye de tercüme edeceğimiz kitapta 52 mesele zikretmiştir. Bunlar, İmam Şafi'ye ait olan El-Um kitabından veya İmam Beyhaki'nin *'Sunenu'l Kubra'* ve *'Ma-*

17. *Mecmu Fetava, 24/172.*

18. *Buhari*

19. *Kadınların raks etmesi, içki meclisi vb. şeyler.*

rifetu Sunen ve'l Asar' kitaplarından toparlamıştır.

İmam Şafii *rahimehullah* haberi sahih kabul etmediği için, habere uygun olmayan bir görüş ortaya koymuş olabilir. Ancak bu fennin ehlince o haber sahih kabul edilmişse ve İmam Şafii'ye ulaşmamış bir bilgi açığa çıkmışsa, sonradan gelenlerin nassa aykırı fetvaya uyması doğru değildir. Kabul edilmeyen, mutaassıpça mezhep taklidi budur.

Bu, meşru ihtilafın esbabı zail olduğu halde, ihtilafı sürdürme anlamına gelir ki bu da doğru değildir.

6. Delillerin ulaşması veya anlayışın değişmesi neticesinde fıkhî görüşlerin değişmesi ayıplanacak bir durum değildir

Alimin bir görüş üzere olması ilelebet o görüşte sabit kalacağı anlamına gelmez. Vahye tabi olan Rabbani alimin görüşlerine hükmeden, delildir. Daha kuvvetli bir delil gördüğünde çekinmeden görüşünü değiştirir. Lakin görüşlerine taassubun veya hevanın hükmettiği insanlar delille ilgilenmezler.

İbnu'l Kayyım *rahimehullah* bu gibi insanlar için şöyle der: *'Bunlar alim olamazlar. Alim, Peygamber varisidir. Kendi mezhebini Allah'ın, Rasûlü'nün ve ashabın üzerine hakim ve ölçü kılan ve bu ölçüye göre kabul ve redde bulunan nasıl alim olabilir ki? Bunlar övgüden ziyade yerilmeye daha layıktırlar.'* [20]

Seleften alimlerimiz bu konuda örneklik sergilemişlerdir. İmam Şafii *rahimehullah* Mısır'a hicret ettikten sonra birçok görüşünü değiştirmiştir. Bu durum fıkhî literatüre *'eski mezhep'*, *'yeni mezhep'* diye geçmiştir. İmam Şafii *rahimehullah* orada ulaştığı yeni deliller ve vakıanın değişmesi neticesinde tereddüd etmeden görüşlerini değiştirmiştir.

Bunun bir örneği de İmam Ahmed'dir. İmamdan aynı konuda birden fazla görüş aktarılmıştır. O bir hadis imamıydı. Farklı rivayetler eline ulaştıkça bir önceki görüşünden dönmüş ve delile teslim olmuştur. Zikrettiğimiz iki imam bugün İslam ümmetinin çoğunluğunun ittiba ettiği imamlardandır. Ve bu durum onların imametine olumsuz etki etmediği gibi ümmet nezdinde onları değerli kılmıştır. Çünkü delile ittiba edip hevasını terk eden Allah *subhanehu ve teâlâ* yanında değerlenir. O'nun *subhanehu ve teâlâ* yanında değerli olan, kulları yanında da değerlidir.

Bu faziletin farkında olmayanlar mezhep ve alim tassubuna düşmüşlerdir. Asırlar boyu İslam ümmetinin gerilemesine ve iç düşmanlıklar yaşamasına neden olan bu durum, vahiyden yüz çevirip şahıs ve grup taassubuna tabi olmanın neticesidir.

Allah *subhanehu ve teâlâ* bizleri hakkı gören ve ona tabi olmaktan çekinmeyenlerden kılsın. Fıkhî ihtilaflar yazımızı burada sonlandırdık. Bir sonraki yazımızda menheci ihtilaflar ile devam edeceğiz Allah'ın izniyle…

Selam ve dua ile…

20. *İ'lam Muvakkiin*

Korunakların En Zayıfı: Maslahat

Ahir zaman fitnelerini bilmek, onlardan korunmak için yeterli değildir. Maalesef İslamî hareketler bu anlamda muhasebeye önem vermiyor ve menheclerini gözden geçirmiyorlar. Yapılan uyarı ve nasihatlere, bildiğimiz konular diyerek kulak tıkıyorlar.

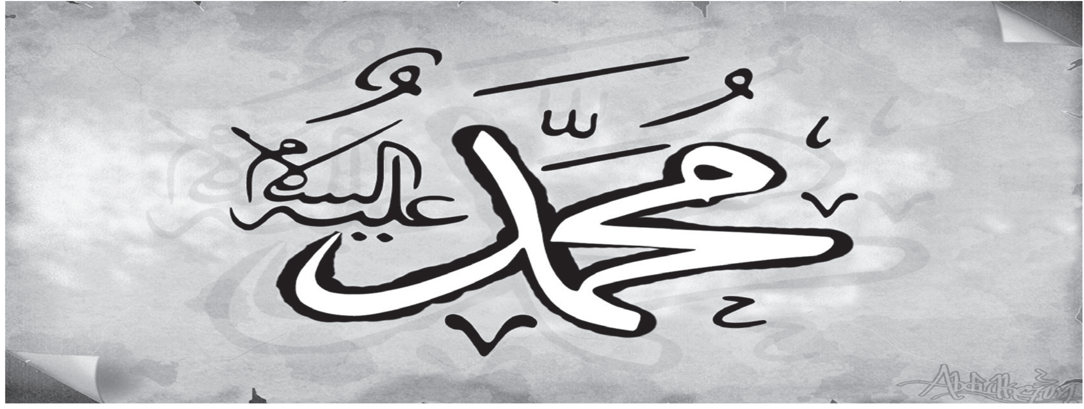
Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla..

Kullarını başıboş bırakmayarak onları en faydalı olana hidayet eden Allah'a *subhanehu ve teâlâ* hamd olsun. Dinin kendisiyle tamamlandığı Muhammed'e salat ve selam olsun…

Hiç şüphesiz kendimiz için istediğimiz hayırları İslamî hareket mensupları için temenni ediyor, sakındığımız ve kendinden Allah'a sığındığımız kötülüklerden onlar için de korkuyoruz.

Şerrinden tüm Rasûllerin Allah'a sığındığı bir zaman dilimini yaşıyoruz. Fitnelerin allanıp pullandığı, kavramların ters yüz edildiği, akıl sahiplerini şaşkına çeviren karanlık gecenin, zifiri zulmetiyle boğuşuyoruz. Bu durum Allah Rasûlü'nün *sallallahu aleyhi ve sellem* müminlere bildirdiği fitnelerin ta kendisidir. Huzeyfe *radıyallahu anh* anlatıyor;

"Ben: 'Ey Allah'ın Rasûlü! Biz Cahiliye devrinde şer içerisinde idik. Allah bize bu hayrı verdi. Bu hayırdan sonra tekrar şer var mı?' diye sordum. 'Evet var!' buyurdular. Ben tekrar: 'Peki bu şerden sonra hayır var mı?' dedim. 'Evet, var! Fakat onda duman da var' buyurdular. Ben: 'Duman da ne?' dedim. 'Öyle insanlar olacak ki Sünnetimden başka bir sünnet edinir; hidayetimden başka bir hidayete tabi olurlar Bazı işlerini iyi (ma'rûf) bulursun, bazı işlerini kötü (münker) bulursun' buyurdular. Ben tekrar: ***'Bu hayırdan sonra başka bir şer kaldı mı?' diye sordum. 'Evet!' buyurdular. 'Cehennem kapısına çağıran davetçiler var. Kim onlara***

icabet ederek o kapıya doğru giderse, onlar bunu ateşe atarlar' buyurdular. Ben onları bize tanıt dedim. O: 'Onlar bizim cildimizden olup bizim dilimizle konuşurlar' *dedi. Ben: 'Ey Allah'ın Rasûlü! Ben (o güne) ulaşırsam, bana ne emredersiniz?' dedim. 'Müslümanların cemaatine ve imamlarına uy, onlardan ayrılma.', 'O zaman ne cemaat ne de imam yoksa?' dedim. 'O takdirde bütün fırkaları terket (kaç)! Öyle ki, bir ağacın köküne dişlerinle tutunmuş bile olsan, ölüm sana gelinceye kadar o vaziyette kal' buyurdular."* [1]

Bir başka hadisinde Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdular:

"Karanlık gecelerin fitneleri misali fitneler vuku bulmadan amellerde acele ediniz. O fitneler vuku bulduğunda insanlar kafir olarak sabahlayacak Müslüman olarak akşamlayacaklar, Müslüman olarak sabahlayıp kafir olarak akşamı edeceklerdir. İnsanlar dinlerini az bir paha karşılığında satacaklar." [2]

Ürkütücü fitnelerin vuku bulacağı muhakkak. Çünkü bunu haber veren, konuştuğu vahiyden başka bir şey olmayan, sadık ve mesduk Nebi. Burada düşünülmesi gereken şey, bu fitnelerin vuku bulduğu dönemde kişilerin ve hareketlerin konumudur. İnsan bildiği şeyin doğrusunu yapacağına şartlamıştır kendini. Adeta fitnelere dair bilgi sahibi olmasını, onlardan korunacağına delil sayar. Oysa bu şer'an doğru olmadığı gibi vakıa olarak da doğrulanmamıştır.

Örneğin, Allah Rasûlü, Deccal'den haber vermiş ve ona karşı ümmetini uyarmıştır. Ümmetin ona dair bilgi sahibi olması, ondan korunacağı anlamına gelmez. Şeriat, insanların çoğunun onun eliyle helak olacağını haber vermiştir.

"Rasûlullah: 'Allah'ın gönderdiği hiçbir Nebi yoktur ki, ümmetini Deccal hakkında uyarmış olmasın. Nuh da ondan sonraki Nebiler de kavimlerini uyarmıştır. O sizin aranızda çıkacaktır. Onun işinden hiçbir şey size gizli kalmamıştır. Rabbinizin kör olmadığı size gizli kalmamıştır. Deccal ise sağ gözü şaşıdır. (Diğeri) sanki içi çıkarılmış üzüm tanesi gibidir.' " [3]

Başka bir hadiste;

"Deccal zuhur eder. Mü'minlerden bir adam ona doğru yönelir. Deccal'in askerleri: 'Nereye gitmek istiyorsun?' diye sorarlar. O genç: 'Şu çıkana gidiyorum', der. Onlar: 'Yoksa sen rabbimize iman etmiyor musun?' derler. O genç: 'Rabbimizde gizlilik yoktur', der. Bunun üzerine: 'Onu öldürün', derler. Sonra onlardan bir kısmı diğerlerine: 'Rabbiniz kendisinin haberi olmadan birini öldürmenizi yasaklamadı mı?' derler. Onu Deccal'e götürürler. Mümin onu gördüğü vakit:

'Ey insanlar! Bu Rasûlullah'ın haber verdiği Deccal'dir, der. Deccal emreder, o mümin karnı üzere yere yatırılır. Döve döve sırtı ve karnı genişletilir.

Deccal: 'Bana iman etmiyor musun?' diye sorar. O mümin: 'Sen çok yalancı Mesih Deccal'sin', der. Deccal emreder, o mümin başının ortasından iki ayağının arası ayrılana kadar testere ile kesilerek ayrılır. Sonra Deccal bu iki parça arasında yürür. Sonra: 'Kalk', der. O

1. *Buhari, Müslim*
2. *Müslim, Tirmizi*
3. *Buhari*

mümin dikilerek eski halini alır. Sonra Deccal: 'Bana iman etmiyor musun?' diye sorar. O mümin: 'Senin hakkında kanaatimi artırmaktan başka bir şey yapmadım', der. Sonra:

'Ey insanlar! Deccal bunu benden başka hiç kimseye yapamayacaktır', der. Onu kesmek için Deccal tutar, boynu ile köprücük kemiği arası bakır bir levha haline gelir. Onu elleri ve ayaklarından tutar ve onu atar. İnsanlar onu ateşe attığını sanırlar, ancak cennete atılmıştır.

Rasûlullah: 'Bu mü'min âlemlerin Rabbi katında şehadeti en yüce olandır' buyurdu." [4]

Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem* ve tüm Peygamberler ondan haber verip sakındırmalarına rağmen zuhur ettiği zaman insanlar onu tanımayacak ve ona iman edeceklerdir. O kadar insan arasından bir genç dışında ona karşı gelecek kimsenin bulunmayışı da üzerinde durulması gereken konulardandır.

Şeriatın tüm emirleri insanları adalet, iyilik ve yardımlaşmaya götürür. Bu da maslahat dediğimiz şeyin ta kendisidir. Yasakladıkları ise onları kötülük, fuhşiyat ve birbirlerine zulmetmekten alıkoyar. Bu da mefsedet dediğimiz şeyin ta kendisidir.

Vakıa olarak da bu böyledir. Çoğu zaman doğrusunu bildiğimiz şeylerde hevaya uyarak veya gafletten dolayı yanlış olanı yaparız.

Bundan dolayı ahir zaman fitnelerini bilmek, onlardan korunmak için yeterli değildir. Maalesef İslamî hareketler bu anlamda muhasebeye önem vermiyor ve menheclerini gözden geçirmiyorlar. Yapılan uyarı ve nasihatlere, bildiğimiz konular diyerek kulak tıkıyorlar.

Rasûllerin dahi Allah'a sığındığı ve ümmetlerini uyardıkları bu fitneler bireysel ve cemaatsel olarak gündemimizde olmalıdır. Yol gösterenlerin şerrinden emin olmak ve bunu kendinden uzak görmek İslami bir şuurla izah edilemez. Bu imanın verdiği emniyet, İslam'ın getirisi olan selametten ziyade 'Allah'la aldanmak' olarak ifade edilebilir.

4. Müslim

Ters Yüz Edilmiş Kavram: Maslahat

Allah Rasûlü'nün sakındırdığı bu fitnelerin başında hevaya tabi olmak gelir. O *sallallahu aleyhi ve sellem* insanları gecesi dahi aydınlık olan bir yol üzere terk etti. İnsanları cahiliyenin cehaletinden ve nefsin hevasından kurtarıp vahiyle tanıştırdı. Ancak insî ve cinnî şeytanlar boş durmadılar. Cehennem kapısında durup İslam'ın dilini ve rengini kullanarak insanları onun yolundan alıkoydular. Bu yöntemlerden biri de maslahattı. Çünkü maslahat şer'i bir kavramdı. İslam alimleri tarafından kullanılmış ve dinin nasıl anlaşılması gerektiğine dair yazılan usul kitaplarında konu olarak incelenmişti. Ancak onların kastettikleri maslahat İslam'ın gözettiği ve alimlerin zikrettiği maslahat değildi. Onlar İslam'ın yasakladığı ve mefsedet dediği şeylere maslahat kılıfı giydirerek, insanları Allah'a giden yoldan alıkoyup saptırdılar.

Evet, maslahat İslamî bir kavramdı. Allah *subhanehu ve teâlâ* koyduğu tüm hükümlerde kulları için maslahatlar kılmış veya onlardan bazı zararları def etmişti.

"Şüphesiz Allah adaleti, iyiliği, yakın akrabaya vermeyi emreder. Kötülük, fuhşiyat ve haddi aşmayı yasaklar." [5]

Şeriatın tüm emirleri insanları adalet, iyilik ve yardımlaşmaya götürür. Bu da maslahat dediğimiz şeyin ta kendisidir. Yasakladıkları ise onları kötülük, fuhşiyat ve birbirlerine zulmetmekten alıkoyar. Bu da mefsedet dediğimiz şeyin ta kendisidir. İslam bunları bize emredip yasaklamakla beraber koyduğu tüm kanunlarda bu maddeleri gözetmiş ve şeriatını bu esaslar üzere bina etmiştir. Buna binaen İslam alimleri: 'İslam'ın tüm emir ve yasaklarında beş şey gözetilmiştir' demişlerdir. Din, can, namus, mal ve akıl… Var olan tüm kurallar bu beş maddenin faydası için konulmuş, yasaklananlar ise bunlara gelecek zararları önlemek içindir.[6]

"Biz seni ancak alemlere rahmet olarak gönderdik." [7]

5. 16/Nahl, 90
6. İmam Şatibi rahimehullah zikrettiğimiz bu esas için 'bütün ümmetler ittifak etmiştir' diyerek konunun tüm şeriatlarda kabul gören zaruri bilgi cinsinden olduğuna dikkat çeker. Bkz. Muvafakat, 1/31.
7. 21/Enbiya, 107

Rasûl'ün rahmet olması onun getirdiği şeriatın rahmet olmasıyla mümkündür. Aksi halde teklif yüktür ve insanı zorlar. Ancak bizler bu ayetle anlıyoruz ki? İslam'ın getirdiği kurallar kullar için rahmettir.

"Bu Kur'an yakinen inanlar için açık bir yol, hidayet ve rahmettir." [8]

Kur'an'ın bu sıfatlara sahip olması onun içerdiği maslahatlar ve insanları koruduğu zararlardan dolayıdır.

İmam Şatibi *rahimehullah*: *'Şeriatı düşünen onun kulların maslahatını yerine getirmek, onlardan zararı def etmek veya her ikisini birden sağlamak üzere kurulduğunu görecektir.'* [9]

Burada en önemli olan soru; maslahatın ne olduğudur. Maslahat kulların akıllarına mı bırakılmıştır, yoksa Allah tarafından mı belirlenmiştir. İslamî hareket, dine hizmet ederken seçimlerinde serbest midir? Yoksa kul olma hasebiyle şeriat üzere mi hareket etmelidir?

İslam Alimlerinin Maslahata Bakışı

İmam Şevkani *'İrşadu'l Fuhul'* adlı eserinde maslahatla alakalı alimlerin görüşlerini şöyle sıralamıştır:

'1. Cumhur maslahatla amel edilmesini mutlak olarak men etmiştir.

2. Bazı alimler mutlak olarak cevaz verdiler. Bu görüş Malik'ten de nakledilmiştir.

3. İslam'ın gözettiği asıllardan birine uygunsa onunla amel edilir. Aksi halde edilmez. İmam Cuveyni bunu İmam Şafi'den ve Hanefilerin çoğunluğundan nakil etmiştir.

4. Bu maslahat zaruri, kat'i ve külliyse (aşağıda açıklamaları gelecektir) itibar edilir, aksi halde edilmez. Bu Gazali ve Beydavi'nin tercihidir.' [10]

Öncelikle belirtmeliyiz ki maslahat delili alimler arasında amel edilme ve edilmeme noktasında ihtilaflıdır. Cevaz veren alimler mutlak olarak cevaz vermemiş belli kayıtlar zikretmişlerdir. Günümüzde maslahat deliliyle amel edecek olanların bu kayıtların dışına çıkmaması elzemdir. Çünkü maslahatla heva arasında veya nefsini ilah edinme kavramıyla maslahat arasında ince bir çizgi vardır. Bundan kurtulmanın yolu şeriatın gözettiği kurallar çerçevesinde maslahatla amel etmektir.

Gazali *rahimehullah*: *'Maslahatın geçerli olması onun kat'i, zaruri ve kulli olmasıyla mümkündür.'* [11] der.

İmam Zerkeşi usul ansiklopedisi kabul edilen *'Bahru'l Muhit'* isimli eserinde, İmam Şevkani *'İrşad'*ında: *'Zaruriden kasıt; maslahatın İslam'ın gözettiği beş esastan birine uygun olmasıdır.*

Kulliden kasıt; bireylerin değil tüm Müslümanların maslahatına olmasıdır.

Kat'i'den kasıt; umulan maslahatın kesin olması zanna dayalı olmamasıdır.' [12] diyerek şartlarını açıklamışlardır.

Vehbe Zuhayli *'Usulu'l Fıkh İslami'* adlı eserinde: *'Malikiler ve Hanbeliler maslahatla amel edilebilmesi için üç şart zikrettiler,*

1. Şeriat koyucunun gözettiği maksatlara uygun olacak. Yani maslahat, asıllardan bir asılla, bir nasla veya kat'i delille çakışmayacak.

8. *45/Casiye, 20*
9. *Muvafakat, 1/199.*
10. *2/264-267*
11. *Mustasfa, 1/176.*
12. *8/86*

2. Zatında makul olacak. Yani vehme dayalı bir maslahat olmayıp, vuku bulması kesin olacak.

3. Tüm insanları kapsayacak.' [13]

Bu konuyu tahkik etmek adına eser yazan Ramazan el-Buti *'Davabitu'l Maslaha'* adlı eserinde[14] maslahatın İslamî olabilmesi için beş kayıt zikretmiştir.

'1. Şeri makasıdlardan birinin altına girmesi. Bundan kastımız İslam'ın gözettiği zarureti hamse diye bilinen din, can, namus, mal ve aklın korunmasıdır.

2. Maslahat olarak görülen şey Kur'an ayetlerinden birine muhalif olmayacak. Bunun delili, hem akıl hem de şeraittir.

Akli delil; maslahatların bilinmesi ancak şeriatla olur.[15] *Şayet bir maslahat şeriata aykırıysa buna itibar etmek aklen mümkün değildir.*

Şer'i delil; Kur'an sarih olarak Allah'ın emirlerine yapışmayı ve onun yasakladığı şeylerden kaçınmayı emretmiştir.

"Aralarında Allah'ın indirdiğiyle hükmet, onların arzularına uyma ve seni Allah'ın indirdiği şeylerin bir kısmından uzaklaştırmalarından sakın. Eğer yüz çevirirlerse bil ki Allah onları bazı günahlarından dolayı bir belaya çarptırmak istemektedir. Gerçekte insanların çoğu fasıktırlar." [16]

"Biz, Allah'ın sana gösterdiği şekilde insanlar arasında hükmetmen için hak üzere sana kitabı indirdik. Hainlerin savunucusu olma!" [17]

"Allah'ın indirdikleriyle hükmetmeyenler kafirlerin ta kendisidir." [18]

Bunun sünnetten en açık delili ise;

İbni Abbas'tan rivayet edilen Hilal bin Ümeyye ve hanımı arasında geçen kıssadır.

"Hilal bin Ümeyye hanımının Şüreykle zina yaptığını iddia etti. Ancak kendi dışında şahidi yoktu. Allah Rasûlü: 'Dört şahit getirmezsen iftira cezasına çarptırılırsın' dedi. Hilal: 'Vallahi Allah benim doğru söylediğimi biliyor ve mutlaka beni tasdik eden bir şey indirecektir.' Bunun üzerine şu ayetler indi:

"Eşlerine (zina suçu) atıp da kendilerinden başka şahitleri bulunmayanlardan birinin şahitliği ise kendinin mutlaka doğru söyleyenlerden olduğuna Allah'ı dört kere şahit tutmasıdır. Beşincisinde; eğer yalancılardansa Allah'ın lanetinin muhakkak kendi üzerine olmasını (diler). Kadının da onun mutlaka yalan söyleyenlerden olduğuna Allah'ı dört kere şahit tutması üzerinden cezayı kaldırır. Beşincisinde; eğer o doğru söyleyenlerdense Allah'ın lanetinin muhakkak kendi üzerine olmasını (diler)." [19]

Maslahat olarak tespit edilen şey netice itibariyle Allah'ın bir emrine ve yasağına aykırı olmamalıdır. Bu hem aklen hem de şer'an kabul edilemez. Çünkü şeriat olmaksızın aklın müstakil olarak maslahat belirlemesi güçtür.

Hilal ve hanımı Allah Rasûlü'nün huzurunda lanetleştiler. Allah Rasûlü ashabına:

'Bu kadına bakın eğer gözleri sürmeli, kalçaları dolgun, baldırı kalın bir çocuk doğurursa Hilal doğru söylüyordur. Bu çocuk Şüreyk'e aittir.'

Kadın çocuğu doğurunca Allah Rasûlü'nün vasfettiği şekilde doğdu. Bunun üzerine Peygamber:

'Eğer Allah'ın kitabında lian hükmü olmasaydı ben bu kadına yapacağımı bilirdim' dedi." [20]

Allah Rasûlü yakinen emin olmasına rağmen Allah'ın kitabı cezayı düşürdüğü için ceza uygulayamamıştır.

13. *2/77-78, özetle.*
14. *Her ne kadar koyduğu kaideleri çiğneyip ömrünü tağutların arşını sağlamlaştırmaya adayan bir belam olsada...*
15. *Fetret döneminde şeriat yoktu. İnsanlar kendileri için maslahat olan bazı şeyler belirlediler. Kız çocuklarını diri diri gömmek, kadınlara mirastan hak vermemek, nesep ve aile bağlarıyla üstünlük, kumar, içki vb. Bunlar insanlara göre onların maslahatıydı. Fakat şeriat bunların hepsini iptal etti. Bunların maslahat değil bilakis mefsedet olduğuna hükmetti. Bu da şeriat olmaksızın veya şeriata rağmen tespit edilen maslahatın batıl olduğunu gösterir.*
16. *5/Maide, 49*
17. *4/Nisa, 105*
18. *5/Maide, 44*
19. *24/Nur, 6-9*
20. *Buhari*

وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّىٰ لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ كُلُّهُ لِلَّهِ
فَإِنِ انْتَهَوْا فَإِنَّ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

3. Sünnete muhalif olmamalıdır. Mütevatir olan sünnete muhalif olan kesinlikle maslahat değildir. Ahad habere muhalif olana gelince bunda tafsilat vardır.

4. Kıyasa muhalif olmayacak.

5. Kendinden daha önemli bir maslahatın elden kaçmasına sebebiyet vermeyecek. Bundan kastımız şeriatın gözettiği maslahatların derece derece olduğudur. Maslahatlar bir araya toplandığında en önemli olanı öncelenir diğerleri ertelenir. Bunun sırası, din, can, akıl, nesil ve mal şeklindedir.' [21]

Buraya kadar yaptığımız nakillerden anlaşılan şudur;

a. Maslahat konusu ihtilaf edilmiş meselelerdendir.

b. Cevaz veren alimler çok ince kayıtlar zikretmişlerdir. İnsanı hevasını ilah edinmekten kurtaracak bu kayıtlar, maslahatın İslamî olmasında önemlidir.

c. Maslahat olarak tespit edilen şey netice itibariyle Allah'ın bir emrine ve yasağına aykırı olmamalıdır. Bu hem aklen hem de şer'an kabul edilemez. Çünkü şeriat olmaksızın aklın müstakil olarak maslahat belirlemesi güçtür. İslam uzun fetret döneminden sonra insanların tespit ettiği çoğu maslahat ve mefsedeti iptal etmiştir.

d. Maslahat meselesi kulluktan ayrı düşünülemez. Müslüman Allah'ın kuludur. Ve kulluğu gereği hayatının fayda ve zararını kendi hevası veya toplumsal kabuller değil Kitap ve Sünnet yani vahiy belirler.

e. Maslahatlar mertebe mertebedir. Bunlardan en önemli olan diğerlerine takdim edilir. Ki sıralamada en önde olan dinin maslahatıdır. Bunun en kuvvetli delili cihattır. Cihadın meşru kılınma illeti Allah tarafından belirlenmiştir.

"Yeryüzünde fitne/şirk kalmayıp din yalnız Allah'ın oluncaya dek onlarla savaşın." [22]

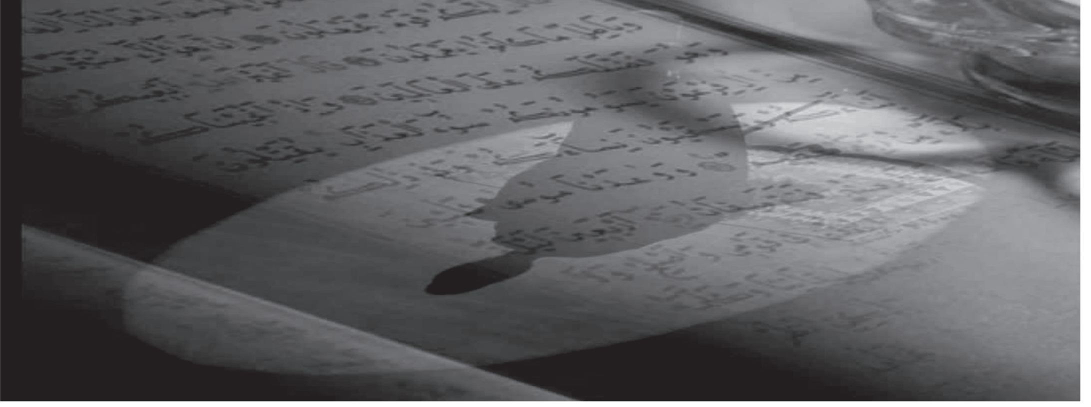
Savaş esnasında İslam'ın koruma altına aldığı canlar, mallar, namuslar telef olabilir. Ancak Allah'ın yanında en büyük maslahat dinin maslahatı olunca, bunları feda etmiş dinin maslahatını öncelemiştir.

Maslahatla amel edecek hareketlerin bu kayıtlardan azade davranması felakettir. Maalesef vakıada yaşanan da budur. Hareketler İslamî bir kavram olarak maslahata tutunuyorlar. Takip ettikleri metodun İslamîliğini tabilerine usul kitaplarında var olan başlıklarla ispat ediyorlar. Ancak içini doldurmuyorlar. Tespit ettikleri maslahatlar genelde Allah'ın emir ve yasaklarıyla taban tabana zıt oluyor. Ayrıca kesinliği ve tüm Müslümanlara faydası olmuyor. Cemaatsel ve mahalli maslahatlar oluyor. Allah'ın öncelediği din maslahatını erteleyip, dinlerine zarar vermek pahasına vakıada fayda gördükleri şeylerle amel ediyorlar.

Bunun inkar edilemez şahidi İslamî parti meselesidir. Aslında yapılanın yanlış olduğunu, Nebevi metoda uygun olmadığını onlarda biliyor. Ancak Müslümanların maslahatı ve hizmetlerini rahat icra etmek adına bu işe kalkışı-

21. 126-283, özetle.

22. 8/Enfal, 39

yorlar. Genel olarak İslam'ın maslahata cevaz verdiğini öne sürüyorlar.

İslamî parti demek, demokratik seçimlere katılmak anlamına geliyor. Yani çoğunluğun doğru dediği doğru, yanlış dediği yanlış olmuş oluyor. Bu yaptıklarıyla zımnen kendilerinin de Müslüman olarak görmedikleri yönetimlerin meşruiyetini ikrar etmiş oluyorlar. Çünkü kendilerinin seçilmeyi umut ettikleri yöntem, bir başkasının da seçilmesinin yoludur aynı zamanda.

Rabbleri kitabında:

"Hüküm yalnızca Allah'ındır. O kendisinden başkasına ibadet etmenizi yasakladı. İşte dosdoğru din budur. Fakat insanların çoğu bilmez." [23] buyuruyor.

Onların altında çalışacakları *'Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir'* şiarı küfrün ayetlerinden bir ayettir. Ve bu hakkın Allah'tan başkasına verilmesi, Allah'ın dışındaki varlıklara ibadet edilmesi ve onları Rabb edinmektir.

"O hükmünde hiç kimseyi ortak kılmaz." [24]

"Yoksa Allah'ın izin vermediği konularda onlara kanunlar yapan ortakları mı vardır." [25]

Onlar biliyorlar ki yönetime geldikleri takdirde Allah'ın haram kıldığı faiz onların ekonomisi, haram kıldığı zina 18 yaşından büyük herkese helal olacak. Ve bu işletmeler onlara bağlı olarak çalışacak. 18 yaşından büyüklere haram olan içkinin ruhsatını onlar verip, vergisini onlar alacak. Sonra da tespit ettikleri bu maslahatın dine aykırı olmadıklarını söyleyecekler. Allah'tan başkasına ibadet olan, Allah'tan başkasını rab edinmek sayılan ve Allah'ın ortaklar dediği bir şeyi İslami maslahat olarak görecekler.

Sonra bu maslahatları kesin değildir. Dünyanın hiçbir yerinde netice elde etmemiştir. FİS, Erbakan, Hamas ve son olarak İhvan hareketi bunun örneğidir. Kat'i olmamakla beraber tüm tecrübeler bu yolun yol olmadığını göstermiştir.

Sonra külli değildir. Yani tüm Müslümanların maslahatına değildir. Birçok Müslüman bu yolu kabul etmemiş ve doğru olmadığını savunmuştur. Daha kötü olanı bu yolu savunanlar istediklerine ulaştıklarında, kendileri gibi düşünmeyen Tevhid ehline saldırıyor onları hapsediyorlar. Hamas yönetime geldiği gibi şeriat isteyen Müslümanların mescidine saldırmış, onlarca Müslümanı şehit etmiştir. AKP hükümete geldikten sonra Müslümanlara yönelik yapılan yargılamalar sonuçlanmış, çoğu dosyada İslami kesime akıl almaz cezalar verilmiştir. İhvan ilk olarak Hristiyanlarla arasında itikadî bir fark olmadığını ilan etmiş ve Sina çölünde bulunan Tevhidi yapılara baskı yapmaya başlamıştır.

Bu yöntem en önemli olanın takdim edilmesi değil, en önemli olan din maslahatının ayaklar altına alınmasıdır. İslam, din maslahatı için cennet karşılığında canları ve malları satın alırken, bu insanlar dünyevî rahatlıkları için dinin emirlerini heder etmişlerdir.

Her dönem söyledikleriyle yaptıkları çakışan ve bundan ders almayan maslahat erbabı-

23. *12/Yusuf, 40*
24. *18/Kehf, 26*
25. *42/Şura, 21*

nın üzerinde karar kıldıkları bir dinleri yoktur. Onların hali Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* verdiği şu misale benzemektedir.

"Binasının temelini, Allah korkusu ve hoşnutluğu üzerine kuran kimse mi hayırlıdır, yoksa binasının temelini göçecek bir uçurumun kenarına kurup onunla birlikte kendisi de cehennem ateşi içine yuvarlanan kimse mi? Allah, zulmeden bir topluluğa hidayet vermez." [26]

Evet, onlar dinlerini mutlak doğru olan ve insanları en hayırlı olana ileten vahyin üzerine değil de, sürekli kendilerini tekzip etmek durumunda kaldıkları maslahat üzere kurmuşlardır.

On yıl önce küfür dediklerine haram, sonra mekruh, sonra vacip demekten utanmamışlardır. Tevhidin gereği olarak gördükleri, uğruna yaratıldıklarını iddia ettikleri meseleleri belli aşamalardan sonra ihtilaflı meseleler olarak görmeye başlamışlardır. Kendilerini Kitaba ve Sünnete göre sorgulamayan, her söylediklerine düşünmeden tabi olan etbalarını hayır üzere olduklarının delili saymışlardır. Heyhat heyhat!

Çoğu zaman bu iddiaları şiddetle reddediyorlar. İzledikleri bu gayri İslami yolla kendileri için bir şey istemediklerini, gayelerinin ezilen İslami kesimlerin sesi olma ve onları temsil olduğunu söylüyorlar. Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* yanında aramaları gereken izzeti, kafirlerin meclislerinde, onların yöntemlerinde arıyorlar.

"Münafıklara müjde ver: Onlar için gerçekten acıklı bir azab vardır. Onlar, müminleri bırakıp kafirleri dostlar (veliler) edinirler. Kuvvet ve onuru (izzeti) onların yanında mı arıyorlar? Şüphesiz, bütün kuvvet ve onur, Allah'ındır." [27]

Yeri geldiğinde Sina çöllerinde İsrail'le beraber Müslümanlara operasyon yapıyorlar. Yeri gelince NATO askerlerine dinlenme imkanı sunuyorlar. Bazen işgal edilmiş toprakları onlarla beraber koruyorlar. Kendileri küfre her türlü hizmeti sunmakla beraber kendileri gibi düşünmeyenleri anında ajanlıkla ve karanlık güçlere çalışmakla damgalıyorlar. Yol kitabı kabul ettikleri ve asrın müçtehidleri gözüyle baktıkları alimlerine cevap vermek için mollaları yarışıyor. Ne tuhaf! Kur'an'ın çok açık emirlerini dahi *'falanca adam yapmışsa demek ayet öyle anlaşılmamalıdır'* diyerek sözlerini tahrif ettikleri alimlerinin dahi karşısına geçiyorlar.[28]

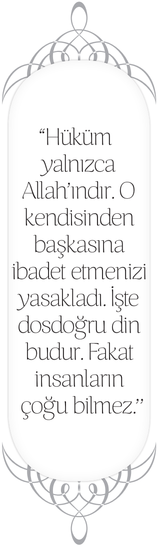
Sonuç olarak;

Ahir zaman hevanın tahakküm ettiği ve fitnelerin insanları yuttuğu bir dönemdir. Peygamber insanları o dönemin şerrinden sakındırmak için elinden geleni yapmıştır. Fitneyi ismen bilmek ondan kurtulmak anlamına gelmez. Mesele kitap ve sünnet ölçüsüyle nefisleri ve İslami hareketleri muhasebe etmektir. Bugün insanların hevaya tabi oldukları ve yaptıklarını İslam'a mal ettikleri en belirgin saha maslahat alanıdır. Vakıada tespit edilen çoğu maslahat, İslam'a uygun olmamakla birlikte kendi içinde de tutarsızdır.

Rabbimizden temennimiz bizleri ve İslam'a hizmet ettiğine inan tüm kesimleri hakka hidayet etmesidir. Kitap ve sünnetin pak aydınlığıyla bizleri hevanın ve cehaletin şerrinden muhafaza etmesidir.

"Hüküm yalnızca Allah'ındır. O kendisinden başkasına ibadet etmenizi yasakladı. İşte dosdoğru din budur. Fakat insanların çoğu bilmez."

26. 9/Tevbe, 109
27. 4/Nisa, 138-139
28. *İhvan'ın siyasete atıldıktan sonra Seyyid Kutub'a yaptığı tutum değişikliği buna örnek verilebilir. Yine örnek olarak Türkiye'de birilerinin Said Nursi'ye yaptıklarını verebiliriz. Allah'ın subhanehu ve teâlâ başkasının gaybı bilemeyeceği gibi itikadın en açık meselesini Said Nursi'ye kurban edenler, siyaset ve parti meselesinde onu dahi karşılarına aldılar.*

Özcan Yıldırım | ozcanyildirim@tevhiddergisi.com

Allah Sana Nimet Verdiğinde...

Allah'ın sana verdiği güzel nimetin seninle beraber devam etmesini istiyorsan, o nimeti Allah'ın sevdiği hususlarda kullanman gerekir.

Allah'a hamd, Rasûlü'ne salat ve selam olsun…

Salih zatlardan birinin yanına bir adam gelir ve kendi halinden, fakirliğinden, sıkıntılarından şikayette bulunur. Salih zat ona şöyle sorular sorar:

— Zevcen var mı?

— Evet.

— Peki evin var mı?

— Evet.

— Bineğin var mı?

— Evet.

— O halde sen zenginsin.

— Bir de benim yanımda çalışan hizmetçi var.

— O halde sen bir Meliksin!

Allah'ın nimetleri o kadar fazla ki, nasıl sayacağımızı, bunlara nasıl karşılık vereceğimizi bilemiyoruz. Bundan dolayı Allah subhanehu ve teâlâ Nahl suresinde *"Allah'ın nimetlerini saymaya kalksanız, sayamazsınız"* [1] buyurmaktadır. Ayetin hemen devamında da *"Şüphesiz Allah çok bağışlayıcı ve çok merhametlidir"* buyurmaktadır.

Allah subhanehu ve teâlâ sana birşey verip ihsan ettiğinde, bilmelisin ki Allah'ın bu verdiği, seni sevmesinden dolayı veya insanların arasında seni değerli kıldığı için değildir. Bilakis Allah'ın sana verdiği bu güzellik, seni denemek, bu verilene karşı ne yapacağını görmek içindir. O'nun istediğini mi, yoksa kendi istediğini mi yapacaksın? Artık karar senin kararındır. Sonuç da senin vereceğin karara göredir.

Allah ile nasıl muamelede bulunacaksın?

Öncelikle, sana verilen bu nimet belli bir zamanla sınırlı, geçici olan bir şeydir. Yine bu nimeti ya sen terk edeceksin veya o seni terk edecektir. Evet nimet insanı terk eder… İnsanın halini Allah subhanehu ve teâlâ bir anda değiştirir. Malları eksilir, mevki ve makamı elinden gider veya eşinin yanında yaşı ilerledikçe güzellik derecesi kaybolur. **İşte bu birinci ihtimaldir.**

İkinci ihtimal ise, senin bu nimeti terk etmendir. Bu da ölüm ile yüz yüze gelmendir.

Burada aslında sana bir öneride bulunmak istiyorum. Bu önerimle de zaman ile sınırlı olan bu nimet, devamlı hale gelecektir. Fakat şu kuralı yerine getirmen gerekir:

'Allah'ın sana verdiği güzel nimetin seninle beraber devam etmesini istiyorsan, o nimeti

1. 16/Nahl, 18

Allah'ın sevdiği hususlarda kullanman gerekir.'

Evet, nimet seninle beraber cennet kapısına kadar devam edecektir. Basit bir örnek verelim buna: Çocukların sana Allah tarafından verilen, sevdiğin bir nimettir. Onlarla uzun yıllar hatta bir ömür boyu kalmak istemez misin? Elbette istersin...

O zaman kıyamet günü için yapman gereken, onların hallerini düzeltmendir. Onları başıboş ve kendi hallerine bırakmak asla çözüm değildir. Çocuklarıyla işi kadar ilgilenemeyen bir ebeveyn nasıl olur da onları terbiye edebilir ki? Onları terbiye edip, hallerin düzeltince de Allah *subhanehu ve teâlâ* o kişiye en güzel nimeti kıyamet gününde verecek ve cennette en mutlu olan kimselerden olacaktır.

"İman eden ve nesilleri de iman konusunda kendilerinin yoluna uyanlar var ya, biz onların nesillerini kendilerine kattık. Bununla beraber onların amellerinden hiçbir şey eksiltmeyiz." [2]

Evlatlarını doyurmandan, onları okutmandan çok daha büyük bir durum var ki o da onların hidayet üzere kalmasıdır. Çocuklarını tağutların modern puthaneleri olan okullarda şirkin kucağına atan ve kendisi de bu şirkten nasiplenen kimselerin bu ayet üzerinde çokça düşünmeleri gerekmektedir. Acaba onların dünyevi geleceği mi yoksa uhrevi saadetleri mi önemli? Asıl önemli olan onların hidayeti midir? Yoksa imandan soyutlanmış, aklı zaptedilmiş bir halde kağıt parçasına sahip olması mıdır? Sonuç olarak ayetin mefhumu muhalifini düşünürsek, Allah çocuklarını şirke elleriyle göndereni ve onlara şirk konusunda uyan nesilleri de cehennemde birbirine ekleyecektir...

Diğer nimetlere gelince bunlar da böyledir. Senin güzelliğin, sağlıklı olman senin için Allah'ın bir nimetidir. Eğer bunun zaman içerisinde bitmesini istiyorsan, Allah'ın haram kıldığı bütün yollarda bunu savurabilirsin. Allah bu nimeti senden alacaktır. Fakat kişi Allah'ın haram kıldığı şeylere karşı sabreder ve cemalini/güzelliğini Allah'ın razı olduğu yerlerde kullanırsa, Allah onu kıyamet günü yine cemali ile müşerref kılacaktır. Bu, hiçbir beşerin hayal edemeyeceği bir şeydir.

2. 52/Tur, 21

Buna birçok alandan örnek verebiliriz. Örneğin, ilim talebesi olmak Allah'ın insana verdiği bir şereftir. Kişi bunu ihlas, sıdk ve sabır döngüsünde sürdürdüğü müddetçe Allah ona bütün güzellikleri bahşedecektir. Fakat bu ilmi, heva ve hevesin içine girmesiyle Allah'ın razı olmadığı şekilde kullanırsa o zaman Allah onu, o ilmi ile saptıracaktır.

Başka bir örnek ise, kişinin İslamî bir yapıda bulunmasıdır. İslamî yapı da her alanda olduğu gibi sabır ve ihlas isteyen Allah'ın nimetlerinden bir tanesidir. Kişinin bununla müşerref olması, hidayetten sonraki en büyük nimettir. Bu nimet, işitme ve itaat döngüsü üzerine kuruludur. İşitme, yani nasihat, kendi doğrularını bir kenara bırakma, yapının/cemaatin doğrularını kendi doğrularının önüne geçirme üzerine mebni olması demektir. İtaat, yani kendi çıkarlarına olsa da olmasa da söylenenin daha doğru olduğunu kabul edip de kişinin bunu yerine getirmesidir. Peki işitme ve itaat etme ihlasla yapılırsa ne olur? Yapılmasa ne olur? Yapılırsa bu nimeti Allah üzerinde arttırır ve seni sırattan en hızlı şekilde götürecek amellere sahip olmanı sağlar. Yapılmazsa da dünyada sadıklardan gözüksen de kıyamet günü yorulan, fakat ameli de hüsrana uğrayanlardan olursun. Bundan da Allah'a sığınırız.

Dünyayı Ahirete Tercih Etmek

İnsanın dünyayı ahirete tercih etmesi ne de garip bir durumdur. Bunun nasıl da garip olduğunu bir örnek ile açıklayalım. Bir şirket var. Bu şirket bir iş için yabancı ülkelerden işçi alımı yapıp, bu konuda istihdam sağlayacak. Yapılacak bu iş de on yıl kadar sürecek. Şirkette çalışmanın tek şartı var. O da iş süresince o ülkede kalınacak. Şirket, çalışacak olan kimselere iki tane şart koşuyor. İşçi olacak kimse ya normal bir

evde on yıl boyunca kalacak ya da ihtişamlı bir sarayda bir gün kalacak, bundan sonra da kendi barınmasını kişi kendi üstlenecek. Şimdi soralım: Kişi bu durumdan hangisi seçer? Akıllı bir kimse bir gün sarayda kalıp da sonrasını cadde ve sokaklarda geçirmeye razı olur mu? Elbette hayır, dediğini duyar gibiyim.

Bir gün sarayda yaşamak mı? Yoksa uzun yıllar normal bir evde yaşamak mı? Düşünmeyiz bile değil mi? Peki aynı şey dünya ve ahiret için de geçerli değil mi kardeşim?

"Bilakis siz dünya hayatını tercih ediyorsunuz. Fakat ahiret hayatı ise daha hayırlı ve kalıcıdır." [3]

İnsanlara baktığında, ahiretin daha hayırlı ve yüce olduğunu bilmelerine rağmen dünyayı tercih ettiklerini görürsün. Bunun en büyük şahidi ise yukarıda geçen Allah'ın ayetidir.

Bu Nimeti Arttırmanın Yolu

Kardeşim, sana bahsedeceğim başka bir muamele ise, üzerindeki bu nimeti arttırmandır. Peki Allah'ın bu nimetini senin elinde olmadığı halde nasıl arttırabilirsin? İşte bunun da bir anahtarı var...

Bu anahtar da şükür anahtarıdır.

"Rabbiniz bildirdi ki; Eğer şükrederseniz, (üzerinizdeki nimetimi) arttırırım." [4]

Bazımız *'Allah'a hamd olsun'* diyerek şükretmek basittir ve bu kadar yeterlidir, diye düşünebilir. Aslında bu şükrün sadece bir parçasıdır.

İslam'da bir çok makam bulunmaktadır. Tevbe makamı, tevekkül makamı, rıza makamı, havf/korku makamı, zühd makamı, sevgi makamı, haşyet makamı vs... Fakat bu makamların üstünde bir makam var ki, o da İbni Kayyım'ın *rahimehullah* da söylediği gibi şükür makamıdır. Bu makam da tüm iman makamlarını kapsayan bir makamdır. Kişi nimetin arttırılmasını istiyorsa, şükretmesi gerekir. Şükretmek isteyen kimsenin de şu üç şartı yerine getirmesi gerekir:

Birinci Şart: Bu nimeti kişinin içinden itiraf etmesidir. Başka bir deyişle kalp, bu nimetin Allah'tan olduğuna kanaat getirmeli, ona nispet etmelidir. Kişi hayatta elde ettiği tüm güzellikleri Allah'tan bilmelidir. Örneğin, kişinin ticarette kazanması. Kişinin bunu kendisini iyi bir girişimci olarak düşünüp, kazanma sebebini de buna bağlamaması gerekir. Başka bir örneği de ilimden verebiliriz. Kişi kendine güzel bir ilim verilmesini, zekasından olduğunu düşünmemesi gerekir. Bu ve benzeri birçok örnek verebiliriz. Makam, mevki, başarı vb. tüm hususlar kişinin elde ettiği bir nimet değil, Allah'ın kuluna vermiş olduğu bir nimettir.

Şuayb'ın *aleyhisselam* dediği gibi:

"Başarım ancak Allah'ın yardımı iledir." [5]

Peygamberler dahi davet sahasında yaptığı güzel işleri Allah'a nispet etmişlerdir.

İkinci Şart: Bu nimetten dolayı kişinin zahiren bahsetmesidir. Yani bir nimetten ötürü '*Allah'a hamd olsun'* diyerek bunu söylemek ve anlatmaktır.

"Allah'ın nimetine gelince, onu çokça anlat." [6]

Bu anlatım asla gurur ve iftihar ile olmamalıdır.

Üçüncü Şart: Allah'ın kişiye verdiği bu nimeti, Allah yolunda kullanmasıdır. Bu da yukarıda bahsettiğimiz kuralın aynısıdır. Yani biz bu nimetin devam etmesini istiyorsak, verilen bu nimeti O'nun uğrunda, O'nun sevdiği yollarda harcamamız gerekir.

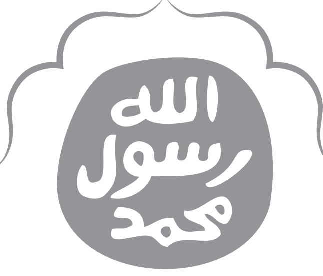
Kardeşim, Allah sana nimet verdiğinde O'nunla olan muamele türünün en güzeli budur. Ayrıca bunun çok az bir zümrenin yaptığı bir muamele olduğunu da bilmelisin.

"Kullarımdan şükredenler çok azdır." [7]

Allah'tan dileğim, beni ve seni bu nadir olan kullarından eylemesi, kendisine şükretmek için bize yardımcı olmasıdır.

'Âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamd olsun' duamız ile…

3. *87/A'la, 16-17*
4. *14/İbrahim, 7*
5. *11/Hud, 88*
6. *93/Duha, 11*
7. *34/Sebe, 13*

enesyelgun@tevhiddergisi.com
Enes Yelgün

Peygamberin Doğumu Sırasında Gerçekleşen Hadiseler

Allah Rasûlünü övdüğünü zannederek ecir kazanacağına inananlar bunu ne kadar iyi niyetle yaparlarsa yapsınlar, şeytanın tuzağına düşerek büyük bir şerrin kapısını aramışlardır.

Geçen yazımızda Peygamberin doğumunu, doğumundan önce ve sonra gerçekleşen bazı hadiseleri anlatmaya çalıştık. Özellikle fil vakıası ve Zemzem kuyusunun bulunması olaylarını ayrıntılı bir şekilde zikrettik. Bu zaman diliminde gerçekleşen başka bazı olaylar da vardır. Bu yazımızda da onları anlatıp bu bölümü bitirmeye çalışacağız.

3. Allah Rasûlü'nün annesinden bir nurun Şam saraylarını aydınlatması

Allah Rasûlü şu sözü ile bu olaya işaret etmektedir.

"Ben, atam İbrahim'in duası, kardeşim İsa'nın müjdesi ve annem Âmine'nin rüyasıyım. Annem rüyasında içinden çıkan bir nurun Şam diyarı saraylarını aydınlattığını söylemişti. Peygamber anneleri hep böyle rüyalar görürler." [1]

1. İmam Ahmed, Müsned.

Buradaki nurun neye işaret ettiği hakkında bazı alimler şöyle bir yorum yapmışlardır: *'Allah Rasûlü, cahiliye karanlıklarını aydınlatan, insanların hidayetine vesile olan, onları ateş çukurlarından kurtaran bir nurdur. Toplumlara ulaştırdığı vahiy ile onları dünya ve ahiret saadetinin yolunu göstermiştir. Bu hadis ile de buna işaret edilmiştir.'*

Aynı şekilde bu vakıada dikkatimizi çeken başka bir nokta daha vardır. O da nurun herhangi bir yeri değil de Şam saraylarını aydınlatıyor olmasıdır. Neden başka bir yer değil de Şam'ın ismi burada zikredilmiştir.

Bunun bir çok hikmeti olabilir. Bunlara değinmeden önce Şam topraklarından kastedilenin ne olduğunu kısaca açıklamamız gerekiyor.

Bugün Şam denildiğinde akla Suriye'nin başkenti gelmektedir. Fakat naslarda geçen ve övülen Şam toprakları günümüzdeki Ürdün, Filistin ve Suriye topraklarını kapsayacak kadar

geniştir. Daha sonradan çizilen sınırlar ile Şam toprakları üç dört parçaya bölünmüş ve bugünkü halini almıştır.

Doğum sırasında ortaya çıkan nurun Şam topraklarını aydınlatması gözümüzü doğal olarak o topraklara çevirmiştir. Naslara baktığımızda özellikle Şam topraklarının faziletlerini anlatan bir çok ibare bulunmaktadır. Aynı şekilde ahir zamanda vuku bulacak hadiselerin bir çoğunun orada gerçekleşeceğinin bildirilmesi de o toprakları daha değerli kılmaktadır.

Yine hadislerde Taifetu'l Mansura olarak bize tanıtılan topluluğun Şam topraklarında olacağını Buhari'den rivayet edilmiştir:

"Ümmetimden bir taife hak üzere üstün olmaya devam eder. Onları yardımsız bırakanlar, onlara zarar veremezler. Ve Allah'ın emri gelinceye kadar onlar bu hal üzere devam ederler." [2]

Buhari *"Bu topluluk Şam'dadır"* derken İbni Kesir de 'Hem nurun oradan çıkması hem de taifenin oradaki varlığı İslam dininin Şam topraklarında temkin bulacağına işaret etmektedir' demiştir.

Bunlarla beraber Mehdi'nin ordusunun da Şam'dan çıkacağına dair rivayetler mevcuttur.

Tüm bunlar Şam topraklarının faziletine ve neden doğum sırasında Şam saraylarını aydınlatan bir nurun çıktığına dair bize ipucu vermektedir.

4. Uydurma rivayetler

Siyer kitaplarında nakledilen bazı rivayetlerde Allah Rasûlü'nün doğumu sırasında şu vb. hadiselerin yaşandığı zikredilmektedir:

- Kisra'nın saraylarının on dört kolonu yıkıldı.
- Mecusilerin bin yıllık ateşi söndü.
- Seva gölü kurudu.
- Sema ve vadisini su bastı.
- Kabe'deki putlar yüz üstü yere devrildi...

Bu listeyi daha da uzatmak mümkündür. Bu rivayetlere iki yönden itiraz edebiliriz:

a. Bahsedilen vakıaların bir çoğu o zamanın büyük imparatorluklarının topraklarında gerçekleşmiş hadiselerdir. Bir imparatorluğu ayakta tutan şey geçmişiyle olan bağlarının kuvvetli olmasıdır. Bunu da ancak tarih ilmine önem vererek sağlayabilirler. İmparatorlukların tarihinde yenilgiler dahi ileride çıkarılabilecek dersler için tarih kitaplarındaki yerini muhafaza etmiştir.

Bu durumda şu soruyu sormak hakkımızdır:

Allah Rasûlü'nün doğumunda vuku bulduğu iddia edilen şeyler bu kadar önemli sonuçlara neden olmuş ise nasıl olur da tarih kitaplarında yer almaz? Neden konu ile alakalı bir işaret bile mevcut değildir?

b. Velev tarih kitaplarında bu hadiseler var olmuş olsaydı bile, bir haberi sahih kabul edebilmemiz için bazı şartlar vardır. Eğer hadise zayıf veya uydurma bir rivayet ile gelmiş ise mesele bizim açımızdan bitmiş demektir.

Tarih boyunca kendi kaynaklarının muhafazası için İslam alimleri kadar uğraşan başka bir topluluk mevcut değildir. Aktarılan sözlerin ve olayların rivayet zincirindeki her ravi üzerinde uzun uzun araştırmalar yapılmıştır.

Hadis alimleri siyer kitaplarında geçen bu rivayetlerin sahih olmadığını söylemişlerdir. O yüzden bu olaylara itibar etmemiz mümkün değildir.

2. *Buhari, Müslim*

Tabi ki bu tür vakaların gerçekleşmediğini iddia etmek çok farklı tepkileri de aynı anda üzerimize çekmek demek oluyor. Çünkü yaşadığımız toplum için İslam'ın asıl üzerinde durduğu meseleler ile değil de masallarla uğraşmak işine gelmektedir.

Niçin bu hadiselerin gerçekleşmiş olamayacağını anlattığımızda hemen şöyle itirazlar gelir:

'Allah istediğinde bunlar olmaz mı?'

'Allah Rasûlü bunlara ve bunlardan daha da fazlasına layık değil mi?'

Bu tür çıkışlar ile karşılaşmak kaçınılmazdır. Elbette ki Allah dilerse her şey olur. Bırakalım bunları Allah Rasûlü doğduğunda Allah dileseydi koca bir kainat duruverirdi. Bir şeyin olmasını istediğinde sadece *"Ol"* demesi yeterlidir. Ancak bir şeylerin varlığı hele hele dinle alakalı bir mevzuda zan ifade eden duyumlar ile ispat edilmez. Bütün bunların sağlam bir asla dayanması gerekir.

Normalde Peygamberin doğumu sırasında Şam saraylarını aydınlatması da harikulade bir olaydır. Ancak bizler şu anki rivayetleri yok saydığımız gibi aynı muameleyi o hadiseye yapmadık. Neden? Çünkü hadis kitaplarında sağlam bir senet ile rivayet edildiğini gördük bu durum bile asıl gayemizin ne olduğunu özetlemeye yetmektedir.

Peygamberin bu tip şeylere layık olup olmadığı meselesinin ise konu ile uzaktan yakından bir alakası yoktur. Elbette Allah Rasûlü bütün övgülere ve güzelliklere layıktır. Ancak İslam ifrat ve tefrit dini değildir. Bizler vasat bir ümmet olmakla emrolunmuşuz. Allah Rasûlü'nü övmede de bu sıfatımızın gereklerine riayet ederek söz söylemeli ve amel yapmalıyız.

Allah Rasûlü bu hususta sürekli tevazu içerisinde olmuş, ümmetine ehli kitabın düştüğü bataklığa düşmemesi için uyarılarda bulunmuştur:

"Hristiyanların Meryem Oğlu'nu övdükleri gibi, beni aşırı övmeyin. Ben sadece Allah'ın kuluyum. Allah'ın kulu ve elçisi olduğumu söyleyin." [3]

Yine bir gün, sahabelerinden biri Peygamberimize geldi. Onu karşısında görünce heyecandan titremeye başlaması üzerine Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem bu adama hitaben: *"Korkma! Rahat ol."* dedi. *"Ben ancak Kureyş'ten kuru et yiyen bir kadının oğluyum."*

"Muhammed, ancak bir Peygamberdir. Ondan önce de Peygamberler gelip geçmiştir." [4]

Sonuç olarak Allah Rasûlü elbette ki övgülerin en güzeline layıktır. Fakat bunların sahih olduğuna dair bir rivayet olmadığı gibi Allah'ın Peygamberini övdüğü şeylerle de alakası yoktur.

Zaten Peygamberin bunlara ihtiyacı da yoktur. O Allah'ın habibidir. Allah, Peygamberini, daveti insanlara eksiksiz bir şekilde ulaştırması, güzel ahlakı, müminlere muamelesi vb. özellikleri ile övmüştür. Öyleyse bizler de bununla yetinmeliyiz. Şüphesiz ki Allah Peygamberini en güzel şekilde övendir.

Konumuzu bitirmeden önce şunu sorabiliriz:

Peki insanlar neden böyle bir şeyi uydurma ve bunlara inanma ihtiyacı hissetmişler? Bu rivayetleri anlatmanın kime ne faydası var ki?

Bu soruya bir çok açıdan cevap verilebilir:

- Cahiliye toplumunun en temel özelliklerinden bir tanesi şahısları övgüde aşırıya gitmeleridir. İslam ise bu hususta en uç örnekler vererek müşriklere şiddetle muhalefet etmiştir. Verdiği örnekler övülmeye en layık olan Allah Rasûlü üzerinedir. Allah Rasûlü kendisinin herkes gibi bir insan olduğunu sürekli vurgulamıştır. İnsanların onun karşısında aşırı hürmet göstermesine izin vermemiş, ayağa kalkılmasına müsaade etmemiştir. Başka Peygamberler ile kıyas yapılmasına karşı çıkmıştır.

Fakat cahiliyenin alışkanlıklarını terk edemeyen ve farklı emelleri olan topluluklar Peygamberi yazımızın içerisinde zikrettiğimiz şeyler ile vasıflandırmışlardır. Halbuki bu din,

---

3. Buhari

4. 3/Âli İmran, 144

Burada zikredilen uydurma rivayetler ile insanların zihni doldurulurken aslında arka plana atılan, unutturulan çok önemli bir gerçek vardır. O da Allah Rasûlü'nün mücadelesidir.

kendisine tabi olmaya gelen fertlerden, İslam'ın giriş kapısında bütün cahili özelliklerini bırakmasını ister.

Bu şekilde Peygamberi övmelerini sağlayarak insanları kandıran şeytan ikinci adımı da şu şekilde tabiilerine ilham ederek attırmıştır.

'Eğer Alimler Peygamberlerin varisleri ise Peygamberlere yapılan övgülerin hepsinde onlar da ortaktır.'

İşte bu adımdan sonra artık beşeriyet vasfı öldürülmüş günahsız varlıklar ortaya çıkar. Bu kadar övgü yapılan insanlara hata izafe etmek imkansız hale gelir. Onların her fiili ve sözü hüccet olur. Allah'ın kitabında O'na en yakın olan Peygamberlerin hatalarının anlatıldığı birçok ayet unutulup gider.

Bu bilinçte olan toplulukların Allah'ın Kitabından, Peygamberin Sünnetinden faydalanmaları artık imkansızdır. Çünkü onlara göre önlerinde, o iki kaynağı en güzel şekilde yaşayan varlıklar mevcuttur. Öyleyse asıl olan bu günahsız(!) varlıkların iki dudaklarının arasından çıkacaklar ile amel etmektir.

Burada özetle şunu söyleyebiliriz: Allah Rasûlünü övdüğünü zannederek ecir kazanacağına inananlar bunu ne kadar iyi niyetle yaparlarsa yapsınlar, şeytanın tuzağına düşerek büyük bir şerrin kapısını aramışlardır.

▫ Peygamberlerin birçok gönderiliş amacı vardır. Bunlardan en belirgini ise Allah'a nasıl kulluk edileceğini kavimlerine göstermektir. Ancak Peygamberleri usulsüzce övenler farkında olmadan bu amacı da baltalamışlardır. Çünkü aşırı derecede övülen bir insanın beşeriyet vasfı biter. Beşeriyet vasfı biten bir varlık ise hiçbir alanda örnek alınamaz. Onlar artık sadece menkıbeler konu olacak, faziletleri anlatılmakla yetinilecek şahsiyetlerdir. Dini asıl kaynaklarından beslenerek öğrenenler ise, Peygamberlerin gönderiliş gayesini bildikleri için her hallerinde onları örnek almalarının gerekliliğini idrak ederler.

▫ Burada zikredilen uydurma rivayetler ile insanların zihni doldurulurken aslında arka plana atılan, unutturulan çok önemli bir gerçek vardır. O da Allah Rasûlü'nün mücadelesidir. İnsanlar Peygamberleri ne kadar olağanüstü varlıklar olduğunu anlatmakla ve dinlemekle uğraşırken Peygamberlerin gönderiliş gayesine uygun olarak yaptığı ameller gölgede kalmaktadır. Kimse o konularla ilgilenmemekte, masallarla yetinmektedir.

Halbuki Müslüman bir fert ilk olarak Peygamberin neyi nasıl anlattığına bakmalıdır. Tevhid mücadelesinin hangi safhalardan oluştuğunu, hangisinin öncelik arz ettiğini onun *sallallahu aleyhi ve sellem* hayatından öğrenerek yaşantısına geçirmelidir.

Sonuç olarak din alanında ki her ifrat ve tefritte olduğu gibi bu husustaki aşırılık da insanların dini algılarına zarar olarak geri dönmüştür. Müslüman sadece bu hususta değil, dinle alakalı tüm mevzularda Allah ve Rasûlü'nün ulaştırdıkları ile yetindiği müddetçe felaha erişecektir. Tersi bir durumda ise hüsran kaçınılmazdır.

Dualarımız sonu âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamddır.

muratguc@tevhiddergisi.com | Murat Güç

-2- Bidat Taifeleri

Eski alimlerin yanında bir fırkanın ismi zikredildiğinde onda oluşan çağrışım ile günümüzde bir fırkanın ismi zikredildiğinde bizde oluşan çağrışım bir değildir.

Allah'a hamd, Rasûlü'ne salat ve selam olsun.

Asrımızda İslam itikadını zedelemek için şüphelerle fikir karmaşıklığı oluşturulmaktadır. İslam itikadının zedelendiği bahislerden bir tanesi de taifeler üzerinde oluşturulan bilgi kirliliğidir. Allah'ın izniyle *'Bidat Taifeleri'* bahsiyle sizlerle paylaşacağım bilgiler (itikadî, menhecî ve tarihî) konunun vuzua kavuşmasına yardımcı olacak. Ayrıca meselenin basiret üzere araştırılmasını ve anlaşılmasını sağlayacaktır. Bu faidenin tam olarak elde edilmesi için öncelikle bir takım ön bilgilerin verilmesi gereklidir. Bundan dolayı geçen yazımızda ön bilgiler verdiğimiz gibi bu yazıda da veremeye devam edeceğiz, inşallah.

Bidat Taifelerinin Tarifi ve İtikadları

Ehli Sünnet alimleri tarafından bidat taifelerinin fikirleri ve itikadları net olarak beyan edilmemiştir. Çünkü bidat taifeleri ilk dönemlerde oluşum sürecinde oldukları için fikirleri net değildi. Genel olarak fikirler, bireyseldi. Ferdi olan bu fikirler, zaman içerisinde gelişerek ayakları yere basan müstakil bir taife haline gelmiştir. Bundan dolayı Ehli Sünnet alimleri, onlar hakkında net bir tarif ortaya koymadılar.

Buna örnek olarak Şia ve Mutezileyi verebiliriz;

- Şia denilen taifenin ilk oluşum aşamasındaki fikirleri, *'Ali'nin, Osman'dan* radıyallahu anhuma *daha faziletli olduğu ve halifeliğin üçüncü sırada Ali'nin olması gerektiği'* fikridir. Bundan dolayı belli bir dönem Şia hakkında konuşan alimler sadece bu konu üzerinden konuşmuşlardır.

Oysa günümüzde itikadlarında onlarca galiz küfrü barındıran Şia ise, ilk dönemin hilafına daha ziyade Abdullah b. Sebe'nin itikadı üzeredirler. İlk dönem alimleri Şia hakkında konuştuklarında bu konular üzerinde hiç konuşmamışlar. Bu meseleleri Şia'nın dışında, ayrı bir şekilde ele almışlardır. Çünkü o dönemde Şia'nın bu şekilde bir itikadı mevcut değildi.

O zaman bugünkü Şia ile o dönemde alimlerin haklarında konuştukları Şia'nın durumu bir değildir. Bu sebepten dolayı Şia için net bir tarif ortaya koyulmamıştır.

- Yine Mutezile'nin kendisiyle zahir oldu-

ğu mesele 'iman' meselesidir. O dönemde Mutezile'nin tek problemi vaad ve vaid (iman) konusuydu. Yani o dönemde şu anda olduğu gibi Mutezile'nin itikadında isim-sıfat ve kader hakkında küfür itikadları yoktu. Bundan dolayı Hasan-ı Basri ve o dönemdeki alimlerin Mutezile hakkında söyledikleri hükümler sadece iman meselesine taalluk ediyordu. Çünkü Mutezile, küfür olan bidatleri daha sonradan kendi itikadlarına dahil ettiler.

Ayrıca bu meselenin anlaşılması için şunu belirtmekte fayda vardır;

Ehli Sünnet dediğimizde kast edilen dönem, birinci, ikinci ve üçüncü dönemdir. Yani Ehli Sünnet'in altın çağını yaşadığı dönemdir. Bu dönemin özelliği ise, bir bidat ortaya çıktığı zaman o bidate çok şiddetli bir şekilde karşı duran ve önüne set çeken alimlerin hepsinin o çağda yaşamalarıdır. Genel itibariyle bidat ehli kendi fikirlerini gizlemek zorunda kalmışlardı. Onun için fikirleri net olarak bilinmiyordu.

Bu asırlardan sonra güç ve bayrak bidat taifelerinin eline geçtiği için Ehli Sünnet azınlık hale geldi. Artık sahada Ehli Sünnet'in itikadına muhalif olanlar daha baskın oldular. Bundan sonra geriye Ehli Sünnet'in itikadını savunan az sayıda alim kaldı. O alimlerden bir kısmı Ehli Sünnet'in itikadını açıktan konuşmaya cesaret edemediler. Kalan kısmı da açıktan konuşmaya cesaret etseler de bunun sonucunda ceza olarak ömürlerini zindanlarda ve sürgünlerde geçirmek zorunda kaldılar. Doğal olarak bidat ehli, sultayı arkalarına alarak fikirlerini yayma ve bu fikirleri asıllara dayandırma fırsatı buldu. Böylelikle her biri zaman içerisinde gelişerek fikirleri net olan birer taife haline geldiler.

Bidat Fırkalarının Tatavvur (Gelişme) Etmesinin Sebepleri Nelerdir?

1. İlk dönemlerde Ehli Sünnet'in dev alimleri, taifelerin oluşum sürecinde itikadlarını yaymalarına engel olmuş ve nasların ışığında batıllarını beyan etmişlerdi. Yani bidat taifeleri o dönemde fikirlerini rahatlıkla beyan edemiyorlardı.

2. Bidat ehlinin mensupları o dönemlerde yönetim tarafından sürgün ediliyorlardı. Ancak sürgün edildikleri yerlerde kafir olan milletlerle tanıştılar ve onlardan yeni şeyler öğrendiler. İtikadlarına yeni bidatlerin girmesine neden oldu. Mesela, İran taraflarına gidenler orada mistik felsefeyle tanıştılar. Yine oradaki Hristiyan rahiplerinden etkilendiler.

3. Yunan felsefe kitapları henüz Arapça'ya tercüme edilmemişti. Felsefe kitapları tercüme edildikten sonra İslam itikadında kelam ilmi adında yeni bir dönem başladı.

4. Ehli Sünnet alimleri üçüncü asrın sonunda sahada azınlığa düştü. Artık bayrak ve güç, yönetimi arkalarına almaları sayesinde bidat taifesinin eline geçti.

Bu şekilde bidat taifeleri oluşum aşamasında her dönemde yeni bidatleri itikadlarına dahil ettiler. Bu da Ehli Sünnet alimlerinin taifeler hakkındaki sözlerinde farklılık olmasına neden oldu. Çünkü her alim, kendi döneminde yaşayan taifelerin mevcut olan fikirlerini biliyor ve sadece o fikirlere cevap veriyordu.

Sonuç olarak bu konudan çıkarılacak olan kaide şudur;

Eski alimlerin yanında bir fırkanın ismi zikredildiğinde onda oluşan çağrışım ile günümüzde bir fırkanın ismi zikredildiğinde bizde oluşan çağrışım bir değildir.

Selef döneminde fırkalar, isimleriyle temeyyüz etmezler, bazı fikirlere göre fırkalar isimlendirilirdi.

Meselenin daha iyi anlaşılması için bilinmesi gerekli olan asıllardan bir tanesi de budur. Çünkü selef yanında her fırka, şu anda olduğu gibi müstakil olarak değil, bir takım fikirlere göre isim alıyordu.

Bu aslı izah edecek olursak; O dönemde Ehli Sünnet'in yanında beş tane esas olan mesele vardı. Ehli Sünnet, İslam itikadının tahrif edildiği bu aslî meselelere muhalefet edenlerin hepsini bir fırka olarak isimlendiriyordu. Aslî olan meseleler ise;

1. İman meselesi: İsim ve hükümler yani bir insana ne zaman kafir veya Müslüman denir?

Bu konudaki ilk muhalefet, haricilerle ortaya çıktı.

2. İsim ve sıfat meselesi: Bu mesele ilk olarak Yunan felsefesinin Arapça'ya tercüme edilmesiyle ortaya çıktı. Bu dönemde insanlar, felsefecilerin mantığıyla Allah'ı anlamaya çalıştılar. Bunun sonucunda Allah'ın bir takım sıfatlarını red ve tevil etmeye başladılar.

3. Kader meselesi: Sahabe döneminde kader inancında bozulmalar başladı. Bu dönemde birileri *'Allah'ın ilmi, insanların ilmi gibidir. Yani Allah, insanlar gibi olayları olduktan sonra bilir'* dediler. Kader inancındaki bu sapıklığın müsebbibi ise, Emevi Devleti'nin yöneticileridir. Çünkü Emeviler, yaptıkları zulümleri meşrulaştırmak ve insanların muhalefetine engel olabilmek için cebir (insanın iradesini reddetme) itikadını desteklediler. Daha sonra birileri Emevilerin bu batılına karşı koymak için *'her şey anında olur'* bidatini ortaya atarak Allah'ın ilim sıfatını inkar ettiler.

4. İmamet meselesi: Yani, imametin nas ile mi sabit olup olmadığını tartışanlar ortaya çıktı. Bunların kastı şu idi: *'İmametin kimde olacağını Allah mı belirlemiştir? Dolayısıyla Ebubekir, Ömer ve Osman'ın imameti sahih midir?'* diye şüpheler oluşturmuşlardır.

5. Telakki ve istidlal meselesi: Kaynak ve kaynağın nasıl anlaşılacağı meselesini gündem yaparak ortaya çıkmışlardır.

Ehli Sünnet, o dönemde bu beş tane asılda kendi fikrini beyan ederdi. Daha sonra bu asıllara muhalefet edenleri ise ayrı fırkalardan olsalar dahi tek bir fırkanın ismi ile isimlendirirlerdi. Mesela;

İman meselesinde, Ehli Sünnet'in inancı; iman, söz ve ameldir. Buna muhalefet eden fırkalar ise;

- Mürcie, iman söz ve tasdiktir.
- Cehmiyye, iman sadece kalpte olan marifedir.
- Hariciler ve Mutezile ise, iman konusunda Ehli Sünnet'e muvafakat etmiş, ama amellerin hepsini bir mertebede görerek muhalefet etmiştir.

Dikkat edilirse birbirine zıt olan birçok fırka, iman meselesinde Ehli Sünnet'in aslına muhalefet etmekte birleştiler. O dönemde iman konusunda muhalefeti en belirgin olan fırka, Mürcie fırkası olduğu için Selef bu asla muhalefet edenlerin hepsini Mürcie diye isimlendirirdi.

Yine **Allah'ın isim ve sıfatlarında** Ehli Sünnet'in inancı şudur; nasların ispat ettiklerini ispat etmektir. Bunların hiçbirinde tevile, tekyife, tahrife ve teşbihe gitmeden kabul etmektir. Buna muhalefet edenler ise;

- Hariciler, hadisleri kabul etmedikleri için *"O'nun hiçbir misli yoktur."* [1] ayetine dayanarak Allah'ın isim ve sıfatlarını inkar ettiler.
- Cehmiyye ise, Allah'ın bütün isim ve sıfatları iptal ederler. Bundan dolayı Cehmiye, isim ve sıfat konusunda en aşırı olan fırkadır.
- Mutezile, aslı itibarıyla isim ve sıfatları iptal ediyor. Ama insanların kendilerini tekfir etmemeleri için *'Allah alimdir ama ilmi yoktur'* gibi bir bidat ortaya attılar.
- Kendilerini Eşariye'ye ve Maturidiye'ye nispet edenler de bu konuda Mutezile'den etkilendiler. Yani aklın delalet ettiklerini kabul ettiler ama nefyettiklerini kabul etmediler.

Davamızın sonu âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamd etmektir.

1. *42/Şura, 11*

muratmuslihan@tevhiddergisi.com

MURAT MÜSLİHAN

Kavaidu'l Erba' -3-

Hangi ibadet olursa olsun fark etmez kabul edilebilmesi için gerekli olan temel şart 'tevhid'dir. Tevhid yerine getirilmeden, şirkten sakınılmadan yapılan hiçbir ibadet Allah tarafından kabul edilmez.

Allah'a hamd, Rasûlü'ne salât ve selam olsun.

Metin:

'Eğer Allah'ın seni, yalnızca kendisine ibadet etmen için yarattığını öğrendiysen bil ki; Namaz, abdest ile beraber namaz olarak isimlendirildiği gibi, ibadet de ancak tevhid ile beraber ibadet diye isimlendirilir. Abdest, onu bozan unsurlardan bir tanesi ile bozulduğu gibi, tevhid de şirk ile bozulur.'

Şerh:

İbadet nedir?

Lugatta; İbadet kelimesi Arapçada *'a-be-de'* kökünden türemiştir. İfade ettiği mana *'tezellül'*dür. Araplar, üzerine basılan yola a-be-de kelimesini kullanarak *'Tarikun muabbed'* (ezilmiş yol) derler.

Şeyhu'l İslam İbni Teymiyye *rahimehullah* ibadetin istilahî manasını ise şöyle tanımlıyor: *'Allah'ın sevip razı olduğu zahiri ve batini sözler ve ameller bütünüdür.'*

İbadetin, ibadet diye isimlendirilebilmesi için kendisinde bir takım şartları bulundurması gerekir. Bu şartlar yerine gelmediğinde bir şey zahiren ibadet gibi görünse de ona ibadet denmez. Her ibadetin kabul edilebilmesi için bazı özel şartları olmakla birlikte bir de temel bir şart vardır. Bu şart yerine gelmediğinde velev kişi o ibadetin özel şartlarını yerine getirse de kişiye fayda vermez. Peki, her ibadette bulunması gereken temel şart nedir?

Hangi ibadet olursa olsun fark etmez kabul edilebilmesi için gerekli olan temel şart *'tevhid'*dir. Tevhid yerine getirilmeden, şirkten sakınılmadan yapılan hiçbir ibadet Allah *subhanehu ve teâlâ* tarafından kabul edilmez.

Konunun daha iyi anlaşılması için Şeyh'in verdiği örneği verelim; Abdest namazın kabul olması için gerekli olan özel bir şarttır. Abdestsiz namaz kılanın namazı kabul edilmez. Abdestsiz namaz kabul olmadığı gibi tevhidsiz de hiçbir ibadet kabul edilmez. Çünkü tevhid her ibadetin temel şartıdır.

Abdestsiz namazın olmayacağı herkes tarafından bilinir. Şeyh de herkesin bildiği bir örnek üzerinden konuyu anlatarak, net bir şekilde

anlaşılmasını sağladı. Buradan kendimize şöyle bir ders çıkarabiliriz;

Davetçiler, dini anlatırken, karşıdakilerin anlayacağı şekilde anlatmalıdırlar. Bunun da en güzel yolu bilinen şeyler üzerinden misal vererek konuyu anlatmaktır. Allah ve Rasûlü de iyi anlaşılmasını istediği konuları bilinen şeyler üzerinden misal vererek anlatmışlardır. Örneğin; İslam emr-i bi'l Maruf'a ciddi anlamda önem vermiştir. Allah Rasûlü bunun iyice anlaşılması için şöyle bir misal veriyor:

"Allah'ın emir ve yasaklarını muhafaza eden ile Allah'ın emir ve yasaklarına kayıtsız kalan kişilerin örneği: 'Bir gemiyi aralarında kura çekerek paylaşan, bazıları üst kata, diğerleri de alt kata yerleşen bir topluluk gibidir. Geminin alt katına yerleşen kişiler su ihtiyaçlarını gidermek için üst kata çıkıyorlardı. Dolayısıyla üst kattakiler rahatsız olup, üst kata çıkmalarına izin vermiyorlardı. Bundan dolayı alt kattakiler biz de gemiyi delip su ihtiyacımızı oradan gidereceğiz dediler. Eğer üst kattakiler buna engel olsalar hepsi birlikte kurtulurlar. Eğer onlara engel olmasalar ve bize ne deseler hepsi birlikte denize gömülürler.' " [1]

Bu misalle emr-i bi'l Maruf'un önemi net bir şekilde anlaşılmış oldu.

Tevhidi yerine getirmeden, şirkten sakınmadan ibadetlerin geçerli olmayacağının delili nedir?

Kur'an ve Sünnet'ten bunun birçok delili vardır. Bunlardan bazıları şunlardır:

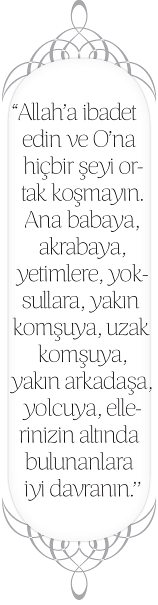
1. Bütün Peygamberler kavimlerine ilk geldiklerinde içki, zina, kumar, tartıda hile gibi birçok haram olmasına rağmen davetlerine buradan başlamadılar. Bilakis ilk olarak tevhidi anlatıp ona davet ettiler. Çünkü tevhid olmadan insanlar bunlardan uzaklaşsalar da kendilerine fayda vermez.

Allah *subhanehu ve teâlâ* tüm Peygamberlerin ilk davetini anlatırken şöyle buyuruyor:

"And olsun ki Nuh'u elçi olarak kavmine gönderdik. Dedi ki: 'Ey kavmim! Allah'a ibadet edin sizin için ondan başka ilah yoktur.' " [2]

1. Tirmizi

"Ad kavmine de kardeşleri Hud'u (gönderdik.) O, dedi ki: 'Ey kavmim! Allah'a ibadet edin sizin için ondan başka ilah yoktur.' " [3]

Peygamberler kavimlerine, *"Allah'a ibadet edin sizin için ondan başka ilah yoktur"* dedikten sonra *'yalan söylemeyin, içki içmeyin, livatadan sakının, tartıda hile yapmayın'* vb. şeyler söylüyorlardı.

2. Allah *subhanehu ve teâlâ* şöyle buyuruyor:

"Allah'a ibadet edin ve O'na hiçbir şeyi ortak koşmayın. Ana-babaya, akrabaya, yetimlere, yoksullara, yakın komşuya, uzak komşuya, yakın arkadaşa, yolcuya, ellerinizin altında bulunanlara iyi davranın." [4]

Başka bir ayette:

"Rabbin, sadece kendisine kulluk etmenizi, ana babanıza da iyi davranmanızı kesin bir şekilde emretti." [5]

Ayetlere dikkat edilirse Allah *subhanehu ve teâlâ* ilk önce kendisini ibadette birleyip kendisine şirk koşmamayı emrediyor. Bundan sonra diğer iyilikleri ve güzellikleri sıralıyor. Demek ki her şeyden önce Allah'ın ibadette birlenmesi gerekir. Aksi takdirde diğerleri fayda vermez.

3. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Muaz'ı *radıyallahu anh* Yemen'e gönderdiğinde ona şöyle diyor:

2. 7/Araf, 59
3. 7/Araf, 65
4. 4/Nisa, 36
5. 17/İsra, 23

"Şüphesiz sen ehli kitap olan bir topluluğa gidiyorsun. Onları Allah'tan başka ilah olmadığına benim de Allah'ın Rasûlü olduğuma şehadet etmeye çağır. Eğer onlar bunu kabul ederlerse Allah'ın, gece ve gündüz beş vakit namazı kendilerine farz kıldığını bildir. Eğer bunu kabul ederlerse Allah'ın mallarından alınıp fakirlere verilmek üzere zekâtı farz kıldığını kendilerine bildir." [6]

Hadiste Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Muaz'a *'ilk olarak git onlara namazı, zekâtı anlat'* demiyor. Bilakis önce onlara tevhidi anlatmasını, bunu kabul ettikten sonra namazı, zekâtı anlatmasını söylüyor. Çünkü tevhid olmadan namaz kılmak, zekât vermek kişiye fayda vermez.

Tevhidin her ibadetin temel şartı olduğunu öğrendik. Peki, şirk koşulduğunda bütün ibadetlerin boşa gideceğinin delili nedir? Allah *subhanehu ve teâlâ* bu kadar merhametli olmasına rağmen bir şirkten dolayı bütün ibadetleri zayi eder mi?

Allah *subhanehu ve teâlâ* Peygamber'e *sallallahu aleyhi ve sellem* hitaben şöyle diyor:

"(Rasûlüm) Şüphesiz sana da senden öncekilerine de şöyle vahyolunmuştur ki: 'Andolsun Allah'a şirk koşarsan, bütün amellerin boşa gider ve hüsrana uğrayanlardan olursun.' " [7]

Allah *subhanehu ve teâlâ*, bu ayette yemin üstüne yemin ederek ve tekid edatları kullanarak tüm Peygamberlere ortak vahyettiği şeyi Peygambere de *sallallahu aleyhi ve sellem* vahyederek şöyle diyor:

"Allah'a şirk koşarsan, bütün amellerin boşa gider ve hüsrana uğrayanlardan olursun."

Bir kişinin amelleri, Peygamber'in *sallallahu aleyhi ve sellem* amelleri kadar çok olsa bile şirk koşarsa hepsi boşa gider. Bunun bütün Peygamberlere vahyedilmesi bize şunu gösterir; bu mesele dinde bilinmesi gereken zaruri meselelerdendir. Bu meselede cehalet, tevil mazeret değildir.

Allah bu ayette amellerin hepsinin boşa gideceğini *"Habata"* kelimesini kullanarak ifade etmiştir.

Bu kelime Arap dilinde çok yediğinden dolayı midesi patlayan hayvan için kullanılır. Hayvanın midesi patladığında ölür ve yedikleri boşa gider. Araplar boşa giden bu yiyecekler için *"Habata"* kelimesini kullanırlar. İnsan da amel yapsa, yapsa sonra sadece bir tane şirk koşarsa o amellerinin hepsi boşa gider ve kendisine hiçbir fayda vermez.

Allah *subhanehu ve teâlâ* kişinin hüsrana uğrayacağını ise *"Hasira"* kelimesini kullanarak ifade etmiştir. Bu kelime ticaret için kullanılır. Tüccarın yüzde yüz zarar ettiği ve artık o zararını telafi edemeyeceği yerlerde bu kelime kullanılır. Şirk koşana da Allah *subhanehu ve teâlâ* bu kelimeyi kullanıyor. Yani şirk koşan kişi de yaptığı amellerde yüzde yüz zarar etmiştir. Amellerinin hepsi boşa gitmiştir. Tevbe etmediği müddetçe bunun telafisi yoktur.

Metin:

'Şirkin, ibadete karıştığında onu fesada uğrattığını, amelleri boşa çıkardığını ve sahibini ebedi ateşte bıraktığını öğrendikten sonra bilmelisin ki senin üzerine öğrenmen gereken en önemli şey şirktir. Bunu öğrendikten sonra umulur ki Allah seni şirk ağından kurtarır. Allah subhanehu ve teâlâ şirk hakkında şöyle diyor:

"Allah kendisine şirk koşulmasını asla bağışlamaz. Bunun dışındakilerini dilediği kimse için bağışlar." [8]'

Bu da ancak Allah'ın kitabında zikrettiği dört kaideyi öğrenmek ile olur.

Şerh:

Allah *subhanehu ve teâlâ* şirki affetmez. Şirk koşan kimsenin dağlar kadar ameli de olsa tevbe etmediği müddetçe ondan kabul edilmez ve o kişi cennete giremez.

"Allah kendisine şirk koşulmasını asla bağışlamaz. Bunun dışındakilerini dilediği kimse için bağışlar." [9]

"Her kim Allah'a şirk koşarsa şüphesiz Allah ona cenneti haram kılar; artık onun yeri ateştir." [10]

6. *Müslim*
7. *39/Zümer, 65*
8. *4/Nisa, 48*
9. *4/Nisa, 48*
10. *5/Maide, 72*

"İşte bu, Allah'ın hidayetidir, kullarından dilediğini ona iletir. Eğer onlar da şirk koşsalardı yaptıkları ameller boşa giderdi." [11]

Allah *subhanehu ve teâlâ* kutsi bir hadiste şöyle der:

"Ey ademoğlu, eğer sen bana yeryüzü dolusu kadar günahla gelecek olsan, sonra da benim huzuruma bana şirk koşmadan gelsen, ben de yer dolusu kadar mağfiretle sana gelirim." [12]

Bu delillerden anlaşılıyor ki şirk çok tehlikeli bir şeydir. Cennete girmek isteyenin mutlaka ondan sakınması gerekir. Peki, şirk nedir?

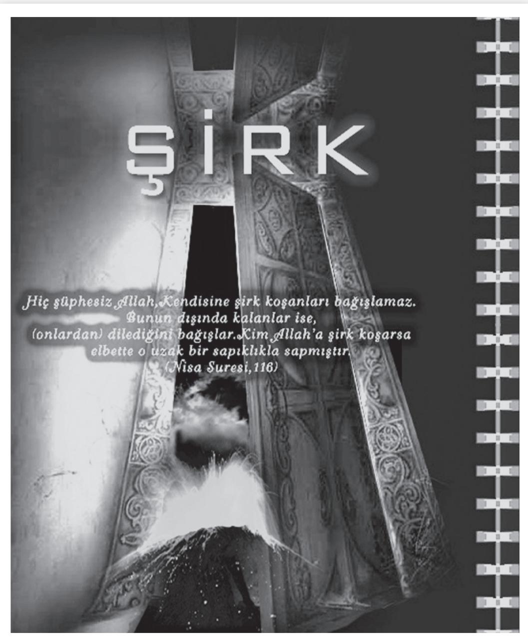
Şirk, kişinin Allah'ı birlemesi gereken hususlarda birlemeyip, O'na ortak koşmasıdır. Kişinin Allah'ın sıfatlarını Allah'tan başkasına vermesi şirktir. Çünkü böyle bir durumda kişi, Allah'ı sıfatlarında birlememiş olur. Hemen aklınıza insan hiç Allah'ın sıfatlarını başkasına verir mi? diye bir soru gelebilir. Evet! Bugün birçok insan Allah'ın sıfatlarını Allah'tan başkasına veriyor.

Örneğin, Allah'ın sıfatlarından bir tanesi *'El-Hakem'*dir. Hâkimiyet yetkisi, kanun koyma yetkisi Allah'a aittir. Bugün insanların çoğu oy vererek bu vasfı *'Hâkimiyet kayıtsız şartsız milletindir'* diyen partilere veriyorlar. Doğal olarak onların hayatında *'Hakem'* Allah değil bu partiler olmuş oluyor.

Örneğin, Allah'ın sıfatlarından bir tanesi *'Gaybı bilen'*dir. Gayb âleminde olanı ancak Allah *subhanehu ve teâlâ* bilir. Bugün ise insanların çoğu bu sıfatı, şeyh diye isimlendirdikleri kimselere veriyorlar. Şeyhlerin insanın içinden geçenleri bildiklerine inanıyorlar. Zor duruma düştüklerinde şeyhler yanlarında olmamasına rağmen onlara dua ediyorlar. Böylece gaybı bilme sıfatını şeyhlere vermiş oluyorlar.

"Allah kendisine şirk koşulmasını asla bağışlamaz. Bunun dışındakilerini dilediği kimse için bağışlar. Allah'a şirk koşan kimse büyük bir günah ile iftira etmiş olur." [13]

Bu ayeti kerimenin nüzul sebebi hakkında tefsir kitaplarında iki rivayet nakledilir:

1. *" "Ey nefisleri konusunda aşırı giden kullarım! Allah'ın rahmetinden ümit kesmeyin. Allah bütün günahları bağışlar."* [14] *ayeti nazil olunca bir kişi ayağa kalktı ve 'Ey Allah'ın Rasûlü! Allah şirk koşmayı da bağışlar mı?' dedi. Bunun üzerine Allah bu ayeti indirerek şirki bağışlamayacağını beyan etti."*

2. Abdullah b. Ömer *radıyallahu anh* şöyle der:

"Biz sahabeler topluluğu, adam öldürenin, yetim malı yiyenin, yalan yere şahitlik edenin ve akrabalık bağını koparan kimsenin kesin bir şekilde cezalandırılacağına inanıyorduk. Ta ki "Allah kendisine şirk koşulmasını asla bağışlamaz. Bunun dışındakilerini dilediği kimse için bağışlar." ayeti ininceye kadar. Bu ayet ince biz böyle düşünmekten vazgeçtik. Çünkü bu ayet büyük günah işleyen kimsenin durumunun Allah'ın iradesine kaldığını açıkladı. Allah dilerse onu affeder, dilerse azap eder. Yeter ki işlediği günah şirk olmasın."

İmam Kurtubi bu ayet ile ilgili şöyle der: *'Bu ayet üzerinde ittifak edilen muhkem ayetlerdendir. Ve bu ayetin muhkem olduğu konusunda ihtilaf yoktur.'*

Çünkü bu ayet oluşabilecek tüm ihtimalleri ortadan kaldırmıştır. Yani hem şirk işleyen bağışlanabilir diyenlerin hem de büyük günah iş-

11. 6/En'am, 88
12. Tirmizi
13. 4/Nisa, 48

14. 39/Zümer, 53

leyen bağışlanmaz diyenlerin iddiasını ortadan kaldırmıştır.

Günümüzde bu ayete göre yanlış olan iki düşünce vardır:

1. Avamın düşüncesi: Avam, şirki büyük günahlar yerine, büyük günahları da şirk yerine koymuş durumda. Örneğin, içki içen, zina eden kimselere dinden çıkmış gözüyle bakar ve onlara ciddi tavırlar alırlar. Oysa bunlar şirk değildir, Allah dilerse bunları affeder. Fakat şirk işleyene hiçbir şey yokmuş gibi davranıyorlar.

2. Sözde bilgili insanların düşüncesi: Bunlar ise sürekli şirk koşan insanlara mazeret bulmaya çalışırlar. Adam şirk koşuyor, Allah şirki bağışlamaz dediğinde *'Bilmiyor veya tevili var'* diyerek adama mazeret bulmaya çalışırlar. Aynı adama *'Falan kişi senin eşine laf atmış'* dediğin de cahil mi, mazereti var mı buna hiç bakmadan *'Böylelerini öldürmemiz gerekir'* diyerek tehditler savurur.

Veya parlamentoya giren kimselere *'Bu şirktir neden buraya giriyorsunuz?'* diye sorduğunuzda cevap olarak *'Doğrudur bu şirktir. Fakat Müslümanların güçlü olabilmesi için, davet yapabilmeleri için bunun olması gerekir.'* diyorlar. Aynı adamlara *'Genel evindeki kadınlarında davete ihtiyacı var gidip orada zina yapıp ondan sonra da davet yapılması gerekir'* veya *'Meyhanede içki içen kimselerin de davete ihtiyaçları var gidip içki içip onlara da davet yapılması gerekir'* dediğinizde adamlar hemen köpürüyor *'Öyle şey mi olur. Davet için zina yapmak veya içki içmek mi olurmuş.'* derler. Fakat şunu düşünmüyorlar: Şirk, zina ve içkiden daha tehlikelidir. Dikkat edilirse şirke gösterilmesi gereken tepki haramlara, haramlara gösterilmesi gereken tepki de şirke gösteriliyor. Bu günümüzde ölçülerin bozulduğunu gösterir.

Bunlara söyleyeceğimiz tek şey var o da Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* şu buyruğudur:

> *"Size de, Allah'ı bırakıp ibadet ettiğiniz şeylere de yuh olsun. Siz akıllanmaz mısınız?"* [15]

Neden insanlar böyle ölçüsüzce davranıyorlar?

Bunun sebebi şudur; bunlar Allah'ı hakkıyla takdir etmediler, Allah'a gereken değeri vermediler. Ve temiz olan fıtratlarını şirk ile bozdular. Fıtrat bozulunca ölçüler karışmaya, birbirine girmeye başladı. Çünkü fıtrat istikamet üzere olduğunda, akıl da istikamet üzere işlevini görüyor. Fıtrat şirk ile bozulunca, beraberinde akıl da bozulmaya başlıyor.

Şirk insanların hayatına girdiğinde aklın bozulduğuna pratik bir örnek verelim; Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* insanları tevhide davet etmeye başladığında Ebu Cehil insanlara şöyle dedi: *"Şayet sizin gibi insan olan birine tabi olursanız hüsrana uğrarsınız."* [16]

Dikkat edilirse bu ayette Ebu Cehil, insanlara Peygamberimize tabi olmamalarını söylüyor. Sebep olarak da; *'Çünkü o da sizin gibi bir insandır.'* diyor. Bununla birlikte insanları kendisine tabi olmaya davet ediyor. Fakat içlerinden hiç kimse ayağa kalkıp: *'Muhammed insan olduğu için tabi olmamamız gerekiyorsa, sana niye tabi olalım? Sen de insan değil misin?'* demiyor. Çünkü fıtratları şirk ile bozulmuş. Fıtrat bozulunca beraberinde akıl da bozuluyor. Akıl bozulunca da ölçüler de bozuluyor. Herşeyi yerli yerine koyabilmek için fıtratın bozulmamış olması gerekir.

Davamızın sonu âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamd etmektir.

---

15. 21/Enbiya, 67

16. 23/Mü'minun, 34

emreacar@tevhiddergisi.com

EMRE ACAR

Namazlarımızdan Nasıl İstifade Edebiliriz? -1-

Eğer namazlarımız bizleri günah işlemekten alıkoyuyor ve günahların affedilmesinin hafifliğini hissettirebiliyorsa bu namaz İslam'ın meşru kılmış olduğu namazdır. Fakat kıldığımız namazlar hayatımızı değiştirmediği gibi, bizi daha çok kötülüğe sevk ediyorsa bu yaptığımız ibadet, Allah'ın emrettiği namaz ibadeti değildir.

Allah'a hamd, Rasûlü'ne ve ashabına salât ve selam olsun.

Değerli kardeşim! Seninle uzun zamandır namaz ibadetinin muhabbetini yapıyoruz. Rabbim ikimizi de bu amelde doğruya muvaffak kılsın. Amacımız kulluğumuzu en güzel şekilde ifa etmektir. Bunun için de amellerimizi gündem etmeli ve onları dert edinmeliyiz.

Dünyada asıl görevinin ibadet etmek olduğunu unutma. Görevini yerine getirirken ibadetlerden istifade etmeye çalış. Yani ifa ettiğin bu ameller hayatında ve maneviyatında bazı değişikliklere müsebbip olsun. Bu seni istikamette tutar, azme ve istikrarlı olmaya iter.

Amelleri yaparken önceliğin o ibadetin meşru kılınma sebebini ve sana olan faydasını öğrenmek olsun. İnsanın, faydasını bilmediği bir işi yapması fıtrata terstir. Nasıl ki dünya işlerinde yapacağımız işin faydasını takip ediyoruz. Hakeza amellerde de bize dönen dünyevi ve uhrevi faydasını takip etmeliyiz. O zaman, namazın meşruiyetindeki hikmetler ve insana dönen faydalar nelerdir diye sormalıyız.

Umumen bildiğimiz, Allah *subhanehu ve teâlâ* namazı, kullarını münker ve fuhşiyattan alıkoymak ve zikir, dua, tevbe, istiğfar, gafletten kurtulma gibi konularda maneviyatımızı istikamette tutmak için meşru kılmıştır. Allah *subhanehu ve teâlâ* namazın bu hikmetini şöyle beyan eder:

"Şüphesiz ki namaz insanları münkerden ve fuhşiyattan alıkoyar." [1]

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* namazın insanları günahlardan hafiflettiğini beyan ederken şunları söyler:

"Kul namaz kılmak için ayağa kalktığı zaman Allah'ın huzuruna durduğunda Allah onun gü-

1. 29/Ankebut, 45

nahlarını başına ve omuzlarının üzerine bırakır. Her secde ettiğinde ve ruku yaptığında günahları onun üzerinden dökülür." [2]

Eğer namazlarımız bizleri günah işlemekten alıkoyuyor ve günahların affedilmesinin hafifliğini hissettirebiliyorsa bu namaz İslam'ın meşru kılmış olduğu namazdır. Fakat kıldığımız namazlar hayatımızı değiştirmediği gibi, bizi daha çok kötülüğe sevk ediyorsa bu yaptığımız ibadet, Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* emrettiği namaz ibadeti değildir. Yukarıdaki zikrettiğimiz ayet ve hadis üzerinde düşünüldüğü zaman bu sonuç daha rahat anlaşılacaktır.

Bilmelisin ki, günahlar ölmemiş bir kalp için ağırlıktır. Eğer kalp ölmüşse günahın hiçbir elemini hissetmez. İbni Kayyım *rahimehullah* bir şiirinde şöyle buyurur: *'Ölmüş olan bedenin yaradan elem duyması mümkün değildir.'* Bir beden ölmüşse siz ona ne kadar zarar vermeye çalışırsanız çalışın o beden yaradan etkilenmez. Çünkü acıyı hissedecek can yoktur.

Ölü olan kalpler de böyledir kardeşim. Kişi bazen göz zinası, bazen ümmetin gıybetini yapar, ticaretinde ahlaksız davranır veya Rabbine ve kardeşlerine karşı sorumluluğunu yerine getirmez. Fakat işlediği bu günahların sıkıntısını, darlığını da hissetmez. Bunun sebebi ise kalp ölmüştür. Öldüğü için de fücurun verdiği elemden ve sıkıntıdan pay almaz.

Eğer kişinin kalbi ölmemişse yaptığı günahlardan acı ve sıkıntı duyar. Duyduğu bu sıkıntıdan kurtulmak için onun günahlarını silecek ve kendisini hafifletecek bir amele ihtiyacı vardır. O amellerden bir tanesi de Allah ve Rasûlü'nün ikrarıyla namazdır. Çünkü Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* müjdesiyle, kılmış olduğumuz her namaz günahlarımızı silecek ve bununla beraber bizleri münkerden ve fücurdan uzaklaştıracaktır. Fakat kardeşim! Burada sana şunu tekrardan hatırlatmak isterim ki, bu fayda ancak kalbi ölmemiş, kalbinde hayat olan kişi için geçerlidir.

Namazdan faydalanacağımız başka bir maslahat ise, göz aydınlığı ve sevinçtir. Gönül genişliği, sükûnet ve huzura kavuşmaktır. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurur:

"Sizin dünyanızdan bana kadın ve güzel koku sevdirildi. Ve benim göz aydınlığım namaz kılındı." [3]

İslam, çocuğu göz aydınlığı olarak isimlendirmiştir. Çocuğu olan bir anne ve babanın sevincini düşündüğümüzde çocuğun nasıl bir göz aydınlığı olduğu görülecektir. Kıldığımız namazların da hayatımızdaki yeri böyle olması gerekir. Bir çocukla müjdelenmiş gibi, çok istediğimiz, uğruna çok çalıştığımız ve sonunda müjdesini aldığımız bir haber gibi gözlerimiz aydın olması lazım. Eğer namazlarımızdan sonra bizleri böyle bir his kapsıyorsa, bu namaz Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* meşru kılmış olduğu namazdır. Fakat böyle bir his bizi kuşatmıyorsa, bu namazımız Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* meşru kıldığı namaz değildir. Çünkü namazın farz kılınmasındaki hikmetler zayi olmuştur.

Hepimiz insanız… Ve yaşadığımız olaylar sebebiyle canımız sıkılır. Bu Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* bir sünnetullahıdır. Bazen ailede, bazen işyerinde, bazen de kardeşlerimiz arasında bir takım olumsuz durumlar yaşanıyor. Her insan bu olumsuz durumların oluşturduğu can sıkıntısını atmak için mutlaka bir şeylere yönelecektir. Kimisi müzik dinlemeye, kimisi gezmeye, tatile gitmeye, kimisi de bol laklak edeceği arkadaşa başvuracaktır.

Kardeşim, bizler sıkıldığımızda bu tür şeylere yönelirken Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* ise kendisine yakın hissettiği, sıkıntılarını paylaştığı arkadaşına, göz aydınlığı namazına yönelmiştir. Sahabe, Peygamber'in *sallallahu aleyhi ve sellem* bu vasfını şöyle anlatıyor:

2. *Taberani*

3. *Nesai*

"Bir şey Peygamber'i sıktığında, moralini bozduğunda hemen namaza koşardı."

Eğer namazlarımız bizleri rahatlatıyor veya sıkıntılarımızda ona yönelebiliyorsak bu namaz Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* istediği namazdır. Bu, amelden faydalandığımızın alametidir. Fakat aradan çıkartılması gereken ağır bir eylemmiş gibi muamele ediyor, kıldığımızda üzerimizden sıkıntıları atmıyor, onunla sevinç yaşayamıyorsak bu namaz, Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* istediği namaz değildir.

Bugün ümmet olarak yaşadığımız en büyük sıkıntı, Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* dinine her şeyimizle hizmet ederken, o amelden lezzet alamamak ve o hizmetlerden istifade edememektir. Bu tarihte rastlanmamış, çağımızın en büyük problemidir.

Peygamber ve sahabenin namaz eylemine baktığımızda, namaz esnasında ok isabet etmiş, başına deve işkembesi dökülmüş, müşrikler alay etmiş, işkence etmişler. Fakat bu eziyetlerin hiçbiri onların huşularını etkilememiş. Tam aksine namazları hayatlarına sürekli din adına yenilikler katmıştır. Gecenin ve gündüzün vakitlerini namazla imar etmişler. Bundan dolayıdır ki sahabenin hayatında en çok göze çarpan amel cihad ve namazdır.

Fakat herkes kendi nefsini bilir… Kıldığımız namazlar genel olarak Peygamber ve sahabesinin namazı gibi değildir. Namazlardan maalesef tam manasıyla istifade edemiyor ve hayatımızda bir etkisini de göremiyoruz.

Bunun sebebi olarak Şeyhu'l İslam İbni Teymiye *rahimehullah* bir sözünde şöyle der: *'Allah için yaptığın herhangi bir amel senin kalbinde bir tat, lezzet oluşturmuyorsa, senin nefsini genişletmiyorsa, o amellerini itham et ve o amellerini suçla. Çünkü senin Rabbin Eş-Şekurdur.'*

Şekur, şükreden manasına gelir. Kul kendisine yakışır bir şekilde insanlara şükreder, Allah da *subhanehu ve teâlâ* kendisine yakışır bir şekilde teşekkür eder. İbni Kayyım *rahimehullah* İbni Teymiye'nin bu sözünü açıklarken şunları söyler: *'Allah şekur olması hasebiyle kullarının yaptığı amellerin karşılığını hem dünyada hem de ahirette verir. Dünyada amelin karşılığı, insanın gönlünün genişlemesidir. Kulun o ameli yaptıkça kendini Allah'a yakın hissetmesi ve netice itibariyle de gönlünde ferahın ve huzurun olmasıdır.'*

Değerli kardeşim Allah *subhanehu ve teâlâ* kendisi için yapılan amelleri karşılıksız bırakmaz. Eğer amellerden lezzet alamıyorsan burada Allah'ı *subhanehu ve teâlâ* ve meşru kıldığı ameli suçlamamalısın. Şeytanın bu vesvesesine kapılmamaya çalış! Burada suçlanacak kişi varsa o da, nefsimiz ve amelleri yerine getirme şeklimizdir. Çünkü Allah *subhanehu ve teâlâ*, halisane, şartları ve erkânları yerine getirilerek yapılmış hiçbir ibadeti mükâfatsız bırakmaz. Senin öyle bir Rabbin var ki, Eş-Şekur'dur. Bu nedenle tek hesaba çekmemiz gereken şey, nefsimiz ve amellerimizdir.

"Kul namaz kılmak için ayağa kalktığı zaman Allah'ın huzuruna durduğunda Allah onun günahlarını başına ve omuzlarının üzerine bırakır. Her secde ettiğinde ve ruku yaptığında günahları onun üzerinden dökülür."

Selef âlimleri, *'Namazları nasıl güzelleştirebiliriz? Namaz ibadetini, nasıl hayra teşvik edici, şerden uzaklaştırıcı hale getirebiliriz?'* konusunda konuşmuşlar. Bununla alakalı dikkat edilmesi gereken çok madde zikretmişler. Bunlardan bir kısmını aktarmaya çalışalım inşallah.

Namazlarımızı ıslah etmek ve gerçekten Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* istediği şekilde kılabilmek için birinci olarak abdeste dikkat etmek gerekir. Çünkü abdest, kulun kıyama durmadan önce beden ve psikoloji olarak namaz için yaptığı ön hazırlıktır.

Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* namazdan önce abdesti meşru kılmasının hikmetini anlamak için şunu bilmek gerekir, önemli olan, değeri büyük olan her şeyin öncesinde hazırlık vardır. Değeri ve önemi olmayan, sıradanlaşmış bir iş için hazırlık yapılmaz.

Örneğin, siz çok önemli bir yere misafirliğe gittiğiniz zaman, evden çıkmadan önce ciddi bir hazırlık yaparsınız. Temizlenir, ütülü elbiselerinizi giyer, güzel koku sürünürsünüz. Ondan sonra evden çıkarsınız. Bir de bakkala ekmek almaya gittiğinizi düşünün. Gece kalktığınız eşofmanınızla inip, ekmeğinizi alıp gelirsiniz.

Abdest de böyledir. Namaza önem verdiğimizi gösteren ön hazırlıktır. Kişi abdeste ne kadar değer veriyorsa, bu onun yanında namazın ne kadar kıymetli olduğunu gösterir. Fakat kendi yanında namazın değeri, önemi olmayan insan, işi abdestte bitirmiştir. Abdeste fazla ehemmiyet vermez.

Bundan dolayı seleften bazı âlimler: *'Kulun namazının değerini anlamak için abdestinin değerine bakın. Eğer abdest onun yanında değerli ise namaz onun yanında değerlidir.'* demişler.

Abdest; kula, namaza girmeden önce çok değerli bir Rabbin huzurunda namaza duracağını ve zahiri olarak pisliklerden temizlendiği gibi batînen/kalben de tevbe ile temizlenmesi gerektiğini hatırlatmaktır. Bundan dolayıdır ki, Allah *subhanehu ve teâlâ* Kur'an-ı Kerim'de tevbe/kalp temizliği ile abdesti/beden temizliğini yan yana zikretmiştir.

Allah *subhanehu ve teâlâ* bu beyan ile ilgili olarak şöyle buyurur:

"Şüphesiz ki, Allah çokça tevbe edenleri ve çokça temizlenenleri sever." [4]

Hakeza sünnete baktığımızda Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* abdest aldıktan sonra bu şekilde dua etmiştir. Bizlere de bu duayı yapmamızı tavsiye etmiştir. Duanın içeriği şöyle:

"Allah'ım beni, sana tevbe edenlerden ve sana karşı temizlenenlerden kıl." [5]

Kardeşim! Allah *subhanehu ve teâlâ* çok rahmetlidir. Kulları ona karşı nankör olsa da, O kullarına hep rahmet sıfatıyla muamele etmiştir. Kul, Rabbini çoğu zaman unutur. *'Allah'ın huzuruna çıkmadan tevbe edip temizlenmem gereklidir'* deyip bir çaba içerisinde olmaz. Fakat Allah *subhanehu ve teâlâ* kullarını unutmaz. Huzuruna çıkmadan önce onları temiz görmek ister. Çünkü Allah *subhanehu ve teâlâ* temizdir, temiz olanı sever. Abdest ayetinin son kısmında da ısrarla kullarını temizlemek istediğini söylemiştir:

"Allah sizi iyice temizlemek ve üzerinizdeki nimetini tamamlamak ister. Ta ki bu nimetlerine şükredesiniz." [6]

Abdest alırken Peygamber'in *sallallahu aleyhi ve sellem* sünnetinde bildirdiği haberlerin duygularını kalbimizde hissetmemiz gerekir. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* ashabına soruyor:

" 'Allah tarafından günahlara kefaret olan ve derecelerin yükselmesine vesile olan şeyi size haber vereyim mi?', ashab: 'Evet', deyince Peygamber: 'Sıkıntılı zamanlarda abdest almak, mescide yürümek ve kıldığı namazdan sonra ikinci bir namazı beklemek. İşte ribat budur. İşte ribat budur. İşte ribat budur.' " [7]

Başka bir hadiste Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* abdest için şöyle buyurur:

"Müslüman abdest aldığı zaman, ağzına verdiği su ile ağzıyla işlediği günahlar akar, gider. Burnuna su verdiği zaman, onunla işlediği günahları suyla akıp, gider…[8] *Ta ki bütün günahlardan temizleninceye kadar."* [9]

Kul abdest alırken: *'Allah beni huzuruna kabul etmeden önce zahiri pisliklerden ve bâtini günahlardan temizlemek istiyor. Her abdest aldığımda günahlarım dökülüyor, namazda iken Allah subhanehu ve teâlâ ile aramda engel olabilecek günahlarımdan kurtuldum. Buyur Rabbim abdestle zahirimi ve bâtınımı temizledim. Zahirim ve bâtınım ile senin huzurundayım. Tekbirim, kıyamım ve secdem senin içindir'* diye düşünmesi gerekir. Kul abdesti bu şekilde fehmeder ve pratikte de bu şekilde yaparsa Rabbimden umuyorum ki kıldığı namazlardan istifade edecektir.

Kardeşim, Rabbimden isteğim ikimizi ve zürriyetimizi Allah için yaptığımız ibadetlerden istifade eden kullarından eylemesidir.

Davamızın sonu âlemlerin Rabbine hamd etmektir. Bir sonraki sayımızda devam etme umuduyla, Es-Selamu aleykum.

4. *2/Bakara, 222*
5. *Tirmizi*
6. *5/Maide, 6*
7. *Buhari, Müslim*
8. *Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem bunu bütün abdest azaları için söyler.*
9. *Ebu Davud, İbni Mace*

Altıncı Sabite: **Müslümanın Öldürülmesi, Hezimet Değildir!**

-2-

Mudarat dünyanın ya da dinin veya her ikisinin birden yararına olarak dünyadan bir şeyler feda etmektir. Bu ise mübah ve belki de müstehaptır. Müdahane ise dünyanın yararına olarak dini terk etmektir.

İkinci Anlam: Kafirlere Müdahane Yapmak

Allah *subhanehu ve teâlâ* şöyle buyurmaktadır:

"O halde yalancılara itaat etme/boyun eğme. Onlar isterler ki, sen yumuşak davranasın da onlar da sana yumuşak davransınlar." [1]

Allah'ın *"O halde yalancılara itaat etme"* sözü, Allah tarafından Rasûlü'ne *sallallahu aleyhi ve sellem*, itaat etmesini yasaklamasıdır ki bunlar da hakkın karşısında duran Kureyş müşrikleridir.

Kurtubi *rahimehullah* tefsirinde şöyle demiştir: *'Allah, müşriklere meyletmeyi Rasûlullah'a yasaklamıştır. Yasakladığı taife Kureyş'in kafir liderleridir. Çünkü onlar, saldırmamak için, Rasûlullah'ı da kendilerine saldırmamaya çağırıyorlardı. Allah da onlara meyletmenin küfür olduğunu açıklayarak şöyle buyurdu:*

"Eğer biz seni sabit kılmasaydık, neredeyse onlara meyledecektin." [2] ' [3]

Şevkani *rahimehullah* şöyle der: *'Allah: "O halde yalancılara itaat etme" emri ile Rasûlullah'ı*

1. 68/Kalem, 8-9

2. 17/İsra, 74
3. El-Camiu li Ahkami'l Kur'an, 18/230.

müşriklere meyletmeyi yasaklamıştır. Bunlar da Mekke'nin ileri gelen kafirleridir. Zira onlar, Rasûlullah'ı babalarının dinine çağırıyorlardı. Allah da onlara itaat etmeyi yasakladı. Ayrıca ayet diğer kafirlere itaat etmeyi de yasaklamıştır. İtaatten kasıt ise, kalpte olanın tam tersini göstererek, mudaratta bulunmaktır.' [4]

Ebu's Suud *rahimehullah* Allah'ın bu buyruğu hakkında şöyle demiştir: '*Allah bu ayette onların bu inatlarına karşı kararlı ve tavizsiz olmaya teşvik etmiştir. Bu da 'Üzerinde olduğun yola, onlara itaat etmeksizin devam et ve bu konuda dik dur' demektir. Ya da Rasûlullah'ın içindekini farklı göstererek onlara itaat etmeksizin, onların kalplerini kazanmak adına müdahane veya mudarat yapmasını yasaklamaktadır. Allah'ın "Onlar isterler ki, sen yumuşak davranasın" buyruğu bunu açıklamıştır. Yasağın nedeni de bu ayettir. Allah'ın bu yasağı itaat kelimesi ile ifade etmesinde ise, yasaklama ve uzaklaştırmada mübalağa vardır. Yani onların bazı işlerinde onlara yumuşak davranır, hoşgörü ile yaklaşırsan onlar da sana yumuşak davranırlar. Veya onların şuanda sana yumuşak davranması, senden bir yumuşaklık umdukları içindir.'* [5]

Müdahane, yumuşak ve yapay/sahte/yapmacık davranmaktır. Allah *subhanehu ve teâlâ* burada, Mekke kafirlerinin Muhammed'in *sallallahu aleyhi ve sellem* kendilerine yumuşak davranmasını istediklerini açıklamış ve bunu da yasaklamıştır.

Ebu Muzaffer Es-Semani *rahimehullah* bu ayet hakkında şöyle der: '*Yani sen onlara olan davranışında gevşeklik gösterirsen, onlar da sana gevşek davranacaklardır. Veya sen onlara yumuşak davranırsan, onlar da sana yumuşak davranacaklardır. Müdahane, iç aleminde ona uymamakla birlikte dıştan onlarla iyi geçinmektir.'* [6]

Bazıları haram olan müdahane ile caiz olan mudaratın aynı şey olduğunu zannederek, yanılmışlardır. Böylece meşru olan mudaratı kullanarak, cahilce hezimet kapısından girmişlerdir.

Aslında mudarat konusu başka bir şey, müdahane konusu apayrı bir şeydir. Mudarat, müdahanenin aksine caizdir. Mudarat, onlara karşı olmanın yanında sözle yumuşak davranmaktır. Bunda da batılı kabul ve tasdik etme gibi hususlar asla olamaz. Şayet bunlar olursa, o zaman bu müdahaneye girer.

Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem*:

"Bu adam kavminin ne kötü bir kardeşidir." [7] hadisinde batıl bir şey söylememiş, amelinde bir günah da işlememiştir. Bu durum kötülük ve benzeri şeyleri def etme kabilindendir. Aslında bu meşru bir yol olup, masiyet karışmamıştır. İnsanlara mudaratta bulunmayı öven bir çok hadis vardır. Çünkü mudarat bazı zamanlarda güzel ahlaktan sayılabilmektedir.

İbni Hacer *rahimehullah* Fethu'l-Bari'de şöyle söylemektedir: '*Mudarat müminlerin ahlakındandır. Bu, insanlara kanat germe, yumuşak söz söyleme ve onlara karşı kabalığı bırakmadır. Bu ise*

4. *Fethu'l Kadir, 5/268.*
5. *Ebu Suud, 9/13.*
6. *Tefsiru's Semani, 6/20.*
7. *Buhari rahimehullah, Aişe'den radıyallahu anha şöyle rivayet etmektedir: "Bir adam Rasûlullah ile görüşmek için izin istedi. Rasûlullah: 'Ona izin verin, aşiretinin ne kötü adamıdır' dedi. Adam girince Rasûlullah onunla yumuşak konuştu. Adam gidince kendisine, 'Ey Allah'ın Rasûlü, adama söyleyeceğini söyledin, ondan sonra yumuşak konuştun?' dedim. Bunun üzerine şöyle buyurdu: 'Ey Aişe! kıyamet günü, Allah-u Teala yanında mevkice insanların en kötüsü, kabalığından korkarak insanların kendisini terkettiği kimsedir.' "*

yakınlık kurmanın en önemli araçlarından biridir. Bazıları mudaratı müdahane zannetmişlerdir ki bu bir yanılgıdır. Mudarat menduptur, Müdahane ise haramdır. Aradaki fark şudur: Müdahane, 'dihan' (ikiyüzlülük) kökünden gelir. Bunun anlamı ise, farklı bir görüntü vererek işin aslını gizlemektir. Buna göre alimler müdahaneyi, kendisine karşı çıkmaksızın, fasıkla yakınlık kurmak ve onun içinde bulunduğu durumdan hoşnut görünmek olarak yorumlamışlardır. Mudarat ise cahile bilmediğini öğretirken, fasığı da yaptığından nehyederken (özellikle de onun yakınlığına ihtiyacı varsa) yumuşak davranmak, içinde bulunduğu durumu yüzüne vurmaksızın ve tenkit etmeksizin, incelik taşıyan söz ve davranışla muamele ederek kaba davranmamaktır.' [8]

İbni Hacer Fethu'l-Bari'de, Kurtubi ve Kadi İyad'dan şunu nakleder: *'Mudarat ile müdahane arasındaki fark şudur: Mudarat dünyanın ya da dinin veya her ikisinin birden yararına olarak dünyadan bir şeyler feda etmektir. Bu ise mübah ve belki de müstehaptır. Müdahane ise dünyanın yararına olarak dini terk etmektir. 'Kavminin ne kötü kardeşidir' hadisinde de Rasûlullah ona, güzel muamele ve yumuşak konuşmayı sarfetmiş olsa da, onu sözlü olarak övmemiştir. Dolayısıyla sözü ve fiili arasında çelişki bulunmamaktadır. Bu nedenle onun hakkında Aişe'ye söylediği söz doğru olduğu gibi, ona olan muamelesi de sosyal açıdan güzel bir muameledir..'* [9]

Tüm bunlardan sonra, kendilerini İslam'a nispet eden toplulukların hezimete uğradıkları ortaya çıkmaktadır. Allah'ın düşmanlarına karşı müdahane yaptıklarında hem kendilerini, hem de insanları aldatarak *'bu meşru olan mudarattır'* demektedirler. Bu kötü bir yenilgi olup, tamamen bir müdahanedir. Bu yaptıklarında hakkı batıla, batılı da hakka döndürme olduğu gibi, dünyevi ve şahsi çıkarlar uğruna din feda edilmiştir. Bu iğrenç hezimetten sonra zaferin hangi manaları kalabilir ki?

Şeyh Yusuf El-Uyeyri rahimehullah

Özcan YILDIRIM,

Tevhid Dergisi için çevirmiştir.

8. *Fethu'l Bari, 10/528.*
9. *Fethu'l Bari, 10/454.*

Emre Uyar | emreuyar@tevhiddergisi.com

Korku Sahibi Olabiliriz Ama 'Korkak' Değiliz -1-

Korku, fıtrî bir duygudur. Her fıtrî duygu gibi iki yönlüdür. Fıtrî diye tabir ettiğimiz yaratılıştan beri var olan duygular, ıslah edildiği oranda kişiye ve çevresine fayda getirir. Fakat ıslah edilmez ve olduğu hal üzerine bırakılırsa asıl felaket o zaman söz konusudur.

İster itikad, ister menhec noktasında olsun kişiyi yapması gereken vaciplerlerden alıkoyan bir takım hastalıklar vardır. Bu hastalıklardan bir kısmı fıtrî ve terbiye edilmemiş olan bir takım duyguların meydana getirdiği hastalıklardır. Bir kısmı da ortam, eğitim gibi etkenler sebebiyle bulaşan hastalıklardır.

Fıtrî olup terbiye edilmediğinden dolayı insanın başına binbir türlü bela getiren hastalıklar, bu ayki yazımızın temelini oluşturmaktadır.

Bu hastalıklara örnek vermemiz, konunun anlaşılması yönünde faydalı olacaktır inşallah.

Merak, fıtrî olan bir duygudur. Merak olmadığı takdirde kişi dünyadaki yaşantısında kendisine faydası olacak bir takım bilgileri öğrenemezdi. Çünkü öğrenmenin temelini merak oluşturmaktadır.

Merağın dini anlamdaki önemi de yadsınamaz. Eğer merak sahibi olmasaydık kulluk görevimiz için gerekli olan bilgiden de mahrum kalabilirdik.

Ancak merak duygusunun her duygu gibi iki yönlü olduğunu unutmamak gerekir. Terbiye edilmeyen bir merak, kişiye felaketten başka birşey getirmez. Kişinin kendisini ilgilendirmeyen şeylerle meşgul olması, meraktan kaynaklanan bir iştir. Kişi başkalarını ilgilendiren meseleleri merak edip peşine düştüğü zaman, kendisini ilgilendiren şeyleri ihmal eder. Bu da bir başka felakettir. Devamında ise kişi baş-

kasını ilgilendiren meselelerin peşine düşerek insanların hallerini ifşa etmek suretiyle onlara zarar vermeye başlayabilir.

Demek fıtrî olan bir takım duyguları iki yönlü olup, bu duyguların terbiye edilmediği takdirde kişinin başına bir takım dertler açabilir.

Terbiye Edilmeyen Korkunun Getirdiği Zararlar

Korkuları olmayan insan yoktur. Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* yaratmış olduğu her insanın mutlaka korktuğu bir takım şeyler mevcuttur. Bu kabul edilmesi gereken bir hakikattir.

Rabblerini en güzel şekilde razı eden Peygamberlerin dahi bir takım şeylerden korktukları unutulmamalıdır. Bu onların insanî yönlerinden kaynaklanmaktadır. Allah *subhanehu ve teâlâ* kendi kitabında Peygamberlerin kimisinin öldürülmekten korktuğunu, kimisinin yılan gibi yaratılmış olan bir şeyden korktuğunu bize haber vermektedir. Onlar da diğer insanlar gibi yaşayan, onların yediklerinden yiyen, giydiklerinden giyen, sevdikleri şeyler olduğu gibi korktukları şeyler de olan birer insandı. Bu bazı cahillerin zannettiği gibi, onların kadrinden kıymetinden bir şey düşürmez. Aksine bunları bilmek onları örnek edinebilmek açısından bize yardımcı olur.

Yalnız korku meselesinde konunun girişinde belirttiğimiz tafsilatı göz ardı etmememiz gerekir. Korku, fıtrî bir duygudur. Her fıtrî duygu gibi iki yönlüdür. Fıtrî diye tabir ettiğimiz yaratılıştan beri var olan duygular, ıslah edildiği oranda kişiye ve çevresine fayda getirir. Fakat ıslah edilmez ve olduğu hal üzerine bırakılırsa asıl felaket o zaman söz konusudur.

Korkunun törpülenmediği veya ıslah edilmediği zaman kişinin başına ne gibi sorunlar açacağını bir tefekkür edin! Hatta ben sizin tefekkür etmenize bir takım nasları zikrederek yardımcı olayım;

Allah *subhanehu ve teâlâ* Uhud gününü anlatırken o vakıayı yaşayan insanları iki kısma ayırıyor:

"Sonra o kederin ardından (Allah) üzerinize bir emniyet, bir uyuklama indirdi ki o (uyuklama) içinizden bir kısmını örtüp bürüyordu. Bir kısmı da canları sevdasına düşmüşlerdi." [1]

Allah'ın burada zikrettiği iki kısım insandır. Her biri fıtrî korku duygusuna sahiptir. Ancak aralarında fark vardır. O farkı da yine Rabbimiz ayetin devamında belirtiyor. Okuyalım:

"Allah'a karşı cahiliyet zannı gibi hakkın dışında bir zan besliyorlardı. 'Bu işten (galibiyet ve zafer vaadinden) bize bir pay var mıdır?' diyorlardı. De ki: 'Herşey Allah'ın elindedir. Onlar sana açıklamadıkları şeyi içlerinde gizliyorlar. Bizim bu işten bir payımız olsaydı, burada öldürülmezdik' diyorlar." [2]

Bir grubun korkusu bütün benliğini ele geçirmiş vaziyettedir. O haldedir ki artık Rabbi hakkında su-i zanlar üretiyor ve kadere imanını *'İşler böyle olsaydı öldürülmezdik'* gibi sözlerle sorgulamaya başlıyor. Rabbimizin bu insanlara hatırlatması ise şu şekilde oluyor:

"De ki: 'Evlerinizde olsaydınız bile eğer üzerinize ölüm yazılmışsa yataklarınızda dahi olsanız ölecektiniz.' " [3]

İşte bu Allah'ın iman etmemizi istediği kaderin hakikatidir. İşler Allah'ın elinde olduktan sonra, eceli Allah takdir ettikten sonra korkmanın ne anlamı vardır ki?

Peki, Allah neden en sevdiği insanları korku konusunda böyle bir imtihana tabi tutuyor?

"Allah göğüslerinizdekini yoklamak, kalpleri-

---

1. *3/Âli İmran, 154*
2. *3/Âli İmran, 154*
3. *3/Âli İmran, 154*

nizdekini temizlemek için (böyle yaptı) Allah kalplerin özünü en iyi bilendir." [4]

İki grup insan var ve bu iki grup da kalplerinde Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* yaratılıştan yerleştirmiş olduğu korku duygusu taşımaktadır. Bir grup fıtrî olan bu duyguyu çok güzel terbiye etmiş ve Rabblerinden gelen her türlü duruma rıza göstermişlerdir. Ancak diğer grubun korkusu, onları Rabblerinin vaadini sorgulamaya ve kader konusunda tereddüte düşmeye sevk etmiştir.

Bu insanların bu orduya bağlılıkları, pamuk ipliğiyle olan bir bağlılıktır. Ne zaman onları terk edeceği belli değildir. Sürekli korku konusunda propaganda yaparlar ve içine düştükleri bu korku çukuruna farkında olmadan başkalarını da çekmeye çalışırlar. İslamî hareketi ne zaman yarı yolda bırakacakları belli olmadığı için potansiyel tehlikedirler.

Bu anlatılanlardan *'O zaman hiçbir şeyden korkmamalıyız'* gibi bir anlam çıkarılmamalıdır. Korkuları olmayan insan yoktur. Hepimizin karşılaşmaktan veya kaybetmekten korktuğumuz bir takım korkularımız mevcuttur. Mesele diğer fıtrî duygular gibi bu duyguyu da terbiye edebilmektir.

Terbiye edilmemiş korkunun bir diğer zararını da şu şekilde izah edebiliriz; Korkularını terbiye etmeyen topluluklar sayıları ne kadar fazla olursa olsun suyun üzerindeki çerçöp gibidirler. Nitekim Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurmaktadır:

"Yırtıcı hayvanların avına üşüştüğü gibi diğer ümmetlerin de sizin üzerinize üşüşeceği zaman yakındır. Sahabe soruyor,

- O gün biz az olduğumuzdan dolayı mı, ya Rasûlullah?

Rasûlullah diyor ki,

- Hayır. Bilakis siz o gün çoksunuz fakat suyun üzerindeki çerçöp gibisiniz.

Sahabe bunun nedenini sorduğunda Rasûlullah şöyle buyuruyor,

- Düşmanlarınızın kalplerinden size karşı olan korku çekilip alınacak, sizin kalbinize de 'vehen' yerleştirilecektir.

Sahabe soruyor,

- 'Vehen' nedir, ya Rasûlullah?

- Bunun üzerine Rasûlullah şöyle buyuruyor,

- 'Vehen', dünyayı sevmek ve ölümü sevmemektir." [5]

Korkularını terbiye etmeyen topluluklar sayıları ne kadar fazla olursa olsun suyun üzerindeki çerçöp gibidirler.

'Bu hadiste korku geçmiyor ki!' denilebilir.

Doğru, bu hadiste korku kelimesi geçmiyor. Ancak korku ile doğrudan irtibatlı olan sevgi kelimesi geçmektedir.

Korku ile sevgi aslında birbirine bağlı iki kavramdır. Neyi seviyorsak onu kaybetmekten korkarız. Çocuğumuzu çok seviyorsak onun kaybı en çok korktuğumuz şeydir. Malımızı çok seviyorsak onun kesada uğraması bizim yaşayabileceğimiz en büyük korkudur. Canımızı çok seviyoruz. Onu kaybettiğimizi düşünmek bile tüylerimizi diken diken yapmaya yetecektir. Dünya en büyük sevgilimizse onu kaybetmek de en büyük korkumuzdur…

Bunu şu an bulunduğunuz ortamda test edebilirsiniz. Gözünüzü kapatın ve sevdiğiniz şeyleri gözünüzün önüne getirin. Can, para, eş, çocuk, araba, ev, aile, anne, baba, kardeşler, arkadaşlar… İnsan bunları gözünün önüne getirdiğinde bile mutlu oluyor değil mi? Şimdi hatırlamakla mutlu olduğunuz bu şeylerin elinizden bire birer kayıp gittiğini düşünün. Ölüm; fakirlik; eşten, çocuktan, anne-babadan ayrılmak; evsiz barksız kalmak; kardeşlerinizin ölümü;

4. 3/Âli İmran, 154

5. Ebu Davud, Sevban.

arkadaşlarınızın sizden uzaklaşması… Bunları düşünmek bile insanda bir korku oluşturuyor.

Bu, bütün insanların ortak özelliğidir. İnsanlar korku konusunda eşittirler. Farklılık, korkunun neye yönelik olduğunda baş gösterir.

Buna pratik bir örnek verelim. Tarih boyunca hak ehli sayıca az, batıl ehli ise taraftar yönünden daima çok olmuştur. Bu herkesin malumudur. Ancak şu da herkesin malumudur ki sayıca az olan hak ehli, daima çok olan batıl ehline karşı destansı zaferler kazanmış ve hâlâ da kazanmaya devam etmektedir. Neden? Batıl ehlinin sevdiği çok şey olduğu gibi, kaybetmekten korktuğu şeyler de o kadar fazladır. Can, mal, kariyer, şöhret, unvan bunların hepsi ve bir o kadar da fazlası batıl ehlinin tamah duyduğu şeylerdir.

Hak ehlinin sevgisi ise böyle şeylere yönelik değildir ki korkusu da bunlara yönelik olsun.

Onlar savaştıklarında ölmek için savaşıyorlar; batıl ehlinin çok sevdiği canlarından vazgeçiyorlar.

Onlar davet yaptıklarında zindanlara düşeceklerini biliyorlar; batıl ehlinin çığırtkanlığını yaptığı *'özgürlüğü'* ellerinin tersiyle itiyorlar.

Onlar mallarını kaybedeceklerinin farkındalar; dünya malını çoktan gözden çıkarmışlar.

Kısacası korkularını terbiye etmiş bir azınlık, korkuları kendilerini ele geçirmiş bir yığından daima güçlüdür.

Bu anlatılanlardan sonra aklımıza şöyle bir sorunun gelmesi kaçınılmazdır;

'Bizden olup da bize ve çevremize bu kadar sıkıntı verecek korkumuzu nasıl terbiye edebiliriz?'

Bu sorunun cevabını Allah *subhanehu ve teâlâ* izin verirse bir dahaki yazımızda verelim.

Dualarımızın sonu âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamd etmektir.

Kerem Çağlar | keremcaglar@tevhiddergisi.com

Müjdeler Olsun Size !

Asrımızda gittikçe yaygınlaşan bir tür 'itikad kanseri' demokrasi ve diğer şirk ideolojilerini tanıyıp onlardan uzaklaşan, iyne alışverişi yapmaktan ve banknotlara esir olmaktan kaçınan özgür ruhlu serfiraz müminler...

Karların dağlarda eriyerek seller misali toprağa yürümeye başlaması gibi Nebevi övgüye mazhar olmak gayesiyle Bilad-ı Şam'a akın akın akan yiğit muvahhidler...

Mecusi artığı Nusayri'lerin en büyük hamisi ve Ahzabu'ş Şia'nın büyük şiası ile yardakçılarına karşı İslam'ı ve ümmetin izzetini canları pahasına müdafaa ederek ateşler çakıp saçanlar...

Kalbi Allah'a yönelmiş her biri ferd, Rabbani menhec üzere menziller kateden cemaatler, malıyla ve canıyla Allah yolunda dur durak bilmeden harıl harıl koşturanlar...

İçerisinde bulundukları camia tarafından kalplerine zerkedilip pompalanan korkularla yüreklerindeki cesaretin kırılmasına izin vermeyerek kuvvetli bir dirayet gösterenler...

En büyük endişesinin Allah'ın davası olması gerektiğinin şuurunda olup, üzerinde koyu bir tahakküm kurmaya çalışan hormonlu yapıların ilham ettiği her türlü yapay endişelerden uzak kalanlar...

Ümmeti ümmet yapan öz değerlerinden uzaklaştırarak asıl'dan koparan, devedeki tüy adedince mebzul miktardaki fasit görüş, ideoloji, grup, hizip, merci gibi engelleri ayıklayıp bertaraf edebilen basiret sahipleri...

Ne üzerine olacağı belli olmayan bir 'vahdet' naifliğine kapılanları tevhid davetinin zihinlere berraklık ve ruhlara dinginlik veren sarsıcılığıyla uyandırmaya çalışan tevhid münadileri...

Tevhid daveti karşısında katılaşan kalplerin sadra şifa merhem gibi güzel ahlak ve hilm ile yumuşaması için gayret gösteren dava erleri...

Tağuti düzenlerde şirk sisteminin onay verdiği, nitelikleri belirlenmiş ve akredite edilmiş *'Gönüllü Tağut Adayları'* arasından, devam edegelen tahakkümü sürdürecek yeni tağutlardan yüz çeviren doğru sözlü salih müslümanlar...

Allah'ın emri olan tesettürü, Allah'ın yetki ve otoritesini gasp eden her renkten tağutların şirkini setretmek için kullananlara buğzeden mütesettir anneler, bacılar...

Marufla amel eden, kötülükten uzak duran, hayra çağırıp nefsini koruyan muslih müminler...

Dünyayı ahirete tercih etmeyenler, heva ve hevese uymayanlar, sapkın ve saptırıcı önderlere itaat etmeyenler ve her konuda bir görüş belirtip nefsini tartışmalara hedef kılmayanlar...

Allah yolunda bir günlük ribatın başka yerlerde geçen bin günden daha hayırlı olduğu şuuruyla *'Hayye ale-l cihad!'* çağrısına icabet edenler....

Fisebilillah, cihad yolunda yürüyüp de başından ayakkabısına kadar bulandığı tozlar ile cehennem dumanının kesinlikle bir araya gelmeyeceği muştulanan mücahidler...

Biri Allah *subhanehu ve teâlâ* korkusundan ağlayan, diğeri de Allah yolunda nöbet tuttuğu için kendisine cehennem ateşinin asla dokunmayacağı gözlerin sahipleri....

Evinde oturduğu halde Allah *subhanehu ve teâlâ* yolunda cihad edenlere mali destek ve yardımda bulunarak, her bir liraya karşılık yedi yüz kat ecir alan dünyanın en karlı ticaret erbabı cömert Müslümanlar...

İlk önce bağışlayanlardan, cennetteki yerini görenlerden, Feza-i Ekber'den [1] emin olanlardan, başına; dünya ve içindekilerden daha değerli olan yakuttan bir taç giyenlerden, yetmiş iki (ceylan gözlü) huri ile evlendirilenlerden ve akrabalarından yetmiş kişiye şefaat etme hakkı verilenlerden olmak isteyen, Kerim olan Allah'ın kulları...

Cihad meydanında tek başına kaldığı halde küfür ordusuna karşı savaşmaya devam ederek şehit olup Aziz ve Celil olan Allah'ın kendisinden hoşnut olarak meleklere: *"Kuluma bakın! Katımda olan mükafatı arzulayıp (azabımdan da) sakınarak savaş alanında kanını akıttı"* diye buyurarak methettiği fedailer...

1. *Kıyametin dehşetinden*

Devenin sütü memelerine inecek bir süre dahi olsa Allah'ın izniyle kendisine cennetin vacip olmasına kifayet edecek kadar Allah yolunda cihad etmek izzetine ulaşan bahtiyarlar...

Bağışı bol Rabbimizin hoşnutluğuna ve cennetlere ulaşmada yürünecek yolun, kılıçların gölgesiyle gölgelendiği şuurunda olup gereğini yapan kalender muvahhidler...

Allah yolunda bir mücahidi techiz edip geride kalan çoluk çocuğunun da ihtiyaçlarını karşılayarak bizzat cihada katılmış gibi sevap kazanan Ebu Bekir *radıyallahu anh* yürekli güzel insanlar...

Şirk, küfür ve zulmü ortadan kaldırıp yüce Allah'ın dinini tüm yeryüzüne hakim kılmak için cihad etmeden veyahut cihada niyetlenmeden ölmeyi bir tür münafıklık olarak telakki eden hulus-i kalp sahibi Müslümanlar...

Asrımızda gittikçe yaygınlaşan bir tür *'itikad kanseri'* demokrasi ve diğer şirk ideolojilerini tanıyıp onlardan uzaklaşan, iyne alışverişi yapmaktan ve banknotlara esir olmaktan kaçınan özgür ruhlu serfiraz müminler...

Dinini asalet, takvayı şeref ve güzel ahlakı da hasenat olarak görüp cesaretleriyle cihad meydanlarının ziyneti olan serdengeçti mücahidler...

Şer'an mazur oldukları için mücahidlerin her yürüyüşünde, katettikleri her mesafede ve harcadıkları her kuruşta pay sahibi olan muhlis kardeşler...

Her biri cennet bahçesi olan zikir halkalarında yahut her oturup kalktığında, yürüdüğünde, yattığında ve cihad meydanında düşmanla karşılaştığında dahi dili daima Allah'ın zikriyle ıslak olan diri kalp sahibi müferridler[2]...

Kendisine rahmet kapılarını açan, düşmanlarından kurtaran, rızkı bollaştıran, Rabbe yakınlaştıran ve ibadetin ta kendisi olan duaya, asla reddedilmeyecek cihad meydanlarında ve en sıkıntılı anlarında yapışan ümmetin medar-ı iftiharı cihad yurdu sakinleri...

Etrafı beton, demir ve beni âdem suretindeki et-kemik yığınlarıyla sarıldığı halde bütün hücreleriyle, an be an alıp verdiği soluklarıyla, hasret duyguları ve dualarıyla mücahidlerle beraber ovalarda gezinip dağları tırmanan, nehirlerle akıp dimdik vadileri aşan, sokaklara dönüp caddelere taşan Yusuf'un *aleyhisselam* mahpus ve mahzun yarenleri...

Canberra'dan İstanbul'a, Türkistan'dan Amerika'ya, Celalabad'dan Mogadişu'ya, Özbekistan'dan Libya'ya dünyanın birçok ülkesinden tevhid davası uğruna vakitlerini, mallarını, ilimlerini, tecrübelerini ve hayatlarını Aziz ve Celil olan Allah'a takdim etmek için cephelere koşan iman ve şecaat timsali yiğitler...

Sabrederek, mükafatını umarak, kaçmayarak, sağlam bir iman ile düşmanla karşılaşıp Allah'ın vaadini doğrulayarak, savaşıp şehid olduktan sonra cennette şehitliğin yüksek mertebesini gördüğü için dünyaya on kere dönüp her seferinde de öldürülüp şehid olmaya iştiyak duyan aziz İslam bahadırları..

Allah'ın zimmetinde ve himayesinde olmak, kabir fitnesinden ve cehennem azabından korunmak, merhamet olunup bağışlanarak en güzel selam ile hoş karşılanıp müjdelenmek isteyen; gözleri Nebiler yurduna dikilmiş müştak gönüller...

Toplumu kuşatan şirk ve küfürden yüz çevirip muvahhid olarak göklerin ve yerin yaratıcısı Allah'a yönelerek her türlü söz ve davranışlarını, namazını, ibadetlerini, varlığını ve hayatını Vahidu'l Kahhar olan Allah'ın davasına adayan serendaz müslümanlar...

Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* vaatlerine karşı kendisine değer biçip Allah düşmanlarına karşı direniş ve hücum gücüyle büyüklüklerini ortaya koyarak Peygamber'e *sallallahu aleyhi ve sellem* ve sıddıklarla yoldaş olmaya namzet yirmi birinci yüzyılın asalet nesli...

Müjdeler olsun size.

Müjdeler olsun.

Kardeşlerim...

Bize bağışladıklarından ötürü Allah'a hamd, efendimiz Muhammed'e *sallallahu aleyhi ve sellem*, pak ehlibeytine, seçkin ashabına ve *".. Allah'tan yardım ve yakın bir fetih..."* [3] ile müjdelenen mücahidlere selam olsun...

2. *Allah'ı çokça ananlar*

3. *61/Saf, 13*

mahi@tevhiddergisi.com

MAHİ

-1-

Gerçek Mutluluk

Fatime Hanım ise öyle derin düşüncelere dalmıştı ki eşinin ona baktığının farkında dahi değildi. Zihninde tuhafiyeci kadının söyledikleri yankılanıyordu.

— Kalk diyorum sana kalk…Okula geç kaldın.

— Saate bak anne servis çoktan gitmiştir bile.

— Bak hâlâ yatıyor… Su dökeceğim üstüne… Kalk dedim.

— Ya anne geç kaldık geç, anlamıyor musun? Servisçi beni mi bekler?

— Daha beş dakika var. Acele edersen yetişeceksin. Bak kardeşlerin hazır seni bekliyor.

Her sabah yaşanan bir sahneydi bu. Fatime Hanım namazdan sonra biraz daha uyuyayım diye yatağa sokulur, her çalışında ertelerdi alarmı. Son dakikada mecburiyetten kalkar, çocukları apar topar hazırlayıp servise atardı. Kimi zaman yetişemez, servisin ardından sayıp dururdu.

Bir gün bile erken kalktığı görülmemişti. Çocuklara kahvaltı hazırlamak mı? Arkalarından uğurlasa bu bile yavrucuklara yetecekti.

Çocuklar gider gitmez tekrar yatağa sokulur, uyku gibi güzel nimeti verdiği için Allah'a şükrederdi. Yorganına sarılır ve kaldığı yerden uykusuna devam ederdi.

Uyandığında saate bakmaktan hep korkar, vicdanını rahatlatmak için aceleyle işe koyulurdu. Önce akşamdan kalan bulaşıkları yıkamaya başlar, ardından afet yeri statüsündeki odaları tek tek toparlamaya girişirdi. Dipte köşede bulduğu her silgi, kalem ve oyuncak parçası için çocuklara kızar, düzensizliklerinden yakınırdı.

'Hep babaları. Aile terbiyesi almamışlar ki!' diyerek topu taca atmaktan geri durmazdı. Sanki çocuklarını da kaynanası yetiştiriyordu.

Daha işi yarılamadan evden çıkmak zorunda kalırdı. Yakınlarında bulunan bir hocadan Arapça dersleri almaya başlamıştı. Derse katıl-

maya çok istekliydi. Ancak aynı istek ödevleri yapma konusunda biraz zayıftı. Her derse başlamadan hocasını bir kenarda sıkıştırıp, ödevini yapamadığı için mazeretler ileri sürerdi. Ders içinde arkadaşlarına bunu yansıtmaması içinde üstü kapalı hocasına ricada bulunurdu.

Ders bitiminde mutlaka uğradığı bir tuhafiye vardı. Dükkanı işleten hanım oldukça konuşkan, üç çocuklu, dul bir hanımdı. Yıllar önce geçimsizlik nedeniyle eşinden boşanmış, kendi ayakları üstünde durmaya çalışmıştı. Birçok işe girip çıkmış, en sonunda tuhafiyecilikte istikrar sağlamıştı.

Fatime Hanım, tuhafiyecinin yanına gelir, değinmedik konu bırakmayıp ele alır, analizler yaparak zamanı geçirirlerdi. Kimi zaman arkadaşına yardım eder, o an yapılması gereken her ne iş varsa hemen yerine getirirdi. Bundan da büyük haz duyardı.

— Çok yoruldun arkadaşım.

— Sen öyle zannediyorsun. Bilakis ben burada sana yardım etmekten mutluluk duyuyorum. Evde sıkılıyorum. Burada ise kendimi daha rahat hissediyorum.

— Evde kölelik yapıyorsun, kocana çocuklarına. Yedir, giydir, yıka, temizle… Hep onlar için bir şeyler yapıyorsun. Karşılığını da görmeyince sıkıyor bir zaman sonra bu işler seni. Burada ise istediğin işi yapıyorsun. Yani seni mutlu eden şeyi…

İnsan kendini mutlu hissettiği işi yapmalıydı. Ne ev işleri, ne çocuk bakımı onu mutlu ediyordu. Sil süpür, dön arkanı yine aynı. Batırmış çocuklar her bir yanı. Koca desen, yaptıkların için bir kez teşekkür ettiği görülmemişti.

Tuhafiyeci kadın haklıydı. İnsan kendini mutlu hissettiği işi yapmalıydı. Ne ev işleri, ne çocuk bakımı onu mutlu ediyordu. Sil süpür, dön arkanı yine aynı. Batırmış çocuklar her bir yanı. Koca desen, yaptıkların için bir kez teşekkür ettiği görülmemişti.

Bir an gözü saate takıldı. Çocukların dönüş saati gelmiş de geçiyordu bile. Tüm düşüncelerden sıyrılıp, arkadaşına el sallayarak koşar adımlarla çıktı dükkandan. Allah'tan ev yakındı. Yine her zamanki sahne… Çocuklar sırayla merdivene dizilmiş annelerini bekliyorlardı.

— Anne ya yine neredesin? Sabahtandır seni bekliyoruz.

— Sabahtandır okulda olman lazımdı. Neden kapıdasın ki?

— Of anne ya… Neyi kastettiğimi biliyorsun. Bari bir anahtar ver de sen yokken içeri girebilelim.

— He hee anahtar vereyim de iki gün sonra kaybedin.

— Öldük açlıktan anne.

— İnşallah yemek vardır.

— Susun bakayım. Kaynanamı da geçtiniz. Pıt pıt pıt ne konuşuyorsunuz? Allah ne verdiyse onu yersiniz. Geçin bakim içeriye. Çıkarın üstünüzü. Yıkayın ellerinizi. Ben de size bir şeyler hazırlayayım.

— Anlaşıldı yine yemek yok.

— Susun dedim size!

Üçü de sustu. Görüntüde susmuşlardı aslında. Her biri içten konuşmaya devam ediyordu. Özellikle de Tuva. Tuva, evin en büyük çocuğuydu. 5. sınıfa gidiyordu. Bir yıl sonra medreseye başlayacaktı. Kafası çalışıyordu ancak işlenmesi, ilgilenilmesi gerekiyordu. Hiçbir zaman ödevlerini yapmazdı. Yapamazdı. Ancak öğretmenin sorduğu her soruya parmağını kaldırır, cevaplardı. Ödevlerini yapamama sebebi ise daha öncelikli işlerinin olmasıydı. Maalesef annesi kendi sorumluluklarının bir kısmını Tuva'ya yıkmıştı. O kardeşleriyle ilgileniyor, artan zamanda da ben de bir çocuğum dercesine oyuna veriyordu kendisini. Dışa dönük bir çocuktu. Herkesle iletişimi iyiydi. Ailesinde göremediği ilgiyi dışarıda aramasındandı belki de bu sosyalliği.

Taha ile Süha ise ikizdi. Bu sene yeni okula başlamışlardı. Birinci sınıf sorumluluk gerektiriyordu. Anne ilgilenmeyince onlar da ağabeylerinden yardım istiyorlardı. Şükür ki birinci dönemi güç bela atlatmış, ikisi de okumaya geçmişti. Bunun için ağabeylerine minnettardılar.

Evin reisi… O da birkaç saat sonra gelirdi. Remzi Bey… Oldukça sessiz, sakin bir adamdı. Sabah işe gider, işten çıkar çıkmaz da eve dönerdi. Evden aç çıkan adam, börekçide kahvaltısını yapar, eve dönerken de aç kalacağını bildiği için ekmek arası bir şeyler atıştırır eve gelirdi. Hanımının aç mısın bey sorusu onu bazen güldürür, bazen de kızdırırdı. Ama her iki duygusunu da hiçbir zaman eşine yansıtmadı. *'Tokum, yedim geldim...'* diyerek konuyu kapatırdı.

Alalade hazırlanan sofrada çocuklar hemen hemen her gün kızartma, makarna yerlerdi. Ya da kahvaltılık ile öğünü geçiştirirlerdi. Düzenli beslenemedikleri için her biri yaşıtlarından daha zayıf, daha çelimsizdi. Sözde yemeğin ardından ödev başına oturmaya zorlardı Fatime Hanım onları. Çocuklar biraz dinlenelim deseler de onları dinlemezdi.

Canhıraş yapılan ödevler biter bitmez çocuklar bilgisayarın başına geçerlerdi. Oyunun başında sersemleşene kadar durur, saat gece yarısını göstermeden kimse uyumazdı. Fatime Hanım da artık bıkmıştı. Her sene okulun ilk günlerinde uyku saati belirler, bu saate ancak birkaç gün uyabilirdi. Sonra takibi gevşetir, çocukları kendi haline bırakırdı. Geç yatan, uykusunu düzenli alamayan küçük bedenlerin gün içinde de pek sağlıklı olabilmeleri mümkün değildi.

Çocuklar kendi aralarında vakit geçirirken Fatime Hanım da az konuşan, ama iyi bir dinleyici olan eşi ile ilgilenmeye çalışırdı. İlgilenme dediysek, bu muhabbetin tek konusu yoğun ev işleri ve kendine vakit ayıramamaktan şikayet etmekten başka bir şey değildi. Remzi Bey, sabırla hanımını dinler, ona nasihat etmeye çalışırdı. Ancak her nasihatinde: *'Sen bilmiyorsun, tabi senin için konuşmak kolay. Bu kadar işin altından kolaysa sen kalk bakalım.'* diyerek çıkışırdı Fatime Hanım. Adamcağız da susar, haklısın karıcım diyerek konuyu kapatırdı. Fatime Hanım buna daha da sinir olurdu. *'Çözüm sun be adam, çözüm!'* diyerek konuşmayı hep kavga ile sonlandırırdı.

İşte Remzi Bey de geldi…

— Aç mısın bey?

— Hayır hanım. Tokum.

— İyi sofrayı kaldırıyorum o zaman.

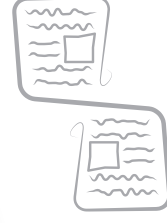
— Hı hı.

Remzi Bey çocuklara selam verdi. Hal hatırlarını sorup koltuğuna oturarak eline aldığı bir dergiyi karıştırmaya başladı. Dergi yazılarına yoğunlaşmıyordu, nasılsa hanım birazdan yanıma gelir düşüncesiyle. Ama yok… Bu gece farklı bir geceydi anlaşılan. Çünkü karısı şikayetleşmek için yanına gelmemiş, sessizce bir köşede oturmuş düşünüyordu. Hayırdır inşallah diyerek dergideki makaleleri tek tek okumaya koyuldu.

Fatime Hanım ise öyle derin düşüncelere dalmıştı ki eşinin ona baktığının farkında dahi değildi. Zihninde tuhafiyeci kadının söyledikleri yankılanıyordu:

Evde kölelik yapıyorsun, kocana çocuklarına. Yedir, giydir, yıka, temizle… Hep onlar için bir şeyler yapıyorsun. Karşılığını da görmeyince, sıkıyor bir zaman sonra bu işler seni. Burada ise istediğin işi yapıyorsun. Yani seni mutlu eden şeyi…

Beni mutlu eden şey...

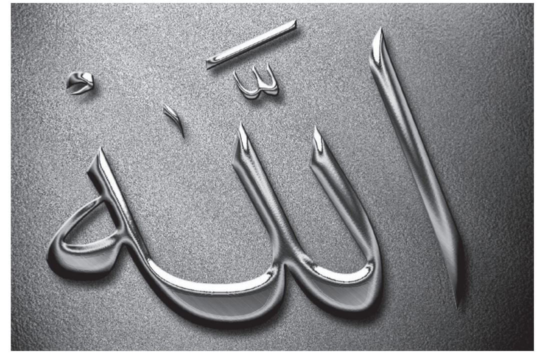
İslam Ahkâmının Tatbikinde Tedricilik Caiz midir?

İslam ahkâmının uygulanmasında tedricilik metodu caiz değildir. Muhammed'in *sallallahu aleyhi ve sellem* helali kıyamete dek helal kalacak; Muhammed'in *sallallahu aleyhi ve sellem* haramı da kıyamete dek haram kalacaktır.

İslam'ın düşüş yaşadığı bazı dönemlerde kimi Müslümanlar nezdinde şer'i ahkâmın tatbikinde tedriciliğin caiz olabileceği fikri türedi. Bu fikrin meydana gelişinde elbette bir takım etkenlerin rolü vardır. Bunların en önemlisi; fesada uğramış vakıaya boyun eğmek ve onunla uyum içerisinde olmaktır.

Vakıaya boyun eğmenin sınırı nedir? İslam ahkâmının icra edilmesinde bir takım fitneler ve karışıklıklar meydana geliyorsa bu ahkâmdan bazısının tatbikin (nin geciktirilmesine) göz yummak caiz midir?

Bu yazıda mezkûr fikrin (yani kapsamlı bir inkılâp yerine tedriciliği uygulayarak İslam'ı hâkim kılma fikrinin) bozukluğunu Kur'an ve Sünnet'ten delillerle açıklamaya çalışacağım.

Toplumsal İstek

Milliyetçi, laik, sosyalist, Marksist ve kapitalist zalimler devrinin kapanmasından, toplumsal isteğin İslam dünyasındaki meydana hâkim oluşundan ve İslamî bir yaşantının Müslüman ümmet tarafından toplumsal bir ihtiyaç olarak insanların gündemine yeniden girişinden sonra

İslam'da hüküm nizamının keyfiyeti ve İslam'ın tatbik şekli hakkında birçok incelemeler ve birçok tezler ortaya atılmıştır.

Bunlardan bazısı sahipleri tarafından doğruya isabet etmiş çok değerli tezler iken bazısı da onu ortaya atanların amaç ve gayeleriyle uyumluluk arz edecek şekilde tasarlanıp düzenlenmiş tezlerdir.

İşte İslam ahkâmın tatbikinde –aşamayı öngörmeyen bir uygulama yerine– tedrici bir uygulamanın caiz olduğunu ortaya koyan bu fikir bu tezlerden birisidir. Bu tezlerden bir diğeri de –köklü bir devrim yaparak ıslah etme yerine– fesada uğramış vakıayla uyum içerisinde hareket etme fikridir.

Hiç kuşku yok ki, bu tezler, İslam'ın ve akidenin temelden reddettiği fikirlerden başka bir şey değildir.

Bu Tezlerini Ne ile Delillendiriyorlar?

Müslümanların yaşamış olduğu bu çöküş dönemlerinde mevcut durumu daha da kötüye götüren birçok hatalı fikir türemiş ve hem Allah Rasûlü hem de Selef-i Salihîn döneminde mevcut olmayan birçok yanlış iş ve yanlış metot husule gelmiştir.

Yine bu çöküş dönemlerinde içtihatta ve şer'i delillerden hüküm çıkarma noktasında yepyeni bir metot daha zuhur etmiştir. Bu; falanca yazarın, filanca şeyhin ya da falanca liderin yaymak istediği fikri ortaya atmaya, sonrasında da şer'i naslara karşı hür fikirliliğe veya –hükümleri anlamak için nasları araştırma yerine kendi düşüncelerini destekleyen karine ve işaretleri etüt etmek için– onları yorumlamaya sevk eden bir metottur.

Şer'i ahkâmın tatbikinde tedriciliğin caiz olabileceğini söyleyenlerin takip ettiği metot işte budur. Onlardan bazıları şer'i ahkâmın tatbikinde –küfrün kökünü kazımak için kapsamlı bir inkılâp çözümü yerine– 'aşamacı bir metodun caiz olabileceğini' dile getirerek yöneticilere uyum sağlamayı ve onlarla işbirliği içerisinde olmayı amaçlamışlar sonra da nasları ters düz ederek bu görüşlerini destekleyecek deliller aramaya koyulmuşlardır.

Tedricilik tezini savunanlar *'Allah subhanehu ve teâlâ: "Sarhoş iken namaza yaklaşmayın" ayeti ile mesele hakkında kesin hükmü belirtmeden önce içkiyi tedrici/aşamalı olarak haram kılmıştır'* diyerek delil getirmeye kalkışmaktadırlar.

Onların Bu Fikrini Reddetmek İçin…

Onların bu fikrini reddetmek için şunları söyleyeceğiz:

1. İçkinin haram kılınış aşamalarını bir tarafa bırakmamız gerekir; zira içki *"Ey iman edenler, içki, kumar, dikili taşlar ve fal okları ancak şeytanın işlerinden olan pisliklerdir. Öyleyse bun(lar) dan kaçının; umulur ki kurtuluşa erersiniz."* [1] ayeti ile kesin olarak haram kılınmıştır ve Allah yeryüzünün tamamına varis olana (kıyamet kopana) dek, haram kalmaya devam edecektir.

1. 5/Maide, 90

Dolayısıyla, hiçbir kimsenin içkiyi mubah sayması ya da –tedriciliği savunanların iddia ettiği gibi– onu aşamalı olarak haram kabul etmeye kalkışması asla caiz değildir. Çünkü vahyin nüzulü kesilmiştir.

Ortada zaruret durumu gibi şer'i bir ruhsat olmadığı sürece bir yargıcın içki içen kimseden had cezasını düşürmesi de caiz değildir. Ama eğer ortada şer'i bir ruhsat varsa o zaman yargıç, Allah'ın *subhanehu ve teâlâ*:

"Kim, günaha eğilim göstermiş olmamak üzere açlık halinde dara düşerse (haram etlerden yiyebilir). Çünkü Allah çok bağışlayıcı ve esirgeyicidir." [2] buyruğu uyarınca had cezasını düşürebilir.

2. Allah *subhanehu ve teâlâ* yüce kitabında şöyle buyurur:

"Kim Allah'ın indirdiğiyle hükmetmezse, işte onlar, kâfirlerin ta kendileridir." [3]

Tedriciliği savunanlar acaba bu ayetle kendi tezlerinin arasını nasıl bağdaştırıyorlar ki?

Onların, tedriciliği caiz görmeleri aynı zamanda aşamalı olarak Allah'ın indirdiği hükümlerden başkası ile de hükmetmenin de caiz olması manasına gelir. Yani bu, bazı meselelerde Allah'ın indirdiği ile hükmedilmeyebileceği manasındadır. Kim böyle bir şey iddia ederse hiç şüphe yok ki Allah'ın *subhanehu ve teâlâ*: *"Kim Allah'ın indirdiğiyle hükmetmezse, işte onlar, kâfirlerin… zalimlerin… fasıkların ta kendileridir."* [4] ayetleri kapsamına girer!

Onların, tedriciliği caiz görmeleri aynı zamanda aşamalı olarak Allah'ın indirdiği hükümlerden başkası ile de hükmetmenin de caiz olması manasına gelir.

İslam ahkâmını külliyen tatbik edebilme adına küfür hükümlerinden bir kısmını aşamalı olarak uygulamak hiç caiz olabilir mi? Biz böyle yaparsak Yüce Allah'ın *"Yoksa siz, kitabın bir bölümüne inanıp da bir bölümünü inkâr mı ediyorsunuz?"* [5] ayeti kapsamına girmiş olmaz mıyız?

3. Tedricilik tezini savunanlara sormak istiyorum: Yöneticilerden birisi İslam kanunları ile çelişen bir tek küfür hükmü ile hüküm verecek olsa acaba Müslümanların buna sükut edip rıza göstermeleri caiz olur mu?

Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem*, kendisinden sonra bir takım yöneticiler gelip onlar zamanında bazı münkerlerin vuku bulacağını ashabına bildirdiğinde onlardan bazıları hemen: *"Kılıçlarımızla onlarla vuruşalım mı?"* diye sordu. Rasûlullah'ın *sallallahu aleyhi ve sellem* cevabı ise şöyle oldu: *"Hayır (onlarla vuruşmayın.) Ancak Allah tarafından hakkında bir delilin olduğu açık bir küfür görürseniz o zaman (vuruşabilirsiniz.)"*

Bu hadis açıkça ifade etmektedir ki, yönetici birisi alenen küfür ahkâmından bazısı ile –veya bir tanesi ile– hükmettiğinde bu hadisin kapsamına girer ve Müslümanlara onu değiştirmek için silahla çarpışmaları vacip olur.

İşte, tedriciliği savunan veya savunacak olan yöneticinin durumu budur.

4. Allah-u Teâlâ şöyle buyurur:

"Melekler (İman edip de hicret etmeyerek) kendi nefislerine zulmeden kimselerin canlarını alırken onlara: 'Nerede idiniz?' dediler. Onlar da: 'Biz, yeryüzünde zayıf bırakılmışlar (mustazaflar) idik.' deyince, melekler bu sefer şöyle dediler: 'Peki Allah'ın arzı geniş değil miydi? Siz de orada hicret etseydiniz ya?' İşte onların durağı cehennemdir. Ne fena bir dönüş yeridir orası! Ancak gerçekten zayıf ve güçsüz olan, çaresiz kalan ve hicret etmeye yol bulamayan erkekler, kadınlar ve çocuklar başkadır (bunlar cehennemlik değildir)." [6]

Bu ayet, ister yönetici olsun isterse yönetilen, her Müslümana –velev ki, ülkesini, toprağını,

---

2. 5/Maide, 3
3. 5/Maide, 44
4. 5/Maide, 44-45-47
5. 2/Bakara, 85
6. 4/Nisa, 97-98

malını, evini ve akrabalarını kaybetme pahasına bile olsa– Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* kendisine haram kıldığı şeylerden sakınmasını, farz kıldığı şeyleri eda etmesini ve İslam'ın kendisine yüklediği şeyleri yapabileceği bir yere hicret etmesini zorunlu kılmaktadır.

Asıl itibariyle, tedriciliği savunan kimse eğer yönetici durumunda olan birisi ise İslam ahkâmı ile hükmetme noktasında (herkesten daha çok) söz sahibidir. Eğer bunu yapmaz veya küfür ahkâmını İslam ahkâmı ile karıştırır ise o zaman üstteki ayetlerde zikri geçen kimselerden daha çok nefsine zulmetmiş olur.

5. Kesin bir red: Sevgili Peygamberimiz Muhammed Mustafa'nın *sallallahu aleyhi ve sellem* hayatına baktığımız zaman Sakîf kabilesinin, içerisinde namazında bulunduğu bazı ahkâmdan muaf tutulmasını ve putları olan 'Lat'ın yerle bir edilmesinin bir ay süreyle ertelenmesini kabul etmediğini görürüz. Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* bunları kabul etmediği gibi aksine kesin bir surette reddetti ve Allah'ın haram kıldığı şeylerden –aşamalı olarak değil!– bir bütün olarak sakınmaları gerektiği noktasında ısrarcı davrandı.

İbni Hişam siyretinde şöyle nakleder:

"Sakîf heyeti Rasûlullah ile görüşme yapmak üzere geldiklerinde Rasûlullah'tan 'Lat' adındaki putlarını kendileri için bırakıvermesini ve üç yıl süreyle onu yıkmamasını talep ettiler. Rasûlullah, bunu kabul etmedi. Onlar Rasûlullah'tan birer yıl düşürerek talepte bulunmaya devam ettiler; ama Rasûlullah yinede kabul etmedi. En sonunda sadece bir ay süre ile yıkmamasını istediler, Rasûlullah bunu da kabul etmedi ve her ne söylendiyse reddetti.

Onların zahiren söylemiş oldukları ifadelere göre 'Lat' putunu yıktırmamalarında ki amaçları; kavmi içerisindeki sefih insanların, kadınların ve çocukların laf etmelerinden kurtulmaları ve onu yıkmak sureti ile kavimlerini korkutmamaları idi. Bu sayede onlarında İslam'a girmelerini sağlayacaklardı. Ama Allah'ın Rasûlü bunların hiç birisini kabul etmedi ve Ebu Sufyan ile Muğîre b. Şube'yi oraya göndererek Lat'ı yıktırdı.

Sakîfliler Lat putunun yıkılmamasını istemelerinin yanı sıra birde Rasûlullah'ın kendilerini namaz ibadetinden ve (diğer) putları kendi elleri ile kırmalarından muaf tutmasını talep etmişlerdi. Onların bu talepleri üzerine Rasûlullah: 'Putlarınızı kendi ellerinizle kırmanız noktasında sizi muaf tutacağız; namaza gelince, içerisinde namaz olmayan bir dinde asla hayır yoktur.' buyurdu…"

Namaz ibadeti o zaman itibariyle farz kılınmıştı. Rasûlullah onlara *'Tamam, sekiz yıl namaz kılmayın daha sonra onu eda edersiniz'* demedi. Aynı şekilde putları olan Lat'ı bir ay süreyle terk edip bir ayın sonunda yıkmalarına razı olmadı. Soruyoruz: Tedricilik bunun neresindedir?

Fitnelerle Yüzleşme

Tedriciliği savunanlar hakkındaki araştırmada en önemli nokta herhalde 'güç yetirebilme/zaruret' şartında gizlidir.

Tedriciliği savunan birisinin tek bir delili vardır o da Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* şu buyruğudur:

İslam ahkâmının kendilerine uygulanmasından önce İslam'a razı edilmeleri gerekmektedir. Bununla birlikte iş başına getirilip kendisine biat edildiğinde halifenin eksiksiz bir şekilde İslam kanunlarını uygulaması gerekmektedir.

"Allah herkesi ancak gücü yettiği şeylerle sorumlu tutar." [7]

Ona göre bugün Müslümanlar yönetim mekanizmasını ele geçirdiklerinde İslam ahkâmını küllî bir şekilde tatbik etmeye güç yetiremezler! Çünkü böyle bir şey yapmak yeni neşet etmiş İslam toplumunda fitneleri ayağa kaldıracak ve huzursuzluğu körükleyecektir.

Bunları Reddetmek için Diyorum ki;

Bir haramı[8] işlemeye sevk eden zaruret halinin şer'an sınırları çizilmiştir. Bu, *'fitne ve karışıklıklar'* diye zannedilen şeyler değildir. İslam ahkâmını tatbik etmek için fitne çıkacağından endişe etmek harama düşmek için[9] şer'an bir özür teşkil etmez.

Sahabîler, Ebu Bekir *radıyallahu anh* döneminde zekât vermeyi reddedenlerle savaşılacağı noktasında icma etmişti. Oysa Ebu Bekir *radıyallahu anh* için en uygun olan, fitneden sakınması, Müslümanların kanını dökmemesi ve Arap kabilelerinin çoğunluğu ile savaş yapmaya kalkışmaması idi. Hem o Arap kabileleri Rasûlullah'ın *sallallahu aleyhi ve sellem* vefatından sonra imkânlarının kısıtlı olmasından dolayı zekât vermeyi reddetmişlerdi; ancak buna rağmen gerek Ebu Bekir *radıyallahu anh*, gerekse beraberindeki sahabeler İslam şeriatinin bir hükmünün işlevsiz bırakılmasını –savaş söz konusu olduğunda İslam devletinin başına gelecek kesin zarara rağmen– kabul etmediler.

İşte bu nedenle Müslümanların İslam ahkâmını külliyen ve kapsamlı bir devrim yaparak uygulamaları gerekmektedir. Zaten ipleri ellerine geçirdiklerinde başlarındaki halife bu işin neticesinde vuku bulacak tüm tehlike ve fitnelerle mücadele edecektir.

Tabi ki, biz, İslam ahkâmının, o ahkâmın uygulanmasına inanan, Allah ve Rasûlü'ne itaat edip onun yolunla cihad eden bir topluluğa uygulanmasının, İslam'a ve İslam'ın yeterliliğine iman etmeyen bir topluma uygulanmasından çok daha iyi olduğunu da inkâr edemeyiz. Bu nedenle toplumda yaşayan insanların İslam ahkâmının kendilerine uygulanmasından önce İslam'a razı edilmeleri gerekmektedir. Bununla birlikte iş başına getirilip kendisine biat edildiğinde halifenin eksiksiz bir şekilde İslam kanunlarını uygulaması gerekmektedir.

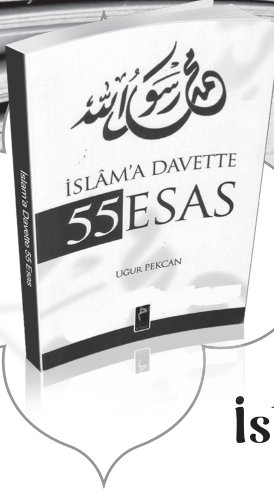
Sonuç olarak, İslam ahkâmının uygulanmasında tedricilik metodu caiz değildir. Muhammed'in *sallallahu aleyhi ve sellem* helali kıyamete dek helal kalacak; Muhammed'in *sallallahu aleyhi ve sellem* haramı da kıyamete dek haram kalacaktır. Şeriatin müsaade ettiği şeyler hariç bir anlığına bile olsa haram olan bir şeyi helal, helal olan bir şeyi de haram kabul etmemiz asla caiz değildir.

Tedriciliği savunanlara gelince; onları Allah'tan korkmaya ve İslam'a iftira etmemeye davet ediyorum.

Kaynak: www.tawhed.ws

7. *2/Bakara, 286*
8. *Ki bu, burada Allah'ın indirdiği hükümlerden başkasını tatbik etmektir.*
9. *Ki bu, burada – uygun olduğuna inanmaksızın– küfür hükümlerinin tatbikidir.*

veyselturk@tevhiddergisi.com

İslam'a Davette 55 Esas | Uğur Pekcan

Hamd ancak âlemlerin Rabbi olan Allah'a mahsustur. Ancak O'na ibadet eder ve ancak O'ndan yardım dileriz. Şehadet ederim ki, Allah'tan başka ilah yoktur ve yine şahadet ederim ki, Muhammed *sallallahu aleyhi ve sellem* O'nun kulu ve Rasûlü'dür.

> *"Ey iman edenler! Allah'tan, O'na yaraşır bir şekilde korkun ve ancak Müslümanlar olarak can verin."* [1]

Yeni bir kitabı tanıtma imkanı veren Allah'a *subhanehu ve teâlâ* hamdolsun. Bu ay tanıtımını yapacağımız kitap 'İslam'a Davette 55 Esas' isimli kitap olacak.

> *"Sizden hayra çağıran, iyiliği emreden ve kötülükten sakındıran bir topluluk bulunsun. Kurtuluşa erenler işte bunlardır."* [2]

Evet, müminlerden iyiliği emreden ve kötülükten sakındıran bir topluluk bulunmalıdır. Çünkü mümin; amaçsız, sorumsuz ve başıboş değildir. Yaratılış gayesi itibari ile Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* yeryüzündeki halifesidir. Rabbine karşı sorumlulukları vardır. Bu sorumluluklarından en önemlisi de iyiliği yaymak, kötülüğü defetmektir. Ve yeryüzünü imar etmektir. Başka bir ifade ile Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* hükümlerine boyun eğmek ve diğer insanların da Allah'ın hükümlerine boyun eğmesi için mücadele etmektir. Kur'an-ı Kerim'de bu konuda birçok ayetin olması Rasûlullah'ın *sallallahu aleyhi ve sellem* hayatının her aşamasında iyiliği emretme ve kötülükten sakındırmanın olması, bu konunun önemini gösterir. Ki bu görev Peygamberlerin en önemli görevidir. Müminlerin de görevi Peygamberleri örnek almaktır. Özellikle; Müslümanların toplumdan dışlandığı, İslamî değerlerle alay edildiği ve özellikle de kitle iletişim araçları vasıtasıyla marufun hor görüldüğü, münkerin meşrulaştırıldığı günümüzde, bu davet görevi Müslümanlar için de ciddi bir önem kazanmıştır. Bu dinin ihyası sağlıklı bir davetle mümkündür. Davetin olmadığı topluluklar ölü topluluklardır. Bir çiftçi düşünün... Eğer tarlasına ürün ekmişse; yağan yağmurun, esen rüzgarın, doğan güneşin, kararan havanın, değişen iklimin onun nezdinde ayrı ayrı önemi vardır. Eğer ekin ekmemişse, onun için bu iklim değişikliklerinin çokta bir önemi yoktur. Davet yapan topluluklar ile yapmayanların durumu da böyledir... Davet yapan topluluklarda her zaman imanın zirvede olması vardır. Direniş vardır... Mücadele vardır... Cihad vardır... Çünkü davet yapan toplulukların bir hedefi, bir hesabı ve bir amacı vardır. Ancak davet yapmayan topluluklar ölü topluluklardır.

Bu sebepten ötürü *'İslamî Davet'in'* en güzel şekilde yapılabilmesi için bazı prensiplere, kurallara ve esaslara dikkat edilmesi gerekir. Bu ay tanıtımını yapacağımız bu kitap, davet konusunda 55 esasa dikkat çekmiştir. Bunlar davet esnasında davetçinin dikkat etmesi gereken konulardır. Çünkü davetçinin Allah'a, Peygambere, Kur'an'a, ailesine, nefsine ve davet ettiği topluluklara karşı bir takım sorumlulukları vardır. Bu sorumluluklara davet esnasında azami derecede önem vermesi gerekir. Bu ayki kitabımız da, bu konuda davetçinin dikkat etmesi gereken bu esasları konu edinmiştir. Eğer bu konuda müminlere yardımcı olabiliyorsak ne mutlu bizlere... Şüphesiz ki, başarı Allah'tandır. Duamızın sonu Allah'a hamd etmektir.

---

1. *3/Âl-i İmran, 103*
2. *3/Âl-i İmran, 104*

02.Ekim.2013

Hizbullah Tüm Kontrol Noktalarından Çekildi

Lübnan'da Hizbullah güçlerine ait tüm kontrol noktalarının ülkenin polis güçlerine devredildiği açıklandı.

Lübnan İçişleri Bakanı Mervan Şerbil, Hizbullah'ın, Lübnan'ın çeşitli bölgelerinde etkin olduğu kontrol noktalarının tamamını terk ettiğini açıkladı.

06.Ekim.2013

Ruhani Yahudilerin Bayramını Kutladı

İran Cumhurbaşkanı Hasan Ruhani, tüm Yahudilerin Roş Aşana (Yeni Yıl) bayramını kutlayarak İsrail'e zeytin dalı uzattı.

Batı'yla ilişkileri normalleştirerek ülkenin içinde bulunduğu ekonomik krizi aşmak istediği bilinen yeni İran Lideri Ruhani, şaşırtıcı mesajını sosyal mesaj sitesi Twitter üzerinden verdi. Ruhani, Twitter mesajında 'Burada, Tahran'da gün batımı yaklaşırken, tüm Yahudilerin özellikle de İranlı Yahudilerin 'Roş Aşana'sını kutluyorum' ifadelerini kullandı.

04.Ekim.2013

Türkiye Füzeyi Çin'den Alacak

Uzun menzilli füze savunma sistemini Çin'den almaya karar veren Türkiye'ye tepkiler sürüyor. Son olarak İngiltere'li bürokratlar bu durumu 'ihanet' olarak adlandırdılar.

06.Ekim.2013

ABD'den Libya ve Somali'de Gizli Operasyon

ABD özel birlikleri Libya ve Somali'de El Kaide ve Eş-Şebab'ın üst düzey isimlerine yönelik operasyonlar düzenlerken, Libya'daki operasyonda 15 yıl önce Kenya ve Tanzanya'daki Amerikan Büyükelçiliklerine yapılan bombalı saldırılarda rol aldığı gerekçesiyle aranan üst düzey bir El Kaide liderini ele geçirdi.

FBI'ın 'en çok arananlar' listesinde yer alan ve başına 5 milyon dolar ödül konulan El Kaide liderlerinden 49 yaşındaki Ebu Enes el Libi, Libya'nın başkenti Trablus'ta düzenlenen operasyonda yakalandı.

07.Ekim.2013

ABD Bu Kez de Suriye ve Esed'i Övdü

ABD Dışişleri Bakanı John Kerry, ülkesinin Suriye'nin kimyasal silahlarının imhası sürecinin çok kısa bir süre içinde başlamasından duyduğu memnuniyeti dile getirerek, Suriye lideri Beşşar Esed'in anlaşmaya uyduğu için övgüyü hak ettiğini söyledi

08.Ekim.2013

Darbeci Cuntadan İlk Ziyaret S. Arabistan'a

Mısır geçici Cumhurbaşkanı Adli Mansur, göreve geldikten sonra Kahire dışındaki ilk resmi temaslarına Suudi Arabistan'ta başladı. Bölgesel ittifak arayışları çerçevesinde Suudi Arabistan'a gelen Mansur, Riyad havaalanında Savunma Bakanı ve veliaht prens Selman bin Abdülaziz tarafından karşıladı.

13.Ekim.2013

Barzani'den Tehdit

29 Eylül'de Hevler de Irak ve Şam İslam devletinin düzenlediği saldırının ardından çeşitli açıklamalar yapan Barzani üslubunu daha da sertleştirdi. Son olarak Fransız haber ajansına konuşan Barzani 'Teröristler Suriye'de de olsa saldırırız' dedi.

10.Ekim.2013

Libya Başbakanı Kaçırıldı

Libya Başbakanı Ali Zeydan başkent Trablus'ta kaldığı bir otelden kaçırıldı. Hükümete ait bir internet sitesinden yapılan açıklamada, Başbakan'ın silahlı kişilerce götürüldüğü söylendi.

Kaçırılma hadisesinin El-Kaide'nin liderlerinden Ebu Enes El-Libbi'ye yapılan operasyona misilleme olduğu iddia edildi.

10.Ekim.2013

Salih Müslim'in Oğlu Öldürüldü

Telabyad ilçesinde Irak-Şam İslam Devleti ile PYD arasındaki çatışmalarda, PYD Lideri Salih Müslim'in oğlu Şervan Müslim öldürüldü.

17.Ekim.2013

TSK Irak ve Şam İslam Devletini Vurdu

Genel Kurmay Başkanlığı Suriye'nin Azaz bölgesinde Türkiye tarafından havan mermisi atıldığını ancak merminin patlamadığını açıkladı. Olay sonrası söz konusu bölgedeki İrak-Şam İslam Devletine ait mevzilere obüs atışı ile karşılık verildiği bildirildi.

Bu arada Irak ve Şam İslam devleti ile Azaz kasabasında çatışan Kuzey kasırgası tugayından 85 kişi Türkiye'ye kaçarak hudut karakoluna teslim oldu. 84'ü sınır dışı edildi.

18.Ekim.2013

Nasrallah'a Suikast Girişimi

Kurban bayramında Lübnanlı Hizbullah lideri Hasan Nasrallah'ın konuşma yapacağı yere yakın Beyrut'un Zahiye bölgesinde infilaka hazır bomba yüklü bir araç tespit edildi. Lübnan güvenlik görevlilerinin yüz kilogram patlayıcı maddeyle dolu aracı zamanında fark ederek, saldırıya engel olduğu iddia edildi.

Japon Gazeteci Muhaliflere Katıldı

Suriye'de yaşanan savaşta, ülkeye haber amaçlı olarak giden üç Japon gazetecinin muhaliflere katıldığı iddia edildi. Japon gazetecilerden Toshifumi Fujimoto ve Kosuke Tsuneoka'nun İslam dinini seçtikten sonra Suriye'deki Irak-Şam İslam Devleti'ne (ISIS) katıldıkları iddia edilirken, Suriye'ye geldikten sonra Müslüman olan ve Mustafa adını alan Mitsuyoshi Iwashige'nin de Cebel el-Türkmen Birliği'ne katıldığı açıklandı.

19.Ekim.2013

Türk Pilotlar Serbest

Lübnan'da kaçırılan Murat Akpınar ve Murat Ağca isimli pilotlar yapılan pazarlıklar sonucunda Türkiye'ye iade edildi. 71 gün sonra serbest kalan pilotların 9 Lübnan'lı hacı karşılığında serbest bırakıldığı açıklandı.

19.Ekim.2013

ÖSO ile PYD Anlaşma İmzaladı

PKK'nın Suriye'deki kolu olarak bilinen Demokratik Birlik Partisi'nin (PYD) silahlı kanadı olan Halk Savunma Birlikleri (YPG) ile Özgür Suriye Ordusu arasında anlaşma imzalandı.

19.Ekim.2013

İsrail'den Hakan Fidan'a Ölüm Tehdidi

İsrail adına casusluk yapan İranlıların kimliklerini Tahran'a verdiği iddia edilen Mit'in müsteşarı Hakan Fidan Amerika'nın en güçlü Yahudi gazetesinde çıkan bir yazı ile tehdit edildi. Jewish Press'de çıkan haberde 'Sabah arabasında özel bir sürprizi hak eden varsa o da Hakan Fidan'dır' denildi.

20.Ekim.2013

Suriye İstihbarat Şefi Öldürüldü

Esad rejiminin askeri istihbarat şefi Tümgeneral Cami Cami Dehir El-Zor'a muhalifler tarafından öldürüldü. Cami, rejim karşıtı gösterilerin ilk zamanlarında protestoculara karşı uyguladığı şiddetle tanınıyordu. Öldürülen Cami'nin yerine Issam Zahreddine getirildi.

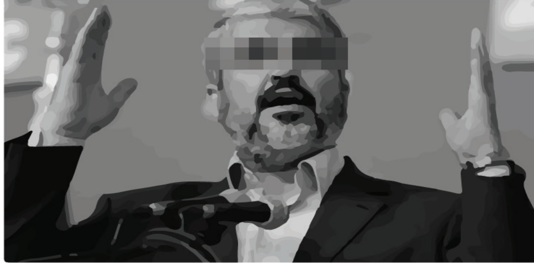
22.Ekim.2013

Pkk Türkiye'yi Açıkça Tehditt Etti

Cemil Bayık, Türkiye'yi terkeden PKK militanlarının geri dönmeye hazır olduğunu söyledi. KCK Eşbaşkanı, Türkiye'nin radikal dinci militanlar aracılığıyla Suriye'de Kürtlerle savaştığını da iddia etti. Bayık, 'Böyle devam ederse savaşı Türkiye'ye taşımak Kürtlerin hakkıdır' dedi.

24.Ekim.2013

Hamas Dümeni Yeniden İran'a Kırıyor

İran'la bozulan ilişkileri yeniden tamir etmek için Hamas siyasi lideri Halid Meşal'in yakında Tahran'ı ziyaret edeceği belirtiliyor.

Halid Meşal, İran ile örgütün ilişkilerini düzelterek Hamas'ın içinde bulunduğu siyasi yalnızlığı ve maddi zorluğu aşmayı umuyor.

25.Ekim.2013

Gül: Irak'la Yeni Bir Dönem Başlıyor

Abdullah Gül Irak Dışişleri Bakanı Zebari ile görüşmesinden sonra gazetecilere Irak ile yeni bir dönemin başladığını söyledi. Gül, Irak ve Türkiye ilişkilerinin son zamanlarda sıkıntılı bir süreçten geçtiğini fakat her iki tarafından da bundan zarar gördüğünü anladığını belirtti.

26.Ekim.2013

İran'dan Saldırıya Misilleme

İran devlet televizyonu, Pakistan sınırındaki Sistan-Belucistan eyaletine bağlı Seravan ilçesi kırsalında 17 sınır muhafızının dün gece silahlı guruplar tarafından öldürüldüğünü açıkladı. Yaşanan çatışmada 6 askerin de yaralandığı kaydedildi.

İran olaya misilleme olarak eyaletin merkezi Zahidan hapishanesindeki 16 mahkûmu asarak idam ettiğini bildirdi.

Sistan-Belucistan eyaletinin adli yetkililerinden Muhammed Mazriye, 'Sınır muhafızlarını öldürülmesine misilleme olarak bu sabah rejim düşmanı örgütlerle bağlantılı 16 isyancıyı idam ettik' açıklamasında bulundu.

Saldırıyı Adalet Ordusu isimli sünni bir örgütün yaptığı iddia edildi.

لا اله الا الله

GİRDİĞİNDE BİR BELDEYE
ASLANLAR!

TEVHİDASLANLARI

“Tağut’a Kulluk Etmekten Kaçınıp, Allah’a Yönelenlere Müjde Vardır. Kullarımı Müjdele!”
(39 / Zümer, 17)

ABONELİK: +90 534 086 95 76

info@tevhiddergisi.com • www.tevhiddergisi.com